

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi 2 x dziennie

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chełmicki, za inne działy odpowiada Zdzisław Antoniewicz, wszyscy w Poznaniu.

Wydawnictwo: Drukarnia Polska Spółka Akcyjna
w Poznaniu, św. Marcin 70

Nr. 214 Wydanie P

Poznań, piątek dnia 8 maja 1936

Rok 31

Poznań, 7 maja.

Potęga lotnictwa niemieckiego

Odbywający się od lat paru przyspieszony wyścig zbrojeń na całym świecie pozwala ustalić z zupełną pewnością dwa wnioski. Pierwszy — że natężenie dozbrajania ograniczone jest jedynie możliwościami finansowymi, a drugi — że wysiłek objawia się głównie w zakresie lotnictwa i to nawet kosztem rozwoju innych broni głównych. Francja uchwaliła w 1935 r. prawie dwumiljardowy kredyt na modernizację sprzętu lotniczego. Anglja skróciła do 19 miesięcy projektowany pięcioletni okres powiększenia trzykrotnego swego lotnictwa. Italia zastępuje w metropolii bezzwłocznie wysyłane do Abisynji eskadry nowymi, Niemcy dążą jawnie do osiągnięcia powietrznej potęgi dominującej. Nie pozostały w tyle Sowiety, Stany Zjednoczone, Japonja, Czechosłowacja, Szwajcaria a nawet Finlandja. Niestety, Polska pozostaje w tyle.

Przyczyna usilnego rozwoju lotnictwa polega na narastaniu przekonania ogólnego, że lotnictwo może się stać bronią decydującą. Panowanie jego nad powietrznym teatrem wojny, który nie da się zamknąć naturalnymi lub sztucznymi przeszkodami, nie pozwoli przeprowadzić sprawnie mobilizacji, transportów koncentracyjnych armji, zaciążyć poważnie nad niebezpieczeństwem materiału potencjalnego armji, wpłynie ujemnie na operacje armji lądowej. Poza tem bezkarne a powtarzane naloty na wnętrze kraju, poparte propagandą ulotkową, mogą zawładnąć nad psychiką całego narodu, a zatem na woli zwycięstwa armji.

Dla skutecznej obrony czynnej teatru powietrznego musi zatem państwo posiadać awjacje zdolną do skutecznej walki powietrznej, szczególnie w zakresie lotnictwa bombardującego, które winno stanowić trzon armji powietrznej. W obecnym stanie rozwoju zasięg samolotu niszczycielskiego z kilkutonowym ładunkiem bomb dochodzi do 3500 km/godz., przebywanie bez lądowania w powietrzu sięga 12 godzin, a lot może nastąpić o każdej porze dnia lub nocy nawet przy gęstej mgle.

W dziedzinie zbrojeń lotniczych Polska nie może pozostać na uboczu, a jej położenie geopolityczne nakazuje liczyć się najbardziej z lotnictwem państw sąsiednich, szczególnie Niemiec, które według zapowiedzi szefa lotnictwa gen. Goeringa mają zostać narodem lotników. Program, wykonywany z ogromną energią, wskazuje wyraźnie, że awjacja niemiecka ma nie tylko przeciwstawić się napadom przeciwnika, ale i posiadać nastawienie do ataków błyskawicznych oraz szeroko stosowanych represalij. Program przewiduje budowę 16 tysięcy aparatów bojowych i ma być ukończony w 1937/38 roku.

Przed rządami lewicy we Francji

Przypuszczenia prasy paryskiej na temat składu przyszłego gabinetu — Główne punkty programu nowego rządu — Nieuniknione tarcia — Rola komunistów

Paryż. (PAT). Dzienniki zaczynają snuć domysły na temat składu osobowego przyszłego rządu. Powszechnie panuje przekonanie, że prezydent Lebrun zwróci się z propozycją do przywódcy socjalistów pos. Bluma.

Jeżeli zgodzi się przyjąć misję, to należałoby się liczyć, jak podkreśla „Le Capital” — z ewentualnością, że tekę min. finansów objąłby pos. Vincent Auriol, a oprócz tego z pośród socjalistów weszliby następujący parlamentarzyści: Spinasse, Morizet, George Monnet, Lebas, Valliere. Unja socjalistyczna wydelegowałaby niewątpliwie Paul-Boncoura. Partję radykalną reprezentowałiby przede wszystkim Daladier i Delbos. Jeżeli chodzi o komunistów, to nie powzięli oni uchwały w sprawie udziału w rządzie. Pos. Thorez, który pełni funkcje sekretarza generalnego partji i przewodniczącego grupy parlamentarnej, przeciwny jest, podczas gdy za udziałem wypowiada się sen. Cachin.

W kołach parlamentarnych, jak donosi „L'Intransigeant”, krąży jednak pogłoski, że Blum może odpowiedzieć odmownie, wskazując na inną osobistość. Możliwe jest również, że prez. Lebrun po przeprowadzeniu rozmów z przywódcami poszczególnych grup zaproponuje misję tworzenia rządu innej osobistości, n. p. prezesowi partji radykalnej Daladier. W tym czasie odbędą się bezpośrednie rozmowy pomiędzy przywódcami poszczególnych grup lewicowych. Już teraz prasa przewiduje jednak, że przy opracowaniu wspólnego programu istnieć będą pewne tarcia.

Paryż. (PAT). Prasa próbuje już dziś przedstawić główne punkty przyszłego programu rządowego. Jak twierdzi „Excelsior”, wyglądać one będą w ten sposób:

W polityce zagranicznej w stosunku do Niemiec nieagresywne stanowisko, ale domagające się od nich jasnego przyjęcia zasad rozbrojenia i powszechnej wzajemności. Pod adresem Włoch będzie żądanie, aby zawarły pokój w ramach Ligi. W polityce wewnętrznej przewiduje się rozwiązanie lig o charakterze półwojskowym.

W końcu 1935 r. lotnictwo niemieckie liczyło według źródeł francuskich 3700 samolotów, 8 tysięcy oficerów, 52 tysięcy szeregowych, 7500 pilotów i 60 tysięcy kandydatów w szkoleniu. Lotnisk wojskowych mają Niemcy 120, z nich 8 o hangarach podziemnych, lotnisk cywilnych 150, baz morskich 8. Dla wodowania hydroplanów przyspabia się szereg jezior, a na lądowiska pomocnicze tory wyścigowe i boiska sportowe.

Ale życie samolotu najbardziej doskonałego trwa zaledwie lat pięć, a na wojnie przeciętnie 40 dni. Musi zatem państwo posiadać wystarczającą liczbę fabryk, któreby, mobilizowane szybko, miały możliwość rozwoju produkcji samolotów na wielką skalę. Np. dla utrzymania stanu liczebnego awjacji na poziomie 2 tysięcy aparatów przemysł lotniczy powinien produkować dziennie conajmniej 60 samolotów.

W Niemczech w przemyśle lotniczym pracuje kilkadziesiąt fabryk.

W dziedzinie gospodarczej mówi się o upaństwowieniu Banku Francji w drodze albo zmiany rady zarządzającej albo też zmiany formy obligacyj. Upaństwowienie wyrobu i sprzedaży broni, łagodzenie dekretów oszczędnościowych, szczególnie obciążających urzędników, których wynagrodzenie nie przewyższa 25 000 franków rocznie — oto dalsze wytyczne.

Organ radykalny „L'Oeuvre” zamieszcza komentarz do ogłoszonego w styczniu r. b. programu „frontu ludowego”, starając się uspokoić społeczeństwo co do punktów finansowych. Artykuł podkreśla z naciskiem że program styczniowy nie przewiduje żadnych upaństwowień, poza ewentualną zmianą w Banku Francji. Polegałaby ona na zniesieniu rady zarządzającej, rozszerzeniu uprawnień gubernatora i ustaleniu stałej kontroli.

Paryż. (ATE). Przywódcy „frontu ludowego” usiłują skłonić Herriota

do przyjęcia teki w nowym gabinecie. Miał on udzielić odpowiedzi odmownej wobec czego „front ludowy” wysunie kandydaturę Herriota na przewodniczącego izby deputowanych. Wybór uchodzi za zapewniony.

Socjaliści występują ostro przeciwko długoletniemu przewodniczącemu izby Bouisson, który przed dwoma laty opuścił stronnictwo socjalistyczne i podczas ostatnich wyborów był zwalczany przez komunistów.

„Paris Soir” notuje pogłoskę, że przewodniczący stronnictwa socjalistycznego Leon Blum nie stanie osobistością na czele nowego rządu. Premjorem, według tej wersji, będzie pewna osobistość pozaparlamentarna. Leon Blum ma objąć stanowisko wicepremiera i ministra sprawiedliwości. Teką spraw zagranicznych przypadnie prawdopodobnie Paul Boncourowi, a teką wojny przywódcy radykalów socjalnych, b. premierowi Daladier.

Mrzonki rozbrojeniowe Bluma

Londyn. (Tel. wł.) Współpracownik socjalistycznego „Daily Herald” miał rozmowę z przywódcą francuskich socjalistów, Blumem.

Oświadczył on, że w pierwszym rzędzie trzeba dążyć do zawarcia paktu rozbrojeniowego i wezwać Niemcy do współpracy nad tym paktem. Gdyby Rzesza odmówiła, należy mimo to zawrzeć umowę rozbrojeniową. Londyn,

Moskwa i Paryż winny z pozostałymi członkami Ligi Narodów przystąpić do pracy, nie uchylając się od odpowiedzialności.

Przechodząc do sporu włosko-abisyńskiego, wypowiedział się Blum za zrobieniem wszystkiego, aby uratować to, co z punktu widzenia prawa międzynarodowego da się uratować. Francja poprze każdą zbiorową akcję Ligi.

Gwałtowny pożar w Dawidgródku

Warszawa. (PAT). Dnia 6 maja o godz. 13 w Dawidgródku, pow. stołpeński, w jednym z zabudowań gospodarskich wybuchł pożar, który w ciągu 10 min. objął około 100 domów. Rozszerzając się dalej przyrzucił się przez rzekę Horyń i zniszczył całe przedmieście.

Spaliło się około tysiąc domów mieszkalnych i budynków na szkodę 250

gospodarzy, przeważnie rolników. Spaliła się także cerkiew. Koszary K. O. P. elektrownia i szkoła ocalały. Z trudem uratowano 3 wielkie mosty na Horyniu i jego odnogach.

Wedle niesprawdzonych wiadomości zginęła kobieta i dwoje dzieci. Spalone objekty przedstawiały wartość około pół miliona złotych.

Kilka z nich wyrabia samoloty seryjne i zatrudnia tysiące robotników; np. u Junkersa pracuje 18 tys. ludzi. Większość zakładów wytwarza tylko części składowe. Natężenie fabrykacji wzrasta od 1933 r. nadzwyczajnie. Import aluminium, z którego budowane są samoloty, wzrósł w ostatnich latach o 200 proc.

Dyrektywy bojowe lotnictwa niemieckiego wyjaśnia wymownie wydane świeżo dzieło słynnego gen. Ludendorffa „Der totale Krieg”. Zasadniczą tezę autora jest konieczność prowadzenia wojny z zastosowaniem wszelkich możliwych środków (a zatem i gazów!) nie tylko przeciwko siłom zbrojnym przeciwnika i źródłom ich uzupełnienia, ale równocześnie i bezpośrednio przeciwko ludności cywilnej. Armja powietrzna winna być zatem gotowa w dwie godziny po powzięciu decyzji o rozpoczęciu wojny (bez ogłaszania deklaracji formalnej) do zaangażowania armji przeciwnika, a jedno-

cznie dążyć do zbombardowania dużych miast, by trafić w serca jej ludności, poczem bierze udział w walkach armji lądowej. Gdy po bitwach decydujących zaznaczy się osłabienie przeciwnika, lotnictwo powtórnie atakuje miasta, szercząc panikę ogólną, starając się dotknąć jak najciężej ludność cywilną. Dzieło to rozdano wszystkim oficerom niezależnie od rangi i specjalności, naturalnie według wskazówek „Führera”, opiekującego się specjalnie lotnictwem.

Dopełnia ono doskonale ewangelję Niemca tegoczesnego „Mein Kampf”. Wskazuje jednocześnie drogę, którą powinna kroczyć polska obronna strażnica lotnicza: utworzenie zdolnej do represyj powietrznej floty bombardującej. Tylko ten argument może wpłynąć na zaniechanie przez wroga potwornych zamierzeń.

E. DE HENNING-MICHAELIS
generał

Kres niepodległości Abisynji

W. Brytania nie ma zamiaru przeciwstawić się faktom dokonany — Obecnie zwala się wszystko na Ligę Narodów — Dalsze losy dawnego państwa negusa

Londyn. (PAT) Zarówno przemówienie min. Edena w izbie gmin, jak i obrady gabinetu zdają się wskazywać wyraźnie, że rząd brytyjski nie ma zamiaru wkroczać na drogę ostrej walki z Mussolinim i pogodził się narazie z faktem zawładnięcia Abisynją.

Jeżeli chodzi o opinię publiczną, to mimo głośnego oburzenia opozycji, której rzecznik w izbie gmin, poseł Labour Party, Dalton, ostro zaatakował Edena i żądał przykroczenia śruby sankcyjnej — przeważająca większość nie chce słyszeć o sprawie abisyńskiej i raczej gotowa jest pogodzić się z porażką prestiżową W. Brytanii oraz poprzeć rząd w polityce szukania kompromisu z Włochami. Zwrot ten dokonał się przedewszystkiem z powodu ucieczki negusa. Poza tem wpłynęły również fakty gwałtów, popełnionych przez bandytów abisyńskich w Adis Abebie, wreszcie śmierć kierownika brytyjskiego Czerwonego Krzyża, dr. Melly.

Wina za to, co się stało, zrzuca jest na obecną organizację genewską i jej akcję zbiorową. Dlatego też rząd brytyjski uważa reformę Ligi za rzecz najpilniejszą. Zapowiedź odbycia natychmiastowych narad z dominjami w sprawie ustalenia wspólnych wytycznych w tej sprawie była jedynym momentem konkretnym przemówienia Edena.

W kołach politycznych oczekują, że Mussolini postawi Radę Ligi przed faktem dokonaniem aneksji, że zażąda od mocarstw wycofania dyplomatycznych przedstawicieli z Adis Abeby i przeciwstawi się jakimkolwiek udziałowi delegata negusa w obradach genewskich, wychodząc z założenia, iż Abisynja jako państwo samodzielne przestała istnieć. Jak słychać, rząd brytyjski nie ma zamiaru zastrzegać się co do wycofania swego posła z Adis Abeby i spodziewają się, że sir Sidney Barton niezadługo opuści stolicę Abisynji.

W związku z położeniem, przed jakim znajdzie się poniedziałkowe zebranie Rady Ligi, wielkie zainteresowanie wywołują wyznaczone na sobotę w Genewie obrady delegatów Norwegii, Finlandji, Szwecji, Danji i Holandji, celem przedyskutowania, czy wogóle pozostać w Radzie, czy też wycofać się z niej. Jak wiadomo, reprezentantem tych pięciu państw jest duński minister spr. zagr. Munch. Również stanowisko Szwajcarii i Hiszpanji wywołuje w związku z tą sprawą wielkie zainteresowanie.

W kołach City londyńskiej ustala się wyraźna opinia na rzecz natychmiast-

wego zniesienia sankcyj gospodarczych i finansowych i porozumienia się z Mussolinim co do podziału wpływów w Abisynji.

W Londynie bawi jeden z najwybit-

niejszych finansistów włoskich, prof. Firelli, który odbywa liczne rozmowy informując koła zainteresowane o właściwym położeniu w Abisynji i o zamiarach rządu włoskiego.

W Adis Abebie pod nowymi rządami

Rzym. (PAT) Ag. Stefani donosi z Adis Abeby, iż wojska i zmotoryzowane kolumny włoskie napływają w dalszym ciągu.

Marsz. Badoglio zorganizował niezwłocznie służbę bezpieczeństwa, powierzając ją karabinierom i szybkim czolgom. Bandyci, dokonywujący grabieży, zostali wypędzeni; oddziały włoskie umieszczono dokoła poselstwa francuskiego i amerykańskiego, które zwróciły się z prośbą o ochronę.

Poselstwo francuskie zawiadomiło, że kompanja piechoty, która wyjechała już z Dżibuti dla obrony, zostanie zatrzymana na dworcu w Adis Abebie i pierwszym pociągiem wyruszy z powrotem. Gmach poselstwa włoskiego zajął marsz. Badoglio. Wszystko było tam w porządku. Żadne zresztą z poselstw nie zostało zniszczone przez motłoch, centrum miasta jednak w większości zostało spalone.

Marsz. Badoglio, zorganizowawszy

służbę policyjną, obejmującą również miejscowe oddziały municypalne, powołał do życia trybunał wojenny. Równocześnie w toku jest organizowanie służby zaopatrzenia przy pomocy zasobów miejscowych i transportów intendencji z Dżibuti.

Paryż. (PAT) Według wiadomości z Adis Abeby, spokój powraca stopniowo, jednak w nocy poselstwo francuskie zmuszone było odeprzeć ogniem karabinów maszynowych ataki bandytów, którzy pozostawili na placu kilku zabitych. Rannych zostało kilku uchodźców.

W uwolnieniu poselstwa współdziałały czolgi włoskie i 50 askarysów. Spokój przywrócono też na dworcu. W czasie zamieszek nie został rozgrabiony lub zniszczony ani jeden zakład francuskich misyj religijnych.

Paryż. (Tel. wł.) Połączenie telegraficzne i kolejowe pomiędzy Dżibuti i Adis Abebą przywrócono w środę.

Południowa Afryka za sankcjami

Londyn. (Tel. wł.) Premier południowo-afrykański gen. Herzog oświadczył w parlamencie, że delegat w Genewie otrzymał polecenie zrobienia wszystkiego, co przyczynić się może do podniesienia znaczenia Ligi Narodów.

W dalszym ciągu gen. Herzog oświadczył, że byłoby przedwczesne mówić o nieskuteczności sankcyj, z powodu ich niepowodzenia w sporze włosko-abisyńskim. Jeżeli Liga chce pozostać wierną swym obowiązkom, musi podtrzymać sankcje, które winny być stosowane, gdyby tego koniecz-

ność wymagała, nawet przez kilka lat. Gen. Herzog jest zdania, że Włochy wreszcie ustąpią.

Znany polityk południowo-afrykański i minister gen. Smuts poparł myśl dalszego stosowania sankcyj przeciw Włochom. Conajmniej winny trwać dotychczasowe, jeżeli nie uda się ich jeszcze zastrzyć. Gen. Smuts przepowiada zażamanie się Ligi Narodów. W. Brytania musi albo wycofać się z kontynentu europejskiego albo też, gdyby złamano politykę sankcyj przeciw Włochom zawrzeć jakiś sojusz wojskowy.

Katastrofa lotnicza w Skokach

Na wysokości 500 m zderzyły się dwa samoloty wojskowe

Skoki. (Tel. wł.) Dziś, w piątek, o godz. 10,25 zderzyły się tutaj w powietrzu na wysokości 500 m dwa samoloty wojskowe z 3 pułku lotniczego w Poznaniu.

Jeden z samolotów runął prostopadle na ziemię i pogrzał pod szczątkami załogę, składającą się z oficera i podoficera. Natomiast drugi samolot, pilotowany przez podoficera, zdołał wylądować w odległości jednego kilometra. Pilot drugiego samolotu złamał rękę w dwóch miejscach i nogę.

Katastrofa zdarzyła się na przedmieściu Skoków w stronę przy drodze Rościnna, koła cmentarza katolickiego.

Mieszkańcy okoliczni pośpieszyli na miejsce wypadku i wezwali pomocy lekarskiej. Na miejsce wypadku przybyli dr. Foerster i dr. Fabjanowski. Z rozbitego samolotu wydobyto nieżywego oficera z odznakami porucznika. Z wydobyciem zwłok drugiej ofiary katastrofy wstrzymano się do przybycia z Poznania wezwanej komisji, która przybyła na miejsce wypadku krótko po godz. 12 w południe.

Nazwiska ofiar nie zostały jeszcze stwierdzone.

Z ramienia prokuratury sądu wojakowskiego w Poznaniu przybył na miejsce wypadku major k. s. Zagórski i wojskowy sędzia śledczy kpt. Downarowicz.

Skoki. (Tel. wł.) Jak się okazuje, w katastrofie zginęły trzy osoby, mianowicie por. obserwator Janusz Śliwiński, sierżant Ozorkiewicz i oficer,

Rektor politechniki

Warszawa. (PAT) Na posiedzeniu wyborczym delegatów wydziałów politechniki warszawskiej, rektorem na lata akademickie 1936/37, 1937/38 i 1938/39 wybrany został prof. dr. Józef Zawadzki.

Groźna powódź

Berlin (PAT) Z Hildburghausen donoszą, że całą południową Turynię wczoraj nawiedziły długotrwałe ulewne deszcze, połączone z oberwaniem się chmury, co spowodowało powódź.

W Hildburghausen większa część miasta stoi pod wodą. Śpiących mieszkańców i dzieci udało się uratować z największym trudem. Tor na odcinku Schleusingen — Tremar został podmyty na przestrzeni około 300 mtr. Ruch pasażerski odbywa się autobusami, a ruch towarowy — samochodami ciężarowymi.

Dzielna pilotka

Londyn. (PAT) Lotniczka Amy Mollison wylądowała o godz. 8 min. 30 w Windhuk (Afryka Poł.-zach.). Do celu podróży t. j. do Przylądka Dobrej Nadziei, pozostało jeszcze około 800 mil.

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, 7. 5. 1936 r.

Tendencja dzisiejszego zebrania giełdowego była mocna.

Z pożyczek państwowych płacono za 5% poz. konwers. 53,50—54,— oraz za 4% premj. dol. 46,—.

Z papierów lokacyjnych P. Z. K. obracano 4½% listy zast. złote w zlocie po 44,—, 4½% złotowe listy zast. serja L. po 38,25—38,50 oraz 4% listy zast. konwert. po 37,50—38,—.

Z akcji bankowych płacono za Bank Polski 98,50.

Cedula Urzędowa Giełdy Pieniężnej w Poznaniu.

Kurs w procentach nominału wzgl. w złotych za sztukę.

Papier procentowe

5% państw. poz. konwers. 53,50—54,— P.

4% poz. premj. dol., serja III 46,— P.

4½% listy zast. złote w zlocie przestemplowane Pozn. Ziem. Kred. (dawn. 4½% dol. listy zast. w zł = 8,9141 zł za 1 dol.) 44,— +

4½% złotowe listy zastawne serji L. Pozn. Ziem. Kred. 38,25—38,50 +

4% listy zastaw. konwert. ostempl. P. Z. K. 37,50—38,— +

Akcje bankowe i przemysłowe

Bank Polski 98,50 P.

Tendencja mocna.

Urzędowa cedula

Giełdy Zbożowej i Towarowej

Poznań, 7. 5. 1936 r.

Warunki: Handel hurtowy parytet Poznania, ładunki wagonowo, dostawa bieżąca za 100 kg: STANDARTY: 1) żyto 700 g/l., 2) pszenica 750 g/l., 3) owses 420 g/l.

Ceny orientacyjne:

Żyto (Uspobienie spokojne) 14,50—14,75

Pszenica (Uspob. spokojne) 21,75—22,00

Jęczmień 700—725 g/l. 15,25—15,50

Jęczmień 670—680 g/l. 15,00—15,25

Uspobienie stałe.

Owies 450—470 g/l. 15,50—15,75

Owies standartowy 15,00—15,25

Uspobienie stałe.

M a k a

żytnit wyciąg. 0-30% wł. w. 21,25—21,50

żytnia gat. I 0-50% wł. w. 20,75—21,00

żytnia gat. I 0-65% wł. w. 19,75—20,25

żytnia gat. II 50-65% wł. w. 16,00—17,00

żytnia posł. pow. 65% wł. w. 14,50—15,50

Uspobienie spokojne.

pszena gat. I wyc. 0-20% wł. w. 34,00—35,75

pszena gat. IA 0-45% wł. w. 33,25—33,75

pszena gat. IB 0-55% wł. w. 32,25—32,75

pszena gat. IC 0-60% wł. w. 31,75—32,25

pszena gat. ID 0-65% wł. w. 30,75—31,25

pszena gat. IIA 23-55% wł. w. 30,00—30,50

pszena gat. IIB 20-65% wł. w. 29,50—30,00

pszena gat. IIC 45-65% wł. w. 27,00—27,50

pszena gat. IID 55-65% wł. w. 23,75—24,25

pszena gat. IIE 60-65% wł. w. 22,25—22,75

pszena gat. IIF 60-70% wł. w. 20,25—20,75

pszena gat. IIIA 70-75% wł. w. 18,25—18,75

Uspobienie spokojne.

Otreby żytnie stand. 12,50—13,00

Otreby pszenne grube stand. 11,75—12,25

Otreby pszenne średnie stand. 10,75—11,50

Otreby jęczmienne 12,00—13,25

Rzepak zimowy 40,00—41,00

Śmieć lniany 44,00—46,00

Gorzyczka 32,00—34,00

Wyka latowa 25,00—27,00

Peluszka 21,00—25,00

Groch Viktorja 21,00—23,00

Groch Folgera 10,50—11,00

Łubin niebieski 13,00—13,50

Łubin żółty 25,00—27,00

Seradela 75,00—100,00

Koniczyna biała 65,00—75,00

Koniczyna żółta oduszczone 75,00—90,00

Przełot 4,25—4,75

Ziemiaki jadalne 18,25—18,50

Makuch lniany w tafłach 15,00—15,25

Makuch rzepak. w tafłach 17,00—17,50

Makuch słonecznik. w tafł. 42/43% 21,00—22,00

Srut Soja 2,10—2,35

Słoma pszena luzem 2,60—2,85

pszena prasowana 2,40—2,65

żytnia luzem 3,15—3,40

żytnia prasowana 2,65—2,90

owsiana luzem 3,15—3,40

owsiana prasowana 2,10—2,35

jęczmienna luzem 2,60—2,85

jęczmienna prasowana 5,60—6,10

Siano zwykłe luzem 6,10—6,60

zwykłe prasowane 6,35—6,85

nadnotekcie luzem 7,35—7,85

nadnotekcie prasowane

Ogólne usposobienie spokojne.

Ogólny obrót: 1177,5 tonn, w tem żyta 490 tonn, pszenicy 247 tonn, jęczmienia 81 tonn, owsa 65 tonn.

Wladomosci

W ciągu dalszego śledztwa w sprawie „Feniksa” policja aresztowała drugiego dyrektora praskiego oddziału, Żyda Kalischera oraz jego sekretarkę Steinachową. Przeprowadzono aresztowania w Bratysławie w kołach politycznych i gospodarczych.

Policja czeska w Pradze zaarrestowała na tajnym zebraniu 30 emigrantów rosyjskich. W czasie przesłuchania okazało się, że są oni członkami organizacji „Porządek”, posiadający swą centralę w Białogrodzie, a zmierzającej do obalenia ustroju sowieckiego w Rosji.

W Bazylei Hans Wesemann, oskarżony o porwanie w Szwajcarii Bartholda Jacoba i przewiezienie go do Niemiec, został skazany na 3 lata ciężkich robót i 1500 fr. odszkodowania na rzecz Jacoba.

W Paryżu zmarł w 63 roku życia, b. minister i poseł Albert Dalimier, radykał.

Były prezydent Hiszpanji Alcala Zamora powraca do życia politycznego. Naradzał się na wczoraj z przywódcami partji postępowej. Zamora ma podjąć akcję na rzecz uspokojenia umysłów.

W wyborach uzupełniających do izby gmin, w okręgu londyńskim Peckham, labourysty odebrali mandat konserwatywom większością 100 głosów. Rezultat ten oznajmiono po dwukrotnym obliczeniu głosów.

W Rzymie min. prasy zarządziło, aby w ciągu maja dzienniki przez cztery dni w tygodniu ukazywały się w objętości 8 stron. Jak wiadomo, z powodu sankcyj, objętość pism włoskich zmniejszono do 6 stron

Koniec tragedji

Wojna włosko-abisyńska dobiegła końca. Po 7 miesiącach ciężkich bojów wojska włoskie wkroczyły do Adis Abeby, osiągając cel wytknięty przez Mussoliniego. Pozostałe armie rasów amharskich, dotąd niepokonane, nie zagrażają już pochodowi włoskiemu i kwestja ich likwidacji nie będzie przedstawiała dla „czarnych koszul“ specjalnych trudności.

Wbrew przepowiedniom i zapowiadany trudnościom w dzikim górzystym terenie korpusy włoskie zdobywały etap za etapem.

Czemu zawdzięczają Włochy faszystowskie swoje wspaniałe zwycięstwo?

Przedewszystkiem lotnictwu i dywizjom zmotoryzowanym. Na początku wojny afrykańskiej fachowcy wojskowi wykazywali nierealność operowania na tym terenie lotnictwem i kolumnami zmotoryzowanymi. Zwycięstwo marsz. Badoglio jest równocześnie zwycięstwem dwóch najmłodszych, a najlepiej postawionych broni: lotnictwa i kolumn zmotoryzowanych. Mimo braku odpowiednich warunków, mimo braku lotnisk i dróg bitych, włoskie eskadry i kolumny samochodowe spełniły w stu procentach swoje zadanie. Im też Włochy zawdzięczają swój sukces.

Negus abisyński uszedł ze swego kraju. „Król królów“ i jego rodzina skorzystali z jedynej drogi kolejowej, jaka łączy stolicę Abisynji z resztą świata — linii Adis Abeba — Dżibuti —, i zmierzają dalej morzem ku Palestynie.

Dlaczego do Palestyny? Sprzeczność różnorodnych wieści w ostatnich tygodniach: wieść o zniknięciu negusa z frontu, wersje o jego śmierci, pogłoski o planach wyjazdu na stałe do Szwecji, to znów tragikomiczne zajście z lotnikiem francuskim, który miał wywieźć negusa drogą powietrzną z Abisynji, sam zaś musiał lądować wskutek defektu na wojskowym lotnisku włoskim, — wszystko to daje miarę chaosu, jaki panować musiał w ostatnich tragicznych dniach w stolicy negusa i wśród jego otoczenia. Stąd trudno sprawdzić, co skłoniło monarchę etjopskiego do obrania Palestyny za cel schronienia. Może jest to akt symbolicznego poddania się Lidze Narodów, pod której mandatem Palestyna stoi. Może też chodziło o miejsce niezbyt odległe od utraconego państwa, by — jeśli nawet nadzieje na powrót są nikłe — nie dopuścić na zewnątrz do rezygnacji.

Jakiegokolwiek będą dalsze losy Abisynji po zajęciu stolicy Adis Abeby przez wojska włoskie, fakt nieobecności negusa w kraju zmienia gruntownie całe położenie. Przedewszystkiem nie jest do tej pory wiadomym, czy Haile Selasie wyznaczył przed wyjazdem następcę, któryby utrzymał prawnie ciągłość i formalną conajmniej spoistość państwa abisyńskiego. Jeśli takiego następcy niema, wówczas oddany jest kraj na pastwę rywalizujących ze sobą „rasów“, a rzeczą kunsztu dyplomatycznego Włoch będzie przy pomocy rzymskiego hasła „divide et impera“ pokonywać pokolei ambicje władcze poszczególnych książątek.

Brak legalnego następcy na opustoszałym tronie Salomonidów wywołuje także doniosłe konsekwencje z punktu widzenia prawa międzynarodowego. Mianowicie etjopskie cesarstwo w dotychczasowej postaci przestaje wówczas istnieć, co pociąga za sobą tę konsekwencję, że przedmiot tytułu trosk wielkobbrytyjskich w ostatnich miesiącach, tudzież pupil Ligi Narodów znika z powierzchni polityki europejskiej.

Konflikt abisyński, jako podstawa wspólnej akcji międzynarodowej prze-

ciw napastnikowi włoskiemu, spada więc z porządku spraw genewskich. Może to dać odprężenie, ale może również pogorszyć sytuację. Bo jeśli spięcie brytyjsko-włoskie w Morzu Śródziemnym i w Afryce wschodniej przetrwa, to w trwałą rywalizację kolonialną, brak Abisynji jako buforu, który chwycił uderzenia tych dwóch mocarstw na swoim niefortunnym grzbiecie, zrobi walkę tę bardziej zawziętą i bezwzględna.

Nie należy też bagatelizować oddźwięków, jakie zapewne wywoła zagarnięcie Abisynji przez Włochy w społeczeństwie angielskiem i w świecie anglosaskim wogóle. Być może, stoimy na progu poważnej rozprawy między Anglią a Włochami; odgłosy antywłoskie wzmagają się w społeczeństwie angielskiem z coraz większą potęgą.

Z wojny abisyńskiej wyciągnąć może Europa i świat nader cenną naukę: świat idei, na których zbudowana była w r. 1919 solidarność narodów, ujęta w formę Ligi genewskiej, został silnie nadzarpnięty.

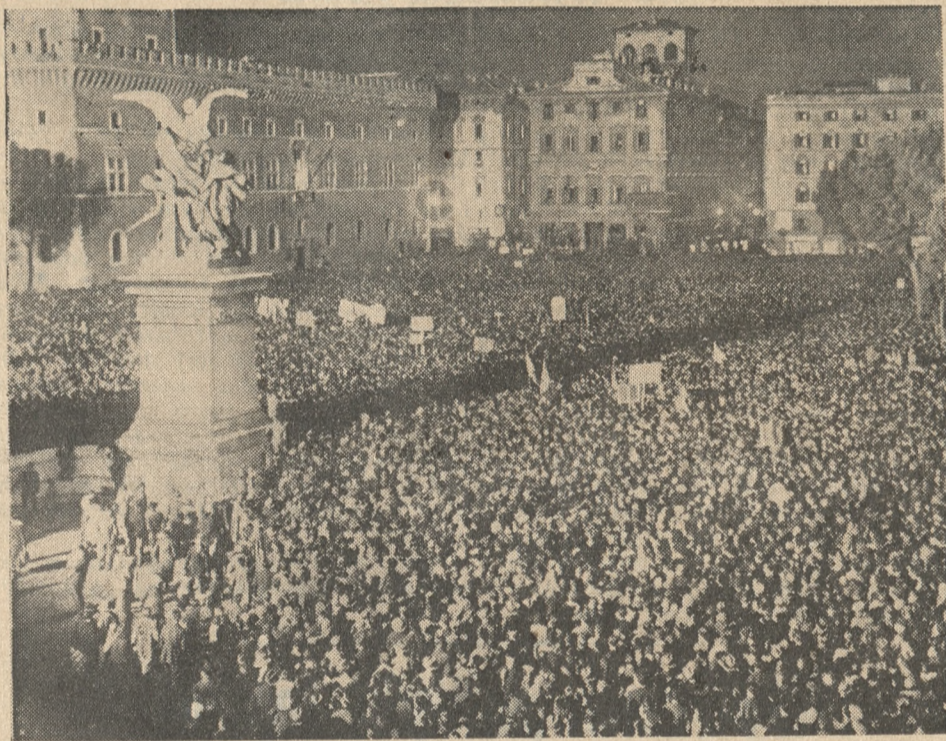
Gdy w r. 1932 Chiny napadnięte zo-

stały przez Japonję i błagały Genewę o pomoc, niemoc Ligi w tym konflikcie tłumaczono sobie odległością geograficzną i podświadomym (oczywiście nieprzyznawanym) faktem, że „związek narodów“ jest raczej związkiem narodów europejskich, a nieżeli skutecznym instrumentem na choroby całego świata.

W przypadku Abisynji pretekstu tego niema. Z brutalną otwartością wyszło na jaw, że Liga Narodów jest słaba w całej swej istocie, a nietylko paraliżowana dystansem. Konstrukcja solidarności narodów na całej linii zawiodła.

Zwycięstwo włoskiej polityki „twardej ręki“ budzić musi poważne refleksje, gdyż przykład, który udał się na ciele Abisynji, może również gdzieindziej działać zaraźliwie. Obecna niemoc instytucji genewskiej może w przyszłości także w innych okolicznościach zachęcać do naśladownictwa.

Nie jest też obojętne, że twarzą swą politykę uzasadniają Włosi brakiem „przestrzeni“, — faktem, który smac dzisiaj jest rzeczą wielce popularną, jak m. i. świadczy o tem niemiecki na to termin „Raum-Not“. Podwójnie więc niebezpieczne, jeśli motyw ów w polityce znaleźć miałby rychło naśladowców.

Z niebywałym entuzjazmem przyjęto w Rzymie wieść o wkroczeniu wojsk włoskich do Adis Abeby. Na Piazza Venezia (Plac Wenecki) w Rzymie zgromadziły się nieprzebrane tłumy, wiwatujące na cześć Mussoliniego.

Gdańsk i Gdynia w kontroli dewizowej

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego“)

Gdynia, 6 maja
Wprowadzoną kontrolę dewiz w Polsce odczuły natychmiast Gdynia i Gdańsk. Przez oba porty przechodzi około 80 proc. naszej wymiany towarowej z zagranicą. Wprawdzie oba miasta portowe nie są w takim samym rozmiarze ośrodkami zawierania transakcyj z zagranicą, tu jednak obroty walutami zagranicznymi były najwyższe w Polsce.

Trzeba jednak stwierdzić, że dotychczas stosowana reglamentacja towarowa objęła już sprawę obrotów pieniężnych, związanych z handlem zagranicznym. Polski importer czy eksporter ma zatem do czynienia tylko z jeszcze jedną reglamentacją. Pośrednicy natomiast, obsługujący obroty portowe, w bardzo minimalnym stopniu odczuwali dotąd wszelkie reglamentacje, dla nich więc kontrola dewiz stwarza zgoła odmienną od dotychczasowej sytuację.

Polskie przepisy dewizowe inaczej traktują Gdańsk, uznany za terytorjum zagraniczne, inaczej Gdynię. Stąd też odczuwa się skutki kontroli dewiz w obu ośrodkach w różny sposób.

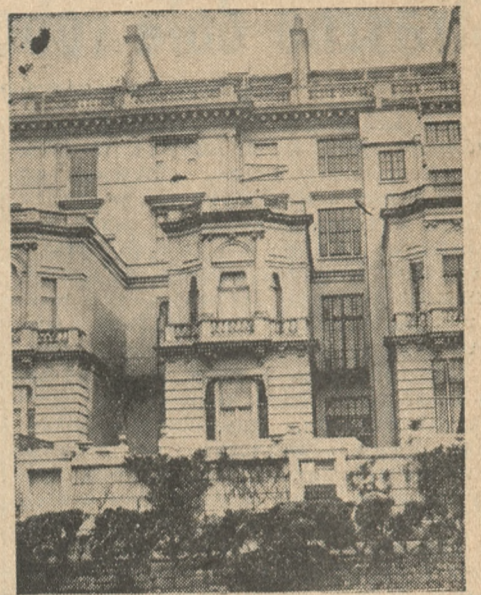
*

Gdańsk już w pierwszej chwili zareagował na polskie zarządzenia dewizowe w sposób niewłaściwy, niezgodny z swymi interesami gospodarczymi. Aparat pośredniczący i obsługujący obroty portowe, ekspedycja morską i maklerka okrętowa daleko mniej wyciągają, niż dostarczają dewiz organi-

zmowi, któremu służą. W piewszej zatem chwili wszyscy się spodziewali, że Gdańsk wyzyska teraz swoje możliwości i przyciągnie do swojego portu towary, których przeprowadzanie przez Gdynię będzie utrudnione. W wolnym mieście reglamentacja dewizowa dla sfer portowych jest tak rozluźniona, że prawie nie istnieje. W Gdańsku przepisy dewizowe obowiązują tylko banki. Kupiec, makler i ekspedytor może w Gdańsku swobodnie obracać dewizami, które uzyska z zewnątrz.

Ale Gdańsk nie chciał się dobrze orjentować w położeniu. Kompetentne czynniki gdańskie wołać nie uważały zwrócić się do władz gdańskich jest rzeczą ważniejszą to, że uznanie wolnego miasta, jako terytorjum zagranicznego przez polskie przepisy dewizowe, może być wyzyskane dla ich linii politycznej, która ma konsekwentnie i stale podkreślać „suwerenność“ Gdańska. Gdańszczanie dla tych właśnie celów woleli nie wyzyskać atrakcyjności wolnego miasta, polegającej na tem, że w Gdańsku istnieje w szerokim zakresie wolny obrót dewizami, woleli powiedzieć, że mogą uznawać lub nie uznawać urzędowego kursu złotego polskiego, uzależnić to od tego, czy owego. Takim był ton „noty“, złożonej rządowi polskiemu, z takiego nastawienia wynika szerzenie nieprzychylnych w Gdańsku atmosfery dla złotego polskiego przez „Bank von Danzig“.

Takie nastawienie Gdańska wprawdzie upraszcza nam przeprowadzenie

Posel Abisynji w Anglii dr. Martin zakupił w Londynie na przedmieściu Knightsbridge willę, w której zamieszka negus Haile Selassie.

przepisów dewizowych, pozwala nam odnieść się obojętnie do żądań Gdańska, powstających na tle obecnej sytuacji. Polityk natomiast musi zauważyć, że dążenie Gdańska do zupełnego uniezależnienia się i odgródnienia od Polski, obojętnie, jak drogo to będzie kosztowało jego życie gospodarcze — znalazło teraz jaskrawe podkreślenie.

*

Gdynia znalazła się w zgoła innej sytuacji.

Jak dotąd, istnieje już szereg formalnych zapewnień, że kontrola dewiz będzie stosowana tak, aby normalne obroty portowe w niczem nie ucierpiały. Wartość tych zapewnień będzie można ocenić po pewnym czasie. Już teraz jednak ukazuje się, że najszczerzowsze instrukcje i najrozleglejsze pełnomocnictwa, udzielone Bankowi Polskiemu w Gdyni, nie mogą usunąć powstających trudności. Jest to zupełnie naturalne. Podchodząc do całości zagadnienia na płaszczyźnie urzędowej, przyjmując, że istotnie kontrola dewiz ma mieć charakter przejściowy i ma zapobiegać spekulacji i tezauryzacji, trzeba domagać się najdalej pouniętej decentralizacji w technice przeprowadzania przepisów i w przydziale dewiz. Biurokratyzm i ociężałość w tym względzie muszą bezwzględnie ujemnie odbić się na normalnym toku pracy i na obrotach w Gdyni.

Gdynia obsługuje w dużej mierze aparat obcy. Pracują tu zagraniczni ekspedytorzy, maklerzy, a przewóz naszych obrotów zamorskich uskuteczniają w 90 proc. floty państw obcych. Kontrola dewiz pozwoli zbadać strukturę obcych przedsiębiorstw i agentów. Może nam dostarczyć dużo materiałów, oceny, jakie usługi obce są dla nas zbędne, a jakie są potrzebne. Uświadomimy się zawsze o unarodowienie aparatu, obsługującego Gdynię. Do tego trzeba konsekwentnie dążyć. Używanie jednak kontroli dewiz jako środka nie byłoby tutaj właściwe.

W związku z kontrolą dewiz Gdynia silnie odczuwa jeszcze jedną bolączkę: Zaostrzone przepisy o przewożeniu pieniędzy przez Gdańsk. Niestety, drogi komunikacyjne do Gdyni z pominięciem wolnego miasta prawie nie istnieją. Kategoryczny zakaz przewożenia pieniędzy ponad dozwoloną ilość w pociągach, przebiegających przez Gdańsk do Gdyni, powoduje, że nikt z zaplecza nie może przyjechać do Gdyni z większą gotówką. Jest to stan niemożliwy i nieznosny. Trzeba szukać sposobów, któreby ten mały gruch graniczny unormowały. Gdynia nie może przecież być uważana za teren zagraniczny, a podróżni, udający się do Gdyni przez Gdańsk, są zupełnie tak traktowani, jakgdyby wyjeżdżali zagranicę.

E. P.

Arcybiskup Westminsteru doktorem honoris causa uniwersytetu londyńskiego

Z okazji setnej rocznicy swego założenia uniwersytet londyński postanowił nadać arcybiskupowi Westminsteru ks. dr. Hinsleyowi tytuł doktora honoris causa. Będzie to pierwszy arcybiskup Londynu, który posiada powyższy tytuł. Oficjalna uroczystość wręczenia aktu odbędzie się w dniu św. Piotra i Pawła, t. j. 29 czerwca b. r. (KAP)

Straszna dola robotnika w Sowietach

Wyznania nawróconego bolszewika

„La Libre Belgique“ donosi o incydencie, jaki miał miejsce w tych dniach podczas wiecu, odbywającego się w jednej z większych sal w stolicy Belgji, a zorganizowanego przez komunistów. Celem wiecu było przedstawienie i sprecyzowanie programu komunistycznego. Przemówienie mieli wygłosić „towarzysze“ Radelet i Glineur (ten ostatni jest deputowanym).

Gdy pierwszy z nich skończył to, co miał powiedzieć, poprosił o głos niejaki Schaefs, nawrócony bolszewik, który oświadczył, że pragnie przedstawić zgromadzonym prawdziwy obraz sytuacji w Rosji Sowieckiej. W przemówieniu swym, wygłoszonym ze szczerem wzruszeniem, nawrócony komunistą podkreślił, że nie jest delegatem żadnej partji, lecz że przema-

wia w imieniu milionów robotników, którzy wiodą straszliwy żywot skazańców bądź w więzieniach, bądź w zesłaniu w Z. S. R. R. Sam Schaefs także w swoim czasie wierzył w „raj“ sowiecki i z prawdziwym entuzjazmem jechał do Rosji w przekonaniu, że znajdzie tam spełnienie wszelkich marzeń o równości, sprawiedliwości i braterstwie. Jednakowoż sumienie nie pozwoliło mu dalej przebywać tam, gdzie na każdym kroku widział krzywdę jednostki i panoszące się zło, — gdzie los robotnika niczem się nie różni od losu niewolnika, gdzie grająca na każdym kroku paszerzyty, że-rujące na niedoli ludzkiej.

Przemówienie byłego bolszewika wywarło silne wrażenie na licznie zgromadzonych komunistach. (KAP.)

Czem jest t. zw. „Młoda Lewica“

Katolicka Agencja Prasowa ogłasza następujący komunikat:

Już od dawna toczyły się narady pomiędzy przedstawicielami odłamów młodzieży: Legionu Młodych, Młodzieży Demokratycznej i centralnego wydziału młodzieży P. P. S. W dniu 1 maja ukazała się wspólna deklaracja programowa, podpisana przez powyższe organizacje, które zjednoczyły się pod nazwą „Młodej Lewicy Polskiej“.

Program i działalność Legionu Młodych dobrze są znane naszemu społeczeństwu. Pamiętne są również deklaracje ojców tych organizacji, w których wyrzekali się własnych dzieci. Związek Pol. Młodzieży Demokratycznej ma tendencje radykalne o mętnym programie społecznym. Organizacji tej patronują koła masońskie; jej program kulturalny i stosunek do religji jest jakby żywcem wyjęty z ko-

deksu „Wielkiego Wschodu“ francuskiego.

Ze nastąpiło ściśle porozumienie pomiędzy Legionem Młodych a Młodzieżą Demokratyczną w tem nic dziwnego, widać tam jedną rękę kierowniczą. Opinia publiczna natomiast została zaskoczona przyłączeniem się młodzieży socjalistycznej do tego związku. Nie tak przecież dawne czasy, bo zaledwie dwa, trzy lata, gdy na łamach „Robotnika“ można było czytać bardzo niepoehlebane uwagi o Legionie Młodych, o bezideowości tej organizacji, o utrzymywaniu wywiadowczej organizacji „Alfa“, o kumaniu się z kapitalistycznym Lewjatanem i pobieraniu od niego subsydjów w formie ogłoszeń, wspomnienia o Brześciu, Berezie Kartuskiej i t. p. Tymczasem okazało się, że szumne hasła demagogiczne, narkotyzujące młodych radykałów, są silniejsze wśród tych kadr młodzieży, aniżeli walory moralne i ideowe. Młoda międzynarodówka socjalistyczna idzie obecnie ramieniem z międzynarodówką wolno-myślicielsko-masońską.

„Młoda Lewica Polska“ zapowiada walkę nie tylko przeciwko „faszizmowi“, ale wogóle przeciwko czynnikom umiaru i równowagi w państwie, przeciwko całej tradycji wiekowej. Organizacyjnie i liczbowo „Młoda Lewica Polska“ jest dość słaba, natomiast krzykliwa i posiadająca duży tupet. Najbardziej straszącą tego zlepkę jest brak programu poważnego i pozytywnego; hasła światoburcze mogą pociągnąć tylko umysły płytkie i niezrównoważone. (KAP.)

Przy grypie

przeziębieniu, bólu głowy i zębów stosuje się Aspirinę krajowej produkcji.

ASPIRINA

Do nabycia we wszystkich aptekach.

Cena za 6 tabl. obecnie już tylko zł. 0,90, za 20 tabl. zł. 2,25

ng 10 525

XIII. symfoniczny koncert — Dyrygent prof. Stanisław Wiechowicz

Muzyka klasyczna stała się dyspozycją ostatniego koncertu, który zgromadził na afiszu gros najznamienitszych osobistości, od Corelliego aż do Beethovena. Blisko półtora wiekowy wycinek z dziejów muzyki (wyłączając Bacha i Händla) udźwiękowiony w punktach najmocniejszych. Sam pomysł takiego układu był bezsprzecznie ciekawy (piszę pod adresem Polskiego Radja, które, z uwagi na transmisję, decydowało o programie), ale niemniej przecież było tego ilościowo za wiele w ramach jednego wieczoru. Tyle muzyki, ile potrafi wchłonąć w siebie antena radjowa, nie zdoła przyjąć z pożytkiem słuchacz sali koncertowej. Pomimo, że wykonanie stało na poważnym poziomie artystycznym.

Tak się złożyło, że solistów wypadło aż trzech. W „symphonic concertante“ Mozarta współdziałali znani nam dobrze świetni instrumentalisci pp. Witkowski (skrzypce) i Rakowski (altówka), a jako gość wystąpił z koncertem Haydna również nieobcy estradzie poznańskiej wiolonczelista p. Wilkomirski. Grał stylowo, pięknym, głębokim tonem, a w obu kadencjach popisał się całym kunsztem wirtuozowskim.

Glucka suitę baletową usłyszeliśmy w szacie zmodernizowanej. Klasyczny profil tej muzyki został nieomal zgnieciony przez ciężką i przemądrzałą orkiestrację Mottl'a.

Prof. Wiechowicz rzadko występuje w charakterze kapelmistrza symfonicznego, co mu jednakże nie przeszkadza, że przy pulpicie czuje się tak swojsko i pewnie, jak gdyby orkiestra była właściwym jego żywiołem. Ciekawie przeprowadza linię konstrukcyjną kompozycji i umiejętnie podkreśla momenty najbardziej istotne.

Dr. Z. SITOWSKI.

Poważna firma chrześcijańska poszukuje

Lekarza-dentysty lub technika dentystycznego

chrześcijanina, młodego, dobrej prezencji, władającego językiem niemieckim w słowie i piśmie dla propagandy i sprzedaży środków stosowanych w dentyście. Oferty w języku polskim i niemieckim pod „Dent“ do Biura Ogłoszeń Teofil Pietraszek, Warszawa, ulica Marszałkowska 115. ng 9469

Niebywałe praktyki „oświatowe“ na Wileńszczyźnie

Warszawa. (KAP.) Katolicka Agencja Prasowa donosi z Wilna:

Szkoły w Malach, Ostrowcu i Oleśnie od 14 grudnia 1935 r. nie mają nauki religji w szkole; wykłada ją w prywatnym lokalu miejscowy prefekt ks. Prejser. W szkołach tych była Krucjata Eucharystyczna. Kierownik szkoły w Ostrowcu kazał ją rozwiązać. Ks. Prejser przeniósł jej zebrania poza szkołę. Kierownik szkoły uznał to za działanie „przeciw ustawom“, a inspektor Ziemiański zwolnił księdza ze stanowiska prefekta. Kuratorjum na interwencję rodziców nie odpowiada.

„Wobec tego — pisze „Słowo“ — dnia 1 marca, 180 dzieci nie idzie do szkoły. Idzie natomiast tylko 50, w tem 20 Żydów. Gdy następnego dnia 5 marca (po 3 dniach) dzieci nie zjawiają się do szkoły, kierownik Lewandowski oświadcza im, że zostają wyrzucone ze szkoły. Nie do pomyslenia!“

„Jakto? — Przecież teoretycznie ro-

dzice powinni płacić karę za nieposyłanie dzieci do szkół. Tymczasem, Kuratorjum ich do tej szkoły nie puszczają!“

Rodzice przychodzą do nauczycielki, zastępującej kierownika.

„Nauczycielka — pisze „Słowo“ — każe im czekać. Czekają w korytarzu. Jednocześnie nauczycielka posyła dzieci... po policję. Przychodzą policjanci z bagnietami na karabinach. Wtedy nauczycielka Narkiewiczówna prowokuje krzyki w korytarzu, wymyśla przybyłym brzydkimi słowami robi się tumult. Policja aresztuje delegatów, prowadzi ich przez całe miasteczko pod bagnietami. Ogólne zgorszenie, zdenerwowanie, podniecenie. Dzieci widzą, jak prowadzi się ich rodziców niby przestępców. Jakaś dziewczyna płacze.“

Tak wygląda misja oświatowa inspektora Ziemiańskiego na „kresach“!

Wytyczne polityki Japonji

Tokio. (PAT.) Wobec wypełnionych ław poselskich parlamentu japońskiego wygłosili m. i. przemówienia premier Hirota i min. spraw zagr. Arita. administracyjna.

Premjer oświadczył, iż rozwój kraju musi być oparty na jedności narodowej. Wspomniał o zastosowaniu sankcyj i wzmocnieniu dyscypliny przez władze wojskowe po wydarzeniach lutych, oznajmił, że rząd jest zdecydowany przeprowadzić radykalną reformę administracyjną.

Minister spraw zagranicznych Arita oświadczył, że głównym zadaniem polityki japońskiej we wschodniej Azji jest ustalenie stosunków tej części kontynentu azjatyckiego. Japonja cel ten pragnie osiągnąć we współpracy ze wszystkimi narodami.

Przechodząc do stosunków pomiędzy Japonją a Związkiem Sowieckim min. Arita powiedział:

„Obecne stosunki nie mogą być nazwane całkowicie pomyślnymi. Główną przyczyną tego jest brak zrozumienia ze strony sowieckich mężów stanu położenia Japonji we wschodniej Azji. Należy do tego dodać bezpodstawne obawy i podejrzenia. Fakt, iż Związek Sowiecki utrzymuje nadmierne zbójstwa na wysuniętych posterunkach Dalekiego Wschodu, stanowi prawdziwą

groźbę dla pokoju w tej części świata. Pragnę przy tej okazji stanowczo stwierdzić, że Japonja w swem dążeniu do pokoju we wschodniej Azji nie może pozostać obojętna wobec tego faktu.“

Uregulowanie stosunków japońsko-chińskich leży nie tylko w interesie obu krajów, ale i pokoju w Azji.

Podkreśliwszy przyjazne stosunki angielsko-japońskie min. Arita oświadczył, że przyjaźń japońsko-amerykańska jest prawdziwym kluczem utrzymania pokoju na Pacyfiku.

Jubileusz Solskiego

Kraków. (PAT.) W teatrze im Słowackiego odbyła się podniosła uroczystość uczczenia 60-lecia pracy scenicznej nestora polskich artystów dramatycznych, Ludwika Solskiego. Obecni byli przedstawiciele miejscowego świata nauki i sztuki, oraz młodzieży.

Po trzeciej odsłonie „Złotej Czaški“ Słowackiego zgromadzili się na scenie pełnej kwiatów, artyści pracownicy teatru oraz delegacje. Wprowadzili Solskiego, Wacław Nowakowski i Józef Karbowski. Publiczność powstała z miejsc, urządzając Jubilatowi serdeczną owację. Następnie wygłoszono szereg przemówień i odczytano liczne depesze.

IWONICZ-ZDRÓJ

TANI SEZON OD 10. V. — 15. VI.

ZŁ 153,— ryczałt 3-tygodniowy
Żądajcie prospektów.

ng 9228

Aresztowania i zwolnienia

Grodzisk. Aresztowany w dniu 13 marca br. prezes pow. Stronnictwa Narodowego, Mściława Frankowski, nadal przebywa w więzieniu. Do tego czasu nie doręczono mu jeszcze aktu oskarżenia.

— W dniu 25 kwietnia br. zwolnieni zostali z tymczasowego aresztu śledczego w Nowym Tomyślu, osadzeni w związku z rozwiązaniem zjazdu S. N. w Nowym Tomyślu, Witajewski Stanisław i Maksymilian Ciecziński z Grodziska.

— Po rozwiązaniu zjazdu S. N. w Nowym Tomyślu spadł na członków grodzkiego koła Stronnictwa Narodowego deszcz mandatów karnych. Mandaty karne otrzymali sekretarz pow. S. N., Feliks Flisek, Toepler Ferdinand, Józef Kucharzewski, Janina Kabschówna, Teresa Leskówna, Marjan Frankowski. Wymienieni obwinieni są o to, że w dniu 29 marca w Nowym Tomyślu na zjeździe Stron. Nar. nosili mieczyki Chrobrego i mundurki. (gf)

Ostrów. W więzieniu karno-śledczym w Ostrowie osadzono prezesa pow. S. N. z Wolsztyna p. Przybyłę Adama, którego aresztowano w tych dniach w Toruniu.

W więzieniu ostrowskim przebywają dotąd w śledztwie: pp. Gacek Rajmund, członek S. N. w Łodzi, Kaczmarek Tadeusz, sekretarz pow. S. N. z Ostrowa, i Mielcarek Antoni z Rychtala, pow. Kępno. Wszyscy wyżej wym. przebywają w więzieniu w związku z przemówieniami na zebraniach. (rp)

Dając zarobek Żydowi, przyczyniasz się do pozabawienia chleba i pracy tysięcy Polaków!

W piątek 8 maja o godz. 12-tej w hallu Auli Uniwersyteckiej

odbędzie się

wiecz ogólno-akademicki

w sprawach: pielgrzymki, opłat, kolonij studenckich oraz zajęć na Wyższych Uczelniach.

Młodzież Narodowa

Województwo śląskie

Woj. śląskie jest, co do obszaru najmniejsze w całej Rzeczypospolitej, gdyż liczy tylko około 4.100 km. kw., posiada jednak na tej przestrzeni stosunkowo największą ilość mieszkańców, bo około 1.295.290, czyli około 316 ludzi na 1 km. kw. Największa liczba mieszkańców skupia się w okręgu fabrycznym G. Śląska, stosunkowo mniej zaś w rolniczych częściach powiatów, jak cieszyński, rybnicki, pszczyński i północna część lublińskiego.

Ludność województwa pod względem narodowościowym dzieli się na Polaków (92,5 proc.), Niemców (6,9 proc.), Żydów (0,5 proc.) i „innych” (0,1 proc.). Żydzi na Śląsku zapisali się przeważnie jako Niemcy, co uwidacznia porównanie rubryki narodowościowej z wyznaniową. Faktycznie bowiem Żydów, czyli wyznawców talmudu, znajdowało się wedle spisu w r. 1931 — 17,4 tys., czyli 1,4 proc., z czego tylko 6,4 tys. podało swą narodowość żydowską, reszta zaś z bardzo małymi wyjątkami — niemiecką.

Największy odsetek Żydów zamieszkuje pow. bielski i cieszyński, czyli wschodnią część dawnego Śląska Cieszyńskiego; stanowią tam oni 4,5 proc. Również i Niemców ta część woj. śląskiego liczy stosunkowo dużo, bo 13,7 proc.

Jeżeli odliczymy Żydów, podających swą narodowość niemiecką, od ogólnej liczby Niemców, otrzymamy stosunek niemieckiej mniejszości do ogółu ludności — 6,1 proc., czyli znacznie mniejszy, niż w Wielkopolsce i na Pomorzu.

Co do rozmieszczenia mniejszości

niemieckiej i żydowskiej, grupują się one liczniej w miastach, gdzie ogółem wynoszą: Niemcy 13,3 proc. i Żydzi 4 proc., przenikają jednak i na wieś, gdzie stanowią: Niemcy 4,1 proc. i Żydzi 0,2 proc. Jak widzimy z tablicy A, najbardziej zniemczone i zażydzone jest Bielsko, które przed wojną liczyło 84,1 proc. Niemców, w czym około 22 proc. Żydów.

Porównanie dzisiejszego zaludnienia poszczególnych powiatów śląskich z przedwojennym układem ich narodowościowym (tabl. B.) wskazuje na znaczne zmniejszenie odsetków niemieckich. Zmniejszenie to szczególnie uderza, gdy porównamy ludność miejską.

Więc np. w Katowicach w r. 1910 Niemcy stanowili (razem z Żydami) 85,8 proc. przy 43.175 mieszkańcach, — dziś stanowią 13,4 proc., oraz Żydzi 4,5 proc. przy 126.058. Huta Królewska na 72.641 mieszkańców posiadała Niemców i Żydów 54,5 proc., — dziś to samo miasto, przemianowane na Chorzów, liczy 101.977 dusz, w czym Niemcy stanowią 11,7 proc. i Żydzi 2,8 proc.

W Mysłowicach, przy wzroście liczby mieszkańców z 17.838 na 22.696, odsetek Niemców i Żydów spadł z 55,7 proc. na 11,4 proc. W Rybniku ludność podniosła się w dwójnasób, a stosunek mniejszości spadł z 53,6 proc. na 6,7 proc.

Podobnie rzecz ma się w innych miastach i miasteczkach. Ujawniło się właściwe oblicze społeczeństwa śląskiego.

widzimy, że w tym okresie dziesięcioletnim, liczba polskich wydawnictw periodycznych w całym województwie wzrosła z 58 na 99, — niemieckich zaś zmalała z 25 na 21.

Ważniejsze jeszcze byłoby oczywiście sprawdzenie ilości nakładu prasy polskiej i niemieckiej, ale chociaż katalogi „Para” podają i te cyfry szczegółowo, trudno do nich mieć zaufanie, gdyż oparte są one na deklaracjach zainteresowanych wydawnictw, które uważają rozmiar nakładu za tajemnicę handlową i albo nie podają tych danych wcale, albo też dają in-

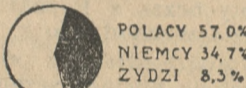
Dla oczyszczenia krwi pijcie rano przez kilka dni z rządu szklanke naturalnej wody gorzkiej Franciszka-Józefa. Zalecana przez lekarzy.
Tg 845

formacje „optymistyczne”.
Wymienione 99 wydawnictw polskich dzielią się na 32 o treści ogólnej i 67 specjalnych, poświęconych pewnej sprawie, zawodowi, związkowi itp.
Mniej miłym „nabytkiem” są 3 czasopisma żydowskie, publikowane zresztą w języku niemieckim (częściowo w polskim), a mianowicie: dwutygodnik, wydawany przez gminę żydowską, jako jej organ urzędowy, w Katowicach, oraz tygodnik i dwutygodnik o treści ogólnej, w Bielsku. „Urzędowa „Gazeta Gminy Izraelickiej” wychodzi w 3.000 nakładzie.

ŚLĄSK CIESZYŃSKI I ŚLĄSK GÓRNY-REG. OPOLSKA

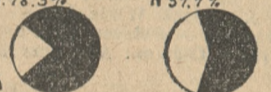
B. W R. 1910

LUDNOŚĆ ŚLĄSKA GÓRNY.

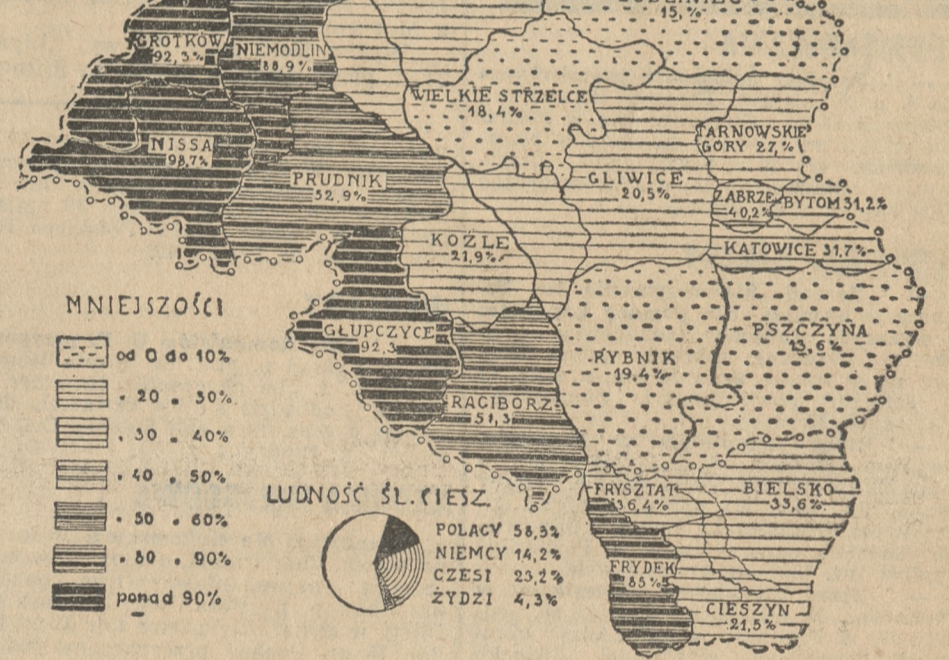
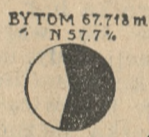

NIEMCY W MIASTACH

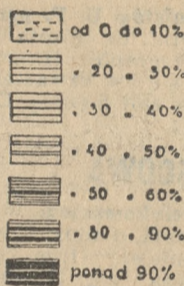
OPOLE 33.907 m. N. 78,3% RACIBORZ 36.424 m. N. 57,7%

GLIWICE 66.981 m. N. 71,5%

MNIEJSZOŚCI

LUDNOŚĆ ŚL. CIESZ.

WOJ. ŚLĄSKIE

A. W R. 1931

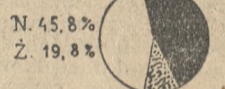
MNIEJSZOŚCI

W POWIATACH

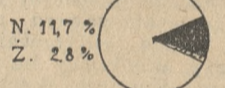

W MIASTACH

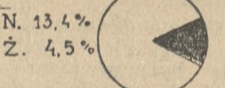
BIELSKO 22.532 m.

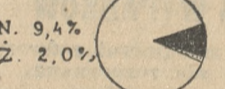
CHORZÓW 101.977 m.

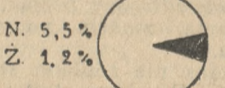
KATOWICE 126.058 m.

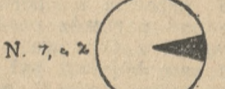
MYSŁOWICE 22.696 m.

RYBNIK 22.962 m.

SIEMIENOWICE ŚL. 37.790 m.

CZASOPISMA

R. 1935	POLSKIE 99	NIEM. 21
R. 1925	POLSKIE 55	NIEM. 25

ANALFABECI 14%

WŁ. DWORZACZEK

Tablica B przedstawia Śląsk Górny i Cieszyński według wyników spisu, dokonanego w Niemczech i w Austrii w r. 1910. Oczywiście do obu tych statystyk narodowościowych nie możemy mieć wielkiego zaufania, ale nawet biorąc tę podstawę, stwierdzamy, że przy przeprowadzaniu granicy stała się Polsce i polskiej ludności, pozostałej poza granicą niepodległej ojczyzny, głęboka krzywda. Jeżeli propaganda niemiecka granice zachodnie nazywa „krwawiąciami”, jest w tem dużo prawdy, ale w tym sensie, że granica ta rozzerwała żywe ciało polskiego Śląska, pozostawiając większą jego część w dalszym ciągu w niewoli niemieckiej.

Jak widzimy, 5 powiatów G. Śląska, posiadających przygniatającą większość polską, oraz 4, liczące około połowy Polaków (zawsze tylko według tendencyjnej statystyki pruskiej), pozostały pod zaborem nie-

mieckim. Tak samo połowa prawie pow. cieszyńskiego i powiat frysztacki, aczkolwiek mają one przeważnie charakter polski, pozostały wraz z pow. frydeckim w granicach Czechosłowacji.

Ogólnie biorąc, w regencji opolskiej G. Śląska Polaków liczone w r. 1910 — 57 proc., Niemców 34,7 proc., oraz Żydów niemieckich 8,3 proc. Poza Polską pozostało w chwili ustalania granicy w regencji opolskiej około 960.000, we wrocławskiej przeszło 63.000 i w lignickiej około 17.000, chociaż częściowo wówczas jeszcze politycznie nieświadomych.

Dobrze jest, mieć te liczby w stałej pamięci, tem bardziej, im bardziej polityka niemiecka uprawia w dalszym ciągu, w okresie „przyjaźni” niemiecko-polskiej, brutalną germanizację żywiołu polskiego.

WŁODZIMIERZ DWORZACZEK.

D-ra Lustra zasyпка dla dzieci,

zaszczytnie uznana przez powagi świata lekarskiego, odpowiada wszelkim nowoczesnym wymogom higieny skóry.
Tg 844

Prezydent Masaryk powraca do katolicyzmu?

Niektóre dzienniki czechosłowackie umieściły niedawno notatki, pozwalające przypuszczać, że b. prezydent Czechosłowacji prof. Tomasz Masaryk nosi się z zamiarem przejścia z protestantyzmu na łono Kościoła katolickiego. Takie przynajmniej wrażenie odniosło kilku dostojników kościelnych katolickich, którzy odwiedzili ostatnio sędziwego prezydenta i byli przez niego bardzo serdecznie podejmowani. Stwierdzają oni zgodnie wielką zmianę idei i uczuć b. prezydenta i wyraźną skłonność do nawrócenia. W związku z tem bratysławski „Slovak” przypomina, że

bliska powinowata prezydenta Masaryka, mianowicie siostra jego zmarłej żony, jest zakonnica katolicka.

Zrozumiałem jest, że katolicy czechosłowaccy z niezmierną uwagą śledzą przemiany duchowe swego byłego prezydenta.
(KAP)

STRONNICTWO NARODOWE

Koło Rataje
Walne zebranie odbędzie się w czwartek, 7 b. m. o godz. 20 w sali p. Przybeckiego.
Kierownik.

Koło Dębic
Zebranie plenarne odbędzie się w piątek, 8 maja bm., o godz. 20 w sali p. Figla, ul. Świerczewska 6.

Pod względem oświaty i szkolnictwa, Śląsk uczynił w stosunku do swego stanu przedwojennego ogromne postępy. Niestety jednak nie możemy tutaj podać najważniejszej rzeczy, mianowicie ilości szkół, uczniów i nauczycieli polskich i niemieckich, gdyż Główny Urząd Statystyczny pomija milczeniem tę tak doniosłą sprawę, nie podając wcale (jak w obszernym sprawozdaniu o szkolnictwie w Polsce), lub bardzo pobieżnymi wzmiankami zbywając (np. w „Małym Roczniku Statystycznym”) liczby szkół wszelkich typów według języka wykładowego. Ze „Statystyki szkolnictwa”, wydanej w r. 1935 wiemy, że Śląsk posiadał w r. szk. 1933/4: 272 przedszkola, 677 szkół powszechnych, 37 średnich, ogólno-kształcących, 8

szkół nauczycielskich, 21 zakładów z 41 wydziałami szkół zawodowych, 6 ludowych szkół rolniczych i 52 szkoły zawodowe dokształcające. Ale ile i które z nich są prowadzone w języku polskim, a które w niemieckim, — ilu uczących się obu tych narodowości jest zapisanych do jednych, czy do drugich szkół, tej kwestji nie znamy. W braku tych najbardziej miarodajnych wskazań co do rozwoju polskiego szkolnictwa i stanu szkolnictwa niemieckiego, ważnym jest zorientowanie się w rozrastaniu się prasy polskiej i stanie prasy niemieckiej. Biorąc za podstawę katalogi prasowe firmy „Par”, jako jedyne pod tym względem źródło, i to sumiennie i ze zrozumieniem rzeczy opracowywane, i porównyując cyfry z r. 1925 i z 1935,

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Ma
8
PIĄTEK

Kalendarz rzym.-kat.
Piątek: Stanisława B.
Sobota: Grzegorza teol.
Kalendarz słowiański
Piątek: Stanisława św.
Sobota: Bożorada bl.
Słońca: wschód 4,09
zachód 19,30
Długość dnia 15 g. 21 min.
Księżyc: wschód 21,57
zachód 4,38
Faza: 2 dzień po pełni.

Nowy rozkład jazdy od 15 maja

Zmiany w dyrekcji poznańskiej

Z dniem 15 b. m. wchodzi w życie letni rozkład jazdy na polskich kolejach państwowych, w związku z czym zajdą pewne zmiany w poznańskiej dyrekcji kolei.

Z ważniejszych należy zanotować zmiany na linii Poznań—Strzałków. Z dniem 15 b. m. przywraca się pociąg, wychodzący z Poznania do Łodzi Kal. o godz. 5,00. Kurjer popołudniowy do Warszawy, odchodzący z Poznania o godz. 15,20, przesuwa się na godz. 15,15, wieczorny osobowy z 22,50 na godz. 22,45.

Na linii Poznań—Leszno—Rawicz znosi się pociągi nr. 711 (wyjście z Poznania o 2,55) i nr. 712 (odjazd z Rawicza o 0,46).

Na linii Poznań—Kraków kurjer, odchodzący dotychczas z Poznania o godz. 0,43, będzie wychodził o g. 0,33.

Na linii Katowice—Hel i z powrotem wprowadza się pociągi sezonowe nr. 17 i 18, które kursować będą od 21 czerwca do 2 października b. r. W pociągach tych znajdzie się wagon bezpośredniej komunikacji Gdynia—Constanza. Połączenie z kurjerem Berlin—Bukareszt nastąpi w Katowicach. Dzięki temu Bałtyk uzyska łączność z Morzem Czarnym.

Wyj. z Helu godz. 19, wyj. Gdynia 21,22, przyj. Poznań o 3,30, do Katowic

o 9,30. Z Katowic powrotny w kierunku Gdyni odejdzie o godz. 19,45, przybędzie do Poznania o godz. 1,09, na Hel zaś o godz. 10,01.

Na linii Poznań—Grudziądz uruchamia się z powrotem skasowany pociąg nr. 334 z wyjazdem z Poznania o godz. 12,05 z przyjazdem do Grudziądza o 18,51, oraz nr. 333 z wyjazdem z Grudziądza o 7,31, z przyjazdem do Poznania o 12,21.

Przewidziany jest tylko w dni przedświąteczne w pociągu, który wychodził z Poznania do Katowic o 19,40, wagon bezpośredniej komunikacji do stacji Głębce na Śląsku przez Wisłę. Powrót z Głębca do Poznania tylko w dni świąteczne o godz. 7,37.

Między Poznaniem a Gnieznem przewidziany jest pociąg motorowy z wyjazdem z Poznania o 17,18, a przyjazdem do Gniezna o godz. 18,33. Z Gniezna wyjazd o godz. 19,15, powrót do Poznania o godz. 20,30. Poza tem zaprowadza się w niedziele i święta połączenie do wykopalisk w Biskupinie. Wyjazd z Poznania o godz. 7,45, przyjazd do Inowrocławia o 10,03, do Żnina o 11,27. W Żninie nastąpi połączenie z kolejką powiatową do Biskupina. W kierunku powrotnym ze Żnina wyjdzie pociąg o godz. 18,05, przybędzie zaś do Poznania o g. 22,18.

„PRASA” Miesięcznik.
Organ Polskiego Związku Wydawców Dzienników i Czasopism.
Wyszedł z druku zeszyt kwietniowy.

Treść zeszytu:

Stefan Krzywoszewski — Wartość i granice sensacji dziennikarskiej.
Franciszek Głowiński — Komunalne Kasy Oszczędności a prasa.
Prasa polska zagranicą.
Prasa francuska w r. 1935.
Prasa angielska w r. 1935.
Sprawy kolportażowe.
Przyjęcie na Ratuszu dla przedstawicieli prasy warszawskiej.
Życie organizacyjne: Prace Polskiego Związku Wydawców — Organizacje dziennikarskie.
Kronika krajowa: Państwo a prasa; Statystyka; Wśród wydawnictw; Bibliografia; Różne.
Ustawy i rozporządzenia dotycz. prasy.
Prasa na szerokim świecie.
Cena zeszytu 1 zł. Do nabycia w administracji „Prasy”, w większych księgarniach i kioskach „Ruchu”. — Prenumerata roczna: w kraju zł 10,—, zagranicą zł 12,—. Adres administracji: Warszawa, Zgoda 8 m. 4, tel. 540-00. Konto rozrachunkowe Nr. 751 Warszawa 1. zg 279

Stan wody w Warcie według notowań Inspekcji Dróg Wodnych w Poznaniu: wczoraj plus 0,92 m, dziś plus 0,91 m.

NOCNA SŁUŻBA APTEK.

Śródmieście: Apt. Pod Złotym Lwem, Stary Rynek 75. — Apt. przy pl. Świętokrzyskim 1. — Apt. na Chwaliszewie 76. — Apt. Pod Eskulapem, pl. Wolności 13. — Jeżyce: Apt. Mickiewicza, ul. Dąbrowskiego 10. — Apt. Pod Opatrznością Boska, ul. Dąbrowskiego 76. — Łazarz: Apt. Karpińskiego przy ul. Marsz. Focha 153 (Górczyn). — Apt. przy Parku Wilsosna, ul. Marsz. Focha 47. — Wilda: Apt. Fortuna, Górna Wilda 96. — Apt. przy Bramie Wildeckiej, Górna Wilda 3. — Staroleka: Apt. miejscowa. — Solacz: Apt. przy ul. Mazowieckiej 12. — Główna: Apt. przy Krzyżu, ul. Główna 19.

KRONIKA MIASTA POZNAŃ

PODZIĘKOWANIA

— * Zamiast ogłoszenia pośmiertnego dla ś. p. Stanisława Batoga, koleżanki i koleżki z Banku Cukrownictwa w Poznaniu złożyli na potrzeby kościoła w Naradowicach 102. Szanownym Ofiarodawcom składam na tej drodze serdeczne „Bóg zapłać”. Ks. Hałas.

ZEBRANIA, ZJAZDY

— * Zarząd „Stowarzyszenia św. Tomasza z Akwinu dla pomocy kapłanom w wyższych studiach” zawiadamia członków, że doroczne zebranie ogólne odbędzie się w sobotę, dnia 16 bm. o godz. 17 w gmachu Tow. Kredyt. Ziemińskiego, Warszawa, Kredytowa 1.

— * Stow. Inżynierów w Poznaniu. Plenarne zebranie odbędzie się 8 bm. o godz. 20 w Pałacu Działyńskich, Stary Rynek 78, I. p. Na porządku obrad odczyt z przeżyciami na temat „Odnowienie kościoła pojezuickiego w Poznaniu” wygłosi inż. Marjan Andrzejewski.

— * Zjazd Inżynierów Chemików w Poznaniu. W dniach 3 i 4 maja rb. odbyły się w Poznaniu w sali „Adrii” obrady V. dorocznego zjazdu del. Związku Inżynierów Chemików R. P. Obrady prowadził prof. dr. T. Kuczyński. Po sprawozdaniach i udzieleniu absolutorium ustępującemu zarządowi Głównemu, wybrano nowy Zarząd z inż. J. Milewskim na czele. Następnie załatwiono sprawy związane z wewnętrznym życiem Związku i omówiono program działalności nowego Zarządu na najbliższy rok. Z wielu zagadnień, poruszonych na Zjeździe, wymienić należy sprawę szkolnictwa zawodowego i sprawę ściślejszej współpracy z pokrewnymi organizacjami zawodowymi i naukowymi.

Wielkie zainteresowanie wywołał wygłoszony w pierwszym dniu obrad referat dyr. inż. T. Silwińskiego, który omówił zadania i niedomagania polskiego chemicznego przemysłu z punktu widzenia potrzeb obrony Państwa.

WALNE ZEBRANIA

— * Tow. Przeciwrzułcze. Walne zebranie miejskiego oddziału Tow. Przeciwrzułczego w Poznaniu, odbędzie się w środę, dnia 20 bm. o godz. 18 w sali 15 Nowego Ratusza.

WYCIECZKI

— * Niedzielną wycieczką Automobilklubu Wlkp. W nieznaną prowadzić będzie niedzielna wycieczka Automobilklubu Wlkp., która przeprowadzona będzie w dwóch grupach: pierwsza wyruszy z przed lokalu A. W. (Fr. Ratajczaka 15) o godz. 6, druga zaś o godz. 8. Obie grupy spotkają się o godz. 10 w Żerkowie, skąd komandor p. plk. Szadkowski poprowadzi wycieczkę w nieznaną. Wycieczkę zalicza się do punktacji komisji turystycznej.

— * Raid sztafetowy. 21 maja rb. organizuje Polski Touring-Klub raid sztafetowy. Bliższe szczegóły zawiera specjalny regulamin, z treścią którego można się zapoznać w Sekretariacie Klubu. Impreza pomyślana jest w ten sposób, że udział w raidzie mogą wziąć nawet mniej wprawni zawodnicy. Rozegrane będą 3 nagrody (1 dla Pań). Wpisowe (do dnia 16 maja) wynosi 5 zł od zawodnika i 0,50 zł od każdego pasażera. Uczestnicy otrzymają pamiątkowe plakietki.

— * Wycieczka do Rydzyny. Polski Touring Klub organizuje dla swych członków oraz mile widzianych gości w niedzielę, 10 bm. samochodową wycieczkę towarzyską w celach krajoznawczych. Wycieczka wyruszy do Rydzyny, która swym zabytkowym charakterem

wyróżnia się wśród starych miast Wielkopolski. W Rydzynie zwiedzi wycieczka zamek, mieszczący gimnazjum im. Ks. Sułkowskich. Odjazd w dniu 10 maja o godzinie 9 z przed lokalu Polskiego Touring Klubu, ul. Fredry 12.

WYKŁADY

— * Koło Romanistów U. P. przypomina, że wykład p. prof. dr. Józefa Morawskiego n. t. „Le géographie littéraire en France” odbędzie się w czwartek, dnia 7 maja o godz. 19 w sali Strusia, Col. Medicum (ul. Fredry).

KRONIKA MIEJSCOWA

Gimnazjum Marcinkowskiego wykupiło na piątek, dnia 8 maja, o godz. 15 w kinie „Słońce” najwspanialszy film polskiej produkcji p. t. „Róża” w/g. Zeromskiego. Bilety w cenie: cały parter 45 i 65 gr, balkon 75 gr. Dochód przeznaczony jest na kolonje dla niezamożnych uczniów. zg 282/3

— * Rzadka przyczyna stłajku. Przy Małych Garbarach 7a, znajduje się od kilkunastu lat żydowska wytwórnia cholewek Borensteina. W wytwórni tej porzucili pracę pięciu cholewkarzy Żydów. Chcieli oni w ten sposób wyrazić protest przeciwko właścicielowi firmy Borensteinowi, który zwolnił jednego z pracowników Żyda, za to, że ten nakłaniał wszystkich cholewkarzy do udziału w manifestacjach czerwonej międzynarodówki w dniu 1 maja.

Warto dodać, że Borenstein zatrudnia wyłącznie Żydów, sprowadzając ich z Krakowa. Krok ten tłumaczy Borenstein tem, że poznańscy cholewkarze, Polacy, „nie są zdolnymi rzemieślnikami”. Przed odrodzeniem Polski, Borenstein zatrudniał wyłącznie Niemców. (wel)

— * Dzień chorych w parafii świętomarcińskiej. Dziś od godz. 6,30 rano ambulans P. C. K., karetki pogotowia i dożółki samochodowe zwoziły chorych parafii świętomarcińskiej do kościoła parafialnego. Chorymi, którzy byli ulokowani na wygodnych krzesłach, noszach itp., zaopiekowali się w kościele siostra Henryka i sanitariusze P. C. K. O godz. 9 ks. prałat Taczak odprawił uroczystą wotywę z wystawieniem Najśw. Sakramentu. Podczas nabożeństwa odśpiewał chór kościoła parafialnego pod batutą p. Wincentego Kulczyńskiego, mszę św. Albana w kompozycji Albana-Lippa. Poza tem wykonała p. dr. Łucja Schulzowa: „L'Abbandonata” Mercadentego i „Twych Panie Łask” Żukowskiego. Akompanjował przy organach p. Kulczyński. Przed przystąpieniem chorych do komunii wielkocnej ks. prałat wypowiedział przemówienie okolicznościowe. Po nabożeństwie chorzy zostali przyjęci na dziedzińcu kościoła świętomarcińskiego skromnym śniadaniem. (pt)

RÓŻNE

— * Ważne dla rybaków z Wielkopolski i Pomorza. Wielkopolskie i Pomorskie Towarzystwo Rybackie w Bydgoszczy podaje do wiadomości zainteresowanym, że w sobotę 16 bm. o godz. 12 w Poznaniu w sali Królowej Jadwigi (Aleje Marcinkowskiego nr. 1), odbędzie się Nadzwyczajne Walne Zebranie członków Towarzystwa. Na zebraniu tem będą poruszone najaktualniejsze zagadnienia rybackie, dotyczące rybołówstwa zawodowego na ziemiach zachodnich Polski, a m. in.

poinformuje się zainteresowanych o utworzeniu obwodów rybackich na rzece Warcie, oraz powiadomi o warunkach przetargu.

— * Kolonje „Rodziny Kolejowej”. Zarząd Okręgu Pomorskiego „Rodziny Kolejowej” w Bydgoszczy organizuje, wzorem lat ubiegłych, kolonje wypoczynkowe nad morzem dla dzieci członków Rodziny Kolejowej, którzy z uwagi na liczną rodzinę lub ze położenia materialnego nie są w stanie zapewnić dzieciom należytego wypoczynku po roku szkolnym.

Dziewczęta znajdą pomieszczenie na Helu, w obszernym i wygodnym budynku, chłopcy natomiast w wagonach towarowych odpowiednio na ten cel urządzonych przy przystanku osobowym Wielka Wieś — Hel. Kolonje czynne będą w dwóch okresach: od 25 czerwca do 22 lipca i od 26 lipca do 22 sierpnia rb. Z kolonij korzysta 226 dziewcząt i 632 chłopców. Opiekę wychowawczą nad dziećmi sprawować będzie rutynowany personel wychowawczy, składający się z absolwentów Wyższego Studium Wychowania Fizycznego, a opiekę lekarską — lekarz chorób dziecięcych, oraz odpowiednia ilość higienistek.

Zarząd Okręgu Pomorskiego „Rodziny Kolejowej” dokłada wszelkich starań, aby kolonje były urządzone wzorowo i mogły być zaliczone do najlepiej prowadzonych i zorganizowanych na wybrzeżu.

KRONIKA WYPADKÓW

— * Samobójczyna z dworca głównego dotychczas nie rozpoznana. W wydaniu porannem donosiliśmy o samobójstwie, które wczoraj po południu na dworcu głównym w Poznaniu popełniła, rzucając się pod nadjeżdżający pociąg, jakaś nieznaną kobietą, zmarła po przewiezieniu do szpitala.

Dotychczas nie zdołano stwierdzić jej tożsamości. Wiadomo tylko, że od godziny 17 przebywała na peronie II dworca głównego i siedziała tam na ławce. O godz. 18 przeszła na peron III i tam rzuciła się pod parowóz pociągu nr. 616, przybywającego z Ostrowa o godz. 18,09. Świadkiem samobójstwa był palacz Antoni Dara, który wyjrzał w tej chwili przez okienko parowozu.

Celem ułatwienia zidentyfikowania nieznanym, która wczoraj o godzinie 22,30 zmarła w szpitalu miejskim, podajemy cechy zewnętrzne jej ubrania: berecik siatkowy koloru cytrynowego, sukienka granatowa, pasek do sukienki czarny jedwabny, płaszcz beż w kratkę przeplatana, buciki brązowe z przeplataniem czubkami beż. Denatka liczyła około 25 lat. Nie miała przy sobie żadnego dokumentu, prócz biletu peronowego stacji Poznań — Główna, dnia 6 bm. Z biletu możnaby wnioskować, że nieznaną pochodzi z Poznania, lub conajmniej w ostatnim czasie w Poznaniu przebywała.

— * Oparzenie. Marja Leitgeber, lat 87, wdowa po weteranie z 1863 r., Wielkie Garbary 77, rozniecała ogień pod kuchnią i celem szybszego podpalenia nalała denaturatu. Buchnął silny płomień, od którego zajęło się na starszej ubranie. Na krzyki nieszczejliwej domownicy ugasił ogień i zawiadził pogotowie, którego lekarz odwiózł dotkliwie oparzoną staruszkę do szpitala miejskiego.

KRONIKA POLICYJNA

— * Bielizna do odebrania. W III komisariacie P. P. znajduje się większa ilość bielizny, która została zatrzymana

KRONIKA KRAJOWA

W niedzielę, dnia 10 maja br. urządził 26 P. D. H. im. H. Sienkiewicza pierwszą wędę harcerską w Ogródkach Działkowych św. Jana na Osiedlu za Bramą Warszawską. Przygrywać będzie orkiestra 5 hufca harcerzy. zg 277/8

przez policję w czasie różnych rewizyj jako pochodząca z kradzieży. Osoby poszkodowane mogą się zgłosić w komisariacie III od godz. 8 do 15 celem rozpoznania swej własności. (mz)

— * Okradł swą matkę. We wtorek 5 maja Witold Lewandowski, Chwaliszewo 69, dokonał w mieszkaniu swej matki kradzieży różnej biżuterii wartości około 100 zł. Naskutek doniesienia, złożonego w policji przez poszkodowaną, wszczęto poszukiwania, które doprowadziły w dniu wczorajszym do ujęcia Lewandowskiego przez posterunek P. P. w Skokach. Przytrzymanemu odebrano część skradzionych przedmiotów i osadzono go w areszcie policyjnym do dyspozycji V komisariatu P. P. (mz)

— * Zatrzymanie sprawcy kradzieży. Policja ujęła sprawców kradzieży, dokonanej w dniu 30 kwietnia w mieszkaniu Zawadzkiej Izabelli, ul. Starościńska 10, której skradziono wówczas kasetkę mahoniową z dokumentami, 5 listów zastawnych Banku Kredytowego, torebkę damską i lornetkę ogólnej wartości 300 zł. Zatrzymanymi są małżonkowie Stanisław i Agnieszka Rogalscy (Zródlana 3, m. 2). Odebrano im w czasie rewizji dokumenty wartościowe i zwrócono poszkodowanej, sprawców zaś odstawiono do dyspozycji sądu grodzkiego. (mz)

— * Znalezione rzeczy. W wydziale śledczym P. P. w Poznaniu pl. Wolności nr. 12 znajdują się różne przedmioty, pochodzące z przypuszczalnie z kradzieży, jak złote damskie zegarki, srebrne i niklowe męskie zegarki, alpakowe etui z monogramami i bez monogramów, złote pierścionki różnego rodzaju, metalowa torebka damska, złote naszyjniki, oraz damskie i męskie łańcuszki do zegarków. Przedmioty można oglądać od godziny 8 do 15 w pokoju 74. (mz)

— * Obiecująca córka. Z domu rodziców zbiegła Zofia Kaczmarek, lat 16 (Małockiego 18 m. 7), zabrawszy przedtem różne przedmioty z garderoby swych rodziców. Obiecującą córeczkę poszukuje policja skutkiem interwencji kuratorki, wyznaczonej dla Kaczmarekówny przez sąd grodzki. (mz)

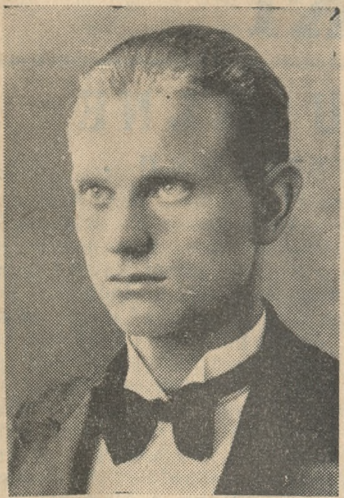
KRONIKA SĄDOWA

— * Zatwierdzenie wyroku na młodocianego zabójcę. Sąd apelacyjny w Poznaniu rozpatrywał dziś sprawę 15-letniego Heinza Klienta ze Zdun, oskarżonego o zabicie Katarzyny Lorenz w dniu 10 października ub. r. Ostrowski sąd okręgowy na sesji wyjazdowej w Krotoszynie, po dwudniowej rozprawie skazał Klienta na zamknięcie w zakładzie poprawczym, aż do osiągnięcia pełnoletności. Od wyroku tego odwołał się oskarżony do sądu apelacyjnego w Poznaniu, który po rozpatrzeniu sprawy, oraz przemówieniu obrońców adw. Dr. Rosnera i adw. Bandycha z Krotoszyna, wyrok I instancji zatwierdził. (m)

Składki i pokwitowania

Na pomnik Serca Jezusowego: R. S. 1 zł; — razem z poprzednio pokwitowanymi 261,60 zł.
Dla niezamożnych studentów na pielgrzymkę do Częstochowy: F. D. 5 zł; razem 5 zł.

Odnaleziony w szpitalu

Powyżej podajemy fotografię studenta U. P., Władysława Nowosielskiego, który zaginął i wczoraj odnaleziony został w szpitalu miejskim w Poznaniu. Nowosielski usiłował odebrać sobie życie przez rzućnięcie się pod motorówkę w Mosinie w dn. 30 ub. m. Stan jego jest bardzo ciężki i od chwili zamachu samobójczego leży nieprzytomny, ponieważ doznał silnego wstrząśnienia mózgu. O wypadku zawiadomiono jego matkę, zamieszkałą w Czechosłowacji. Jak się jeszcze dowiadujemy, Nowosielski urodził się w r. 1905, czyli nie ma 26, lecz 30 lat. We wtorek, dnia 28 kwietnia był jeszcze ze swym kolegą na Targach Poznańskich i pogodne jego zachowanie nie wskazywało na to, że nosił się z myślą targnięcia się na życie. Powodu do desperackiego czynu nie można także szukać w stosunkach rodzinnych, ponieważ matka jego, jak również i ojczym byli, jak się dowiadujemy, dla niego bardzo dobrzy. Jedynie można przypuszczać, że usiłował popełnić samobójstwo z tego powodu, że nie miał widoków osiągnięcia środków do dalszych studiów. (pt)

Proces o zajścia w Ryczywole

Ryczywół (rj). Proces o głośne zajścia w Ryczywole, który miał się odbyć dnia 1 i 2 maja, został wyznaczony na dzień 22 i 23 maja w Rogoźnie.

Samobójstwo żołnierza Reichswehry

Czarnków (cn). Funkcjonariusze Straży Granicznej znaleźli pomiędzy Staremi Kwiejcami a Kamiennikiem, w pow. czarnkowskim, trupa samobójcy, wiszącego na drzewie. Denatem okazał się jakiś żołnierz Reichswehry, który popełnił samobójstwo w towarzystwie narzeczonej. Dziewczyna uniknęła śmierci przez zerwanie się szalika i leżała pod drzewem nieprzytomna. Nieszczęśliwą dziewczynę zabrano na posterunek P. P.

Co skłoniło młodych ludzi do samobójstwa, wiadomo. Po załatwieniu formalności prawnych, tak niedoszła samobójczyni, jakoteż i zwłoki samobójcy przekazane zostaną władzom niemieckim.

15 lat więzienia za zabójstwo wymiernicy

Rawicz (rs). Przed sądem okręgowym z Ostrowa, na sesji wyjazdowej w Rawiczu, toczyła się sprawa karna przeciw gospodarzowi Marcynowi Ratajczykowi z Białego Kału, pow. rawickiego, oskarżonego o zabójstwo wymiernicy śp. Marjanny Wojtyczki.

W październiku ub. r. znaleziono w chlewie oskarżonego zwłoki wymiernicy. Podejrzewano, że zaszła zbrodnia, wobec czego dokonano sekcję zwłok, która potwierdziła słusność podejrzeń i na zarządzenie władz sądowych aresztowano wówczas gospodarza Marcina Ratajczyka.

Sąd, po przeprowadzonym przewodzie sądowym, skazał Ratajczyka na 15 lat więzienia, z pozbawieniem praw obywatelskich na lat 10.

Z WIELKOPOLSKI

—* Chodzież. Obchód święta narodowego rozpoczął się zbiórka i wymarszem organizacyj na uroczyste nabożeństwo. Podniosłe kazanie wygłosił ks. Kasprowicz. Po nabożeństwie odbyła się defilada na rynku. Wyznaczony na godzinę 11,30 bieg narodowy opóźnił się o godzinę. Na starcie stanęło przeszło 30 zawodników. Trasa, długości przeszło 2.000 m, jako pierwszy przebiegł Borucki. Wieczorem o godz. 20 odbyła się w sali strzelniczej wieczornica. Na program złożyły się występy tow. śpiewu „Halka” oraz teatru objazdowego z Ujścia, który występował „Wesele krakowskie”.

— Bractwo Kurkowe, tradycyjnym zwyczajem, w dniu 3 maja z orkiestrą na czele udało się na nabożeństwo. Po południu odbyło się we własnej strzelnicy strzelanie. Krzyż 3 Maja zdobył p. M. Kamienniarz, krzyż „Najlepszego strzelca” p. Grutzmacher. Nagrody zdobyli pp.: A. Sobkowski, Grutzmacher, M. Kamienniarz, W. Gapiński, Zdebel, Kapczyński, Kabat i Poznański.

— Na stadionie pow. rozegrano 3 b. m. zawody piłki nożnej pomiędzy K. S. „Notec” a „K. S. Czarnków”, zakończone wynikiem 3:1.

— W sobotę wieczorem wyluchił pożar w jednym z domów przy ul. J. Raczkowskiego. Ogień ugaszono przed przybyciem straży pożarnej. Ogień powstał na strychu od iskier. (mł)

—* Czempin. Odbył się tu ślub pp. Marji Jezierskiej z inż. dypl. dr. Alojzym Farnikiem z Katowic. Ślub odbył się w kaplicy domowej inż. Jezierskich. Z okazji ślubu p. Jezierski ofiarował na biednych naszego miasta dla 120 rodzin chleba, smalcu i kielbasy.

—* Gniezno. Dnia 5 b. m. w godzinach rannych na sosie poznańskiej koło Dziekanek wydarzył się wypadek samochodowy. Samochód, zdrażający do Gniezna. Firmy „Eksplatacja Sols Potasowej” w Poznaniu chciał wyminać 2 rowerzystów. Jeden z nich w ostatniej chwili zjechał na ścieżkę, szofer samochodu nie chcąc rowerzystę najechać, zdecydował się wjechać do rowu, przyczem potracił rowerzystę, niej. Władysława Rajkowskiego z Pierzysk. Wskutek wypadku Rajkowski doznał zwichnięcia lewego ramienia. Jadący samochodem inż. Temler z Poznania zaopiekował się poszkodowanym i odwiózł go samochodem do szpitala.

— Dnia 5 b. m. rozpatrywana była przed sądem sprawa wypadku na przejeździe kolejowym

na Dalkach przeciw oskarżonemu Bargowskiemu. Strażnik Józef Bargowski nie zamknął zapory w czasie, gdy mijal drogę pociąg spieszny, który przejechał jadącego na rowerze 30-letniego Wilmelma Friedricha z Mielzyna. Koła pociągu odcieły Friedrichowi lewą nogę po kolano i zmiażdżyły prawą stopę. Bargowski bronił się tem, że dzwonek alarmowy nie sygnalizował nadchodzącego pociągu oraz że zegarek się spóźnił. Sąd skazał Bargowskiego na 6 mies. więzienia, zawieszając karę na przeciąg 3 lat. Łagodny wyrok kary motywował sąd niekaralnością oskarżonego oraz faktem, że wypadek spowodował nieumyślnie.

— W Kędzierzynie odbyła się introdukcja ks. prob. Brunona Stenera. Aktu introdukcyjnego dokonał ks. dziekan Szlachta z Niechanowa w asyście ks. prob. Kaźmierczaka z Witkowa i ks. prob. Bergera z Jarząbkowa. Po uroczystym akcie odprawiono uroczyste majowe nabożeństwo z wystawieniem Najśw. Sakramentu, po czem wyruszyła procesja, wprowadzając ks. proboszcza na plebanję. (or)

—* Inowrocław. Sodalicje marjańskie urządziły w auli gimnazjum meskiego piękna uroczystość 3-ciomajowa, na program której złożyły się występy muzyczne, śpiewy chórowe, deklamacje oraz referat studenta U. P. p. Wiktor Słomy p. t. „Błękitne rozwinęły sztandary”.

— W swoim czasie donosiliśmy o tragicznym wypadku w Kruszy Zamkowej, gdzie samochód ciężarowy najechał młodą żeńatkę, niej. Skonieczna. W tych dniach Skonieczna po ciężkich cierpieniach zmarła.

— W zagrodzie rolnika Boelltera w Godziewie pod Gniewkowem zjawily się 3 cyganki, żądając jałmużny. Gdy żona gospodarza obdarowała je starą garderobą, zuchwale cyganki, ośmielone nieobecnością pana domu, w natarczy-

Niecodzienny proces o krzywoprzysięstwo

Chodziło przedewszystkiem o 20 tys. zł, które Wincenty pożyczyl Waclawowi.

Przew.: — Skąd pan miał tyle pieniędzy?

Osł.: — Pięć tysięcy otrzymałem od brata przed inwazją bolszewicką na leżenie gruźlicy kości. Od babki, za pośrednictwem matki dostałem 1500 zł, 600 zł wygrałem na loterii...

Przew.: — A resztę skąd pan miał?

Osł.: — Resztę dokładałem z kasy wujka Boguckiego.

Przew.: — Jaki pan dokładał?

Osł.: — Kradłem z kasy codziennie 10, 20 do 50 zł.

Oskarżony Waclaw Turkowski nie przyznał się do winy. Tłumaczy się, że w roku 1927 pożyczyl od brata 20 tysięcy złotych, lecz po niespełna roku pożyczyl je dalej Frankiewiczowi, otrzymując pod zastaw weksle.

W dalszym ciągu oskarżony wyjaśnia, że miał poza tem drugą książeczkę oszczędnościową na numer.

Przew.: — Dlaczego wyraża się pan tak tajemniczo: „na numer”?

Osł.: — Książeczkę taką miałem, bo liczyłem się z tem, że posiadanie większej kwoty, może dojść do władzy przełożonej i to mogłoby mieć wpływ na nieudzielenie mi zapomóg. Na tej numerowej książeczce miał może około 8 tys. złotych.

Przew.: — Czy oskarżony nie wiedział dokładnie, ile to było?

Osł.: — Nie przypominam sobie.

Przew.: — Ile pan wówczas pobierał pensji?

Osł.: — Około 300 złotych.

Przew.: — Czy pan wiedział, skąd brat pański miał tyle pieniędzy? Że nabył on je drogą nielegalną?

Osł.: — Tak, częściowo wiedziałem.

Następnie przystąpiono do przesłuchania świadków. Jako pierwszy zeznawał ks. dziekan Julian Wilkans, lat 49. Pożyczyl on 61 tysięcy Frankiewiczowi na hipotekę za pośrednictwem mg. Grabskiego. W r. 1928 wyjechał na urlop do Ameryki, zgadzając się, by Frankiewicz przejął hipotekę na rzecz dr. Brodniewicza i p. Jagielskiej. Gdy wrócił z Ameryki dowiedział się, że Frankiewicz dał hipotekę Turkowskiemu, wobec czego wniósł sprzeciw do sądu.

Stanisław Grabski, lat 39, mg. ekonomji z Gdyni starał się tu i owdzie o pożyczki dla Frankiewicza. Taką pożyczkę wyjednął m. in. u ks. dziekana Wilkansa, za co później ks. dziekan Wilkans, nie mogąc otrzymać zwrotu pieniędzy, nabył hipotekę na dom Frankiewicza przy ulicy Ogrodowej, narożnik Piekar. W dniu 20 maja 1928 r. Grabski znajdował się w biurze Frankiewicza przy ul. Gwarnej. Grabski proponował Frankiewiczowi przeprowadzenie rozmaitych transakcyj. Frankiewicz nie szedł po linii Grabskiego i wtedy Grabski wypadł z biura Frankiewicza mocno zdenerwowany, oświadczając Turkowskiemu, znajdującemu się w przedpokoju, że Frankiewicz chce przeprowadzić rzeczy niezdrowe.

Adam Adamczewski, 41 lat, dyr. Banku Handlowego w Poznaniu, badał konto Waclawa Turkowskiego w latach 1928/29. O istnieniu książeczki imiennej Turkowskiego przypomniał sobie, natomiast nie może sobie przypomnieć, ani też stwierdzić, czy Turkowski był właścicielem książeczki bezimiennej.

Następnie zeznają: Wiktor Sauter, 40 lat, komisarz policji, 41-letni Roman Urbaniak, technik, adw. 46-letni Mieczysław Garstecki, 45-letni Maksymilian Moliccki, naczelnik biura zarządu miejskiego, Zofia Frankiewiczowa, 35 lat, wdowa po ś. p. Marjanie Frankiewicz i Stanisław Buliński, 46-letni kupiec, Zofia Frankiewiczowa m. in. stwierdza, że zadziwniona była, gdy się dowiedziała, że Turkowski pożyczyl mężowi 20 tysięcy. Znała Turkowskiego jako człowieka mniej zamożnego.

O godz. 16 sąd ze względu na spóźnioną porę przerwał rozprawę do poniedziałku, dnia 11 b. m., do godz. 9 rano. (wel)

ADOLF WOHLBRUECK FRITZ KAMPERS HANSI KNOTEK GINA FALKENBERG

śmieją się, kłocą, prowadzą miłosną grę, episkują, obiecują, wojują, śpiewają, tańczą, czardasza w głośnie na cały świat wielkiej operetce

Baron Cygański

WKRÓTCIE w kinie Metropolis. ng 10078

wy sposób zaczęły domagać się dalszych ofiar. Kiedy otrzymały odmowną odpowiedź, rzuciły się na bezbronną Boellterową i dotkliwie ją pobity. Policja prowadzi w tej sprawie dochodzenie. (c)

—* Ostrów. Biuro pow. Stron. Narod. przeniesione zostało z dniem 1 b. m. z ul. Staszica na ul. Sądową 4, hotel „Wiktorja”, w podwórzu.

— Bractwo Kurkowe urządziło w dniu święta narodowego strzelanie o mistrza 3 Maja. Pierwsze miejsce zdobył p. Wojciechowski Józef, II m. p. Płoczek, III m. p. Spychałowicz.

— W Sulmierzycach nastąpił w dniu 10 b. m. odsłonięcie pomnika św. Florjana, patrona strażaków. (rp)

— Ekspozytura Funduszu Pracy w Ostrowie zapisuje do 10 b. m. młodzież przedpoborową w wieku od 16—19 roku życia, jako kandydatów do ochotniczych drużyn roboczych Funduszu Pracy.

— Odpust św. Stanisława, biskupa i mecenarza, odbędzie się w parafii naszej 10 maja. W łączności z odpustem odbędzie się uroczystość introdukcji nowego proboszcza, ks. dziekana Płotki.

Z POMORZA

—* Toruń. W ub. tygodniu zakończony został 60-godzinny kurs O. P. L. G. dla służby odkażającej. W kursie wzięło udział 45 osób.

— Przejechała została przez samochód 6-letnia Janina Siudowska, zam. u rodziców przy Szosie Chełmińskiej 23-25 i poniosła śmierć na miejscu.

— Wczoraj wieczorem całe śródmieście pozostało w ciemnościach. Przerwa w dostawie prądu nastąpiła wskutek zwarcia się kabli. Naprawa uszkodzonych przewodów elektrycznych trwa w ciągu dnia dzisiejszego.

— Na skrzyżowaniu ulicy Kujawskiej przy dworcu Toruń-Przedmieście zdarzył się wóz tramwajowy z samochodem. Wskutek zderzenia samochód został uszkodzony.

— Odbyło się otwarcie wiosennej wystawy Zawodowego Związku Plastyków Pomorskich. Udział biorą następn. artyści: Chmura, Faczyński, Krystoszek, Krassowski, Mazurek, Mokrzycki, Mokska, Podlaszewski, Szulcówna, Szulce-Kooperowa, Wałul, Wojciechowski, Woyniak, Triebler i Zdet. Wystawa cieszy się żywym zainteresowaniem.

— Robotnik Maksymilian Dominiak, lat 26, podczas kłótni z żoną rozplatał jej kielnia głowę i brzuch. Po dokonaniu zbrodnego czynu zbiegł i dotychczas nie udało go się ująć. Dominiakowa w stanie ciężkim przewieziono do szpitala miejskiego.

— W sprawie kandydatury na stanowisko prezydenta m. Torunia komisja radziecka z posród 31 nazwisk zakwalifikowała do wyboru tylko 3 kandydatury, mianowicie pp. prezydenta Bolta, sędziego Hermana i pułk. Wolslegiera. Wybory na prezydenta m. Torunia odbędą się 13 maja.

W piątek, dnia 8 maja, o godz. 20 wystawia Teatr Polski

„Zburzenie Jerozolimy”

przedstawienie zakupione przez Poznańskie Korporacje Akademickie. Bilety w cenie od 40 gr do 2,00 zł, do nabycia w lokalu K! Surma przy ul. 27 Grudnia 5 zg 254 m. 23

Z GDYNI I WYBRZEŻA

—* Gdynia. Policja aresztowała zawodowego żebraka, Kurzawę Hieronima. Kurzawa w sposób nadzwyczaj natrętny wypraszał jałmużnę od przechodniów na ulicach miasta. Za uprawianie żebractwa był Kurzawa już kilkakrotnie karany. Aresztowany żebrak do pracy nigdy zabrać się nie chciał.

— Rozprawy nożowe w Gdyni nie należą do rzadkości. Krwawe bójkę w naszym mieście portowym rozszerzają się jednak w zastraszający sposób. W Obluzu Tomasz Rosla w sprzeczce z Władysławem Zdybkiem sięgnął nawet po siekiere i zadał przeciwnikowi silny cios w głowę. Bójka oczywiście miała koniec tragiczny. Ramię ciężko w głowę Zdybek zmarł w szpitalu, nie odzyskawszy przytomności. Zbrodniarza aresztowano. (p)

KSIĘGI STANU CYWILNEGO

Zapowiedzi.

Dnia 6 b. m. wywieszono następujące zapowiedzi (osoby, przy których nie jest podana miejscowość, mieszczą w Poznaniu):

Naucz. gimn. E. Fidler i stud. Julia Niwińska; owd. magaz. F. Mikolajczak i krawc. Irena Kwapisz; rozw. ślus. Kazim. Weidner i eksp. Zofia Komorowska; złotn. Wilhelm Dilling i Marta Schwarz; stol. Józ. Bartoszewski i buf. Marjanna Felsmann; mont. w urzędzie poczt. Stef. Tomczak i ślus. Katarz. Zaczynska, oboje w Szamotułach; handl. Ant. Samujłowicz w Wareszowie i krawc. Sabina Krawczykówna; ślus. Jan Kujawa i Gertr. Lisiajkówna; pilnikarz Kazim. Woźniak i krawc. Wł. Komieczna; bruk. Alf. Sties i rob. Zofia Wołyńska.

Zgony:

Dnia 6 maja 1936 r. zapisano następujące zgony: Maksymilian Wesolowski, piekarz, 32 lata; Pelagia Strzyżewska, posługawca, 56 lat; Stanisława Pawlikowa z domu Hoffmana, wdowa, 80 lat; Samuel Polacz, uczeń szkolny, 11 lat; Cecylja Schurz, biurowa, 24 lata; Zofia Kobusińska z domu Owianna, 76 lat; Ryszard Grzebiński, 1 rok, 7 mies. 23 dni; Helena Lewandowska, robotnica, 20 lat.

DZIAŁ KULTURY I SZTUKI

WIĘC NIE OSTATNIA „OCHRONA PRZYRODY“ ...!

Prof. Szafer znów na czele Rady Ochrony Przyrody — Siedem miesięcy przerwy — Ślad trwały w druku — Piętnaście lat pracy pionierskiej — Rola Poznania i jego prasy — „Pojednanie z przyrodą“ — Co to jest fizjotaktyka? — U nas i w Ameryce — Park Narodowy w Ludwikowie — „Bocianiska“ — Trzeba przeczytać.

Piętnasty rocznik czasopisma „Ochrona Przyrody“, który jest organem Państw. Rady Ochrony Przyrody, miał być ostatnim w ogóle. Na szczęście tak nie będzie. Czytelnicy wiedzą już, że prof. Un. Jag. dr. Władysław Szafer zdecydował się objąć na nowo obowiązki delegata Ministra W. R. i O. P. do Państwowej Rady Ochrony Przyrody, a temsamem pracom Rady dalej będzie przewodniczył. Dymisją, zgłoszoną przed siedmiu miesiącami z tej placówki wyraził był prof. Szafer protest swój i całego świata naukowego Polski przeciw wandalizmowi kolejki na Kasprowy a Rada Ochrony Przyrody ze znakomitą uczynnością zesolidaryzowała.

Jest oczywiście, że przerwa w działalności Rady będzie nadrobiona szybko i skutecznie. Jedyny ślad trwały zostanie po niej w druku. Piętnasty rocznik „Ochrony Przyrody“, która jest organem Rady, mieści na wstępie pożegnalne oświadczenie prof. Szafera. Tom ten bowiem miał być ostatnim w szeregu.

Łatwo zrozumieć zadowolenie, z jakim miłośnicy przyrody i polski świat naukowy mogą dzisiaj stwierdzić, że chmury się rozeszły i że Państwowa Rada Ochrony Przyrody będzie mogła znów wskrzesić swoją tak ważną działalność.

Trudno nie wpaść w ton protokolarny, opisując okazały tom „Ochrony Przyrody“. Ileż tam ciekawego materiału dla przyrodnika, krajoznawcy, nauczyciela! Ten piętnasty rocznik miał być ostatnim, to też na końcu znajdujemy spis treści piętnastu roczników „Ochrony“ za lata 1920—1935: rezultat mrówczej pracy p. Wandy Kulczyńskiej, sekretarki biura Rady. Wszystkim przyda się on bardzo, bowiem z jego pomocą łatwo będzie wyszukać artykuły, rozsiane gęsto w 15 tomach.

Tutaj, po artykułach i rozprawach naukowych (do nich jeszcze wrócić) znajdujemy ciekawą kronikę i wiadomości bieżące. Z nich wybieram informacje o propagandzie ochrony przyrody. Poznań zajął naczelną rolę w całej Polsce; w ub. roku sprawozdawczym najwięcej wykładów i odczytów (40) było właśnie u nas. Na Poznańskim Uniwersytecie wykładają też prof. dr. A. Wodźniczko zasady ochrony przyrody, zaś znawca naszej ptasiej fauny, dr. Jan Sokolowski z Rawicza, „o ochronie ptaków“. Co do prasy, to właśnie „Kurjer Poznański“ zajął się ochroną przyrody w 87 artykułach i notatkach z roku ubiegłego, osiągając rekord polskiej poważnej prasy.

Szereg rozpraw otwiera głęboko przemyślany szkic ideologiczny prof. dr. A. Wodźniczki: „Pojednanie z przyrodą“. Redakcja powinna koniecznie wydać osobno te rozważania, mając one wartość podstawową i znakomicie przyczynią się do zrozumienia zasad ochrony przyrody przez szerokie warstwy społeczeństwa. Motywy, dla których należy przyrodę ochraniać, układają się w różne grupy, jak powody estetyczno-etyczne, naukowo-przyrodnicze, społeczno-wychowawcze, patriotyczne, oraz gospodarcze. W ostatnim czasie wylania się nowa nauka, nazwana przez prof. Wodźczkę „fizjotaktyką“, jest to wiedza o współczesnym stosunku człowieka do przyrody. Z radością można zauważyć, że rozwija się ona coraz szybciej. Powstaje też ciekawa dążność do życia w przyrodzie i z przyrodą, zapoczątkowana przez H. D. Thoreau w 1850-tych latach; możnaby stworzyć dla niej termin „thoroizmu“. Zazielenianie miast, planowanie kraju, regionalizm (jako objaw powrotu do przyrody), a nawet rasizm — są ważnymi momentami we współczesnym pojednaniu człowieka z przyrodą. — Dla ścisłości wypada mi wspomnieć o drugiej rozprawie tego zeszytu. Są to „Stawy w krajobrazie Tatr“, pióra podpisanego, który starał się zebrać wszystko, co w nauce polskiej, od przyrody do geografii, w tym przedmiocie mamy, nie pomijając także sztuki, a zilustrował rzecz własnymi zdjęciami.

Idea ochrony przyrody w Ameryce urzeczywistniła się między innymi utworzeniem słynnych Parków Natury

w Stanach Zjednoczonych i w Kanadzie. P. Józef Mikulski mówi o formach, jakie przybrało ochroniarstwo z oceanem — o formach, które są zupełnie swoiste i przeniesie się np. do nas nie dadzą. Możemy zastosować u siebie idee, lecz nie szczegóły ich urzeczywistnienia. Autor przestrzega przed zbyt pochopnym naśladownictwem, zaleca, abyśmy byli „niesłychanie surowi i ostrożni“, chociażby dlatego, że „społeczeństwo amerykańskie jest karne“. Znamienne to słowa, chociaż dla nas niezbyt pochlebne.

Następują ilustracje zdjęciami i mapami artykuły (w liczbie 13), opisujące poszczególne rezerwy lub godne ochrony zabytki. Na uwagę poznańczyków zasługuje przedewszystkiem sprawozdanie ze zabiegów, które miały na celu utworzenie Wielkopolskiego Parku Natury w Ludwikowie. Napisał je sam twórca Parku, tyle zasłużony prof. dr. A. Wodźniczko. Na osobną uwagę zasługują piękne zdjęcia Jarosława Urbańskiego z Poznania; może nikt mu w Polsce nie dorównuje we fotografii przyrodniczej. Z innych prac zainteresują nas badania nad rozmieszczeniem białego (jest i czarny!) bociana; prowadzi je od dłuższego czasu dr. Kazimierz Wodźniczki. Ogłosił już dwie prace: o bocianach we województwie śląskim i krakowskim, obecnie zaś zjawia się trzecia: o lwowskim. Najwięcej ciekawości budzi mapa rozmieszczenia „bocianisk“.

Wzorem prac naukowo-krajoznawczych może być artykuł Zdzisława Ciekotki z Krakowa o jaskiniach południowej części wyżyny Małopolskiej. Opis grot, mapki rozmieszczenia, przekroje oraz zdjęcia nadają dużą wartość dokumentarną pracy, opisującej podkrakowski „kras“ wapienny.

Mamy jeszcze mnóstwo rozpraw w „Ochronie“... Jest inwentarz zabytkowych lip w Polsce, uzupełnienie spisu dębów, opisy lasów w Rozewiu, na Wołyniu... Trudno nawet je wyliczyć. Więc niechaj po nieostatnią na szczęście „Ochronę Przyrody“ sięgną tak liczni w Polsce miłośnicy przyrody, a będą zadowoleni i z wdzięcznością pomyślą o twórcy polskiej ochrony przyrody, o prof. Szaferze, który i na tym także odcinku kultury narodowej niepożyte położył zasługi.

dr. Jerzy Młodziejowski
Poznań

W następnym Dziale:
**SIENKIEWICZ W LITERATURZE
RUMUŃSKIEJ**
przez
dr. Stanisława Łukasika

Pisma nadesłane

„Przyjaciel Szkoły“. Nr. 9. Treść: M. Jagodziński: „Rola obrazu w nauce języka polskiego na pierwszym szczeblu szkoły powszechnej“. — J. Kulpa: „Gdzie widziałem Komendanta, nim Polskę wywalczył“. Przykład opracowania lektury w kl. VI. — B. Gliwianka: „Pogadanka o Stanisławie Moniuszce“. B. Gliwianka: „Gramofon jako pomoc naukową“. — F. Hanas: „Rozmowy nauczyciela z dziećmi“. — O. S.: „W sprawie sprawdzianów w nauce języka polskiego“. — A. Roszkowska: „Idea „Dnia Matki““. — T. Mickiewicz: „Jak można zorganizować „Dzień Matki““. — A. Wodźniczko: „Wielki krok na drodze popularyzacji wiedzy przyrodniczej“. — K.: „O gospodarzem znaczeniu tegorocznych Targów Poznańskich“. — Nowe książki. — Nasze Echa. — Różne wiadomości. — Adr. Red. Poznań, Wielka 18.

„Arkady“. Nr. 5. Treść: J. Starzyński: „Uwagi o temacie w plastyce“. — P. Vago: „Architektura nowoczesna we Francji“. — „O haftach ludowych“. — T. M. Narolewski: „Życie muzeów“. — „Przemysł ludowy we współczesnym wnętrzu“. — S. M. Sawicka: „Malarstwo ścienne w grobach etruskich“. — P. M. Lubiński: „Kuchnia“. — T. B.: „Książka holenderska o kuchni“. — „Oprawy“. — „O wyplataniu mebli“. — P. Smolik: „Bibliografia“. — Pod arkadami. — Adr. Red. Warszawa, Królewska 5.

„Urania“. Nr. 2. Treść: Prof. dr. W. Dzielewski: „Jan Jędrzejewicz (1835—1887)“. — Kronika naukowa. — Astronomia w Polsce. — Kalendarz astronomiczny na maj, czerwiec i lipiec 1936. — Adr. Red. Lwów, Długosza 8. Instytut Astronomiczny U. J. K.

ŻYCIE KULTURALNE

KOŃCZYĆ TEATRY WCZEŚNIEJ!...

Z Warszawy donoszą nam (tw):
Dzienniki domagają się, aby teatry kończyły wcześniej przedstawienia — zdają tego zresztą nie po raz pierwszy. Dyrekcje obniżają ceny miejsc jak najbardziej, aby umożliwić niezasobnym widzom korzystanie z teatru, a koszty taksówek lub w najlepszym razie tramwajów nocnych, (które mają powdójną taksę), czynią tę obniżkę iluzoryczną, a teatr niedostępnym dla przeciętnej kieszeni. Niedawno zespół wiedeński, który występował gościnnie, kończył o dziesiątej, albo parę minut później. Przedwojenna bogata „Warszawka“ nie dbała o wydatki. Dzisiejsza, pracująca, musi liczyć się z każdym groszem, a taksę musi wcześniej wstać do pracy. Wiadomym było przed wojną, że zrana nikogo się nie zastanie w biurze i t. d. przed jedenastą rano. Dzisiaj jest inaczej i do tego także musi się teatr zastosować, jeżeli nie chce zostać poza życiem.

Ale kończenie wczesne, to jeszcze nie wszystko. Możliwy wcześniej zaczynać.

Godzina 8 lub 8,15 to stanowczo zapóźno. A jest to pora w ogóle źle dobrana, bo ani przed teatrem nie kolacji nie zje, gdy trzeba o wpół do osmej wyjść z domu (kolacja musiałaby być o siódmej!) ani też nie jest zdrowo opychać się przed samym snem, około północy! Dyrekcje teatrów będą musiały się zastanowić nad „problemem czasu“, a zwłaszcza zmusić reżyserów, aby patrzyli na zegarek. Rekordzistą we wleczeniu przedstawień jest n. p. L. S. Schiller, który każdą sztukę potrafi rozciągnąć na niespodziewaną ilość godzin, jak ostatnio „Rodzinę Massoubre“, a ma za sobą takie wycieczki, jak lwowskiego „Dantona“, który skończył się o coś o trzeciej nad ranem, jak niesie legenda, tym razem prawdziwa. To też na drugie przedstawienie nikt nie przyszedł. Teatr jest dla widzów, nie dla reżyserów, którzy mapawają się własnym dziełem, ani dla bogatych próżniaków, którzy mogą nazajutrz wylegiwać się do południa. A i ci stronią od piły, jaką jest każde niepożądane rozwleczone przedstawienie.

NAUKA

„Polski Słownik Biograficzny“. Ukazał się ósmy skolei, a trzeci drugiego tomu zeszyt „Polskiego Słownika Biograficznego“. Przynosi on kilkadziesiąt nazwisk na literę B od „Bogorski Piotr“ do „Bona Sforza“. W zeszycie tym spotykamy sporo nazwisk uczonych poznańskich. Zamieszczają tu m. in. swe artykuły: dr. L. Koczy, red. W. Noskowski, dr. F. Pohorecki, dr. J. Staszewski, prof. dr. K. Tymieniecki, prof. dr. Z. Wojciechowski, dr. A. Wojtkowski. Dużą część zeszytów zajmują artykuły o Bolesławach, królach i książętach. Jest ich coś trzydziści sześć.

Uczony szwedzki przybywa na badania do Polski. Jest nim pierwszy bibliotekarz Biblioteki Królewskiej w Sztokholmie, p. I. Collis. Na badania otrzymał specjalną subwencję.

Wycieczka naukowa niemiecka w Polsce. Profesorowie i studenci uniwersytetu królewskiego w liczbie 20 odbędą wycieczkę naukową do Poznania, Torunia i Bydgoszczy.

MUZYKA

Koncert Chórów Szkolnych poznańskich przyniósł, jak donosiliśmy w sprawozdaniu m. in. wyborne popis dwóch chórów „ochroniariskich“. Z powodu zniekształcenia tekstu podkreślamy, że jednym z nich dyrygowała p. Szulc-Sliwińska, drugim zaś p. Szulcówna.

Złot śpiewacki w Warszawie odbędzie się w czerwcu urządza go specjalny komitet, a przybędą obok chórów polskich z kraju, także zagraniczne. Zgłoszono już dwa chóry z Francji, jeden z Ameryki północnej, jeden z Austrii, cztery z Niemiec, trzy z Czech, dwa z Łotwy. Śpiewaków ma być razem około 5000.

Furtwaengler znów w nielase... Z Berlina donoszą, że ukazał się oryginalny komunikat urzędowy, donoszący mianowicie, że słynny dyrygent Furtwaengler „został zwolniony przez kanclerza Rzeszy od wszelkich występów na terenie Niemiec“. Oczywiście „na własną prośbę“. Potrwa ta przerwa cały sezon przyszły. Później ma Furtwaengler znów wrócić do batuty. Należy przypomnieć, że znakomity kapelmistrz, którego niedawno słyszeliśmy w Poznaniu na czele berlińskiej Filharmonii popadł już raz w zatarg z ministerstwem propagandy i przez dłuższy czas miał występy wzbronione. Co będzie teraz?

LITERATURA

Za duszę Stanisława Brzozowskiego, który umarł we Florencji w r. 1911 odbyło się nabożeństwo żałobne w kościele O. O. Franciszkanów dn. 30 kwietnia. Przybyła liczna kolonia polska z konsulem Paszkowskim na czele.

Ilakowiczówna w Wiedniu urządziła Wieczór Poetycki w lokalu związku stowarzyszeń polskich.

Literat dostał awans. Gerhardt Schumann otrzymał niemiecką nagrodę narodową z zakresu literatury na rok bieżący. Na tem się jednak nie skończyło. Jest on członkiem hitlerowskiej „Szturm Abteilung“ i dostał awans na „przywódcę sztabu“ („Standarten Fuehrer“).

OCHRONA ZABYTKÓW

Serwis turecki na Wawelu. Jest to złocony i bogato ornamentowany serwis, wręczony w darze przez sułtana tureckiego w wieku XVII polskowi Rzeczypospolitej w Stambule, Dambskiemu. Ofiarowała go właścicielka, prof. Włodzimierzowa Łukasiewiczowa ze Lwowa.

ZE ŚWIATA FILMU

Kino na 15 000 osób powstanie w Moskwie, która jak wiadomo ambicjonuje na punkcie „gigantów“, jako wybornej propagandy dla zwiedzających Rosję turystów. Ekran będzie miał 170 metrów kwadratowych.

TEATR

Z dzieł narodowego teatru irlandzkiego. Ukazała się w Londynie zajmująca książka W. G. Fay'a i Katarzyny Carswell „Fay'owie z Abbey Theatre“ („The Fays of The Abbey Theatre“, Rich i Cowan, 1935). Są to dzieje rodziny aktorskiej, ale lwia część żywo pisanych wspomnień wypełnia założenie sławnego teatru dublińskiego i jego historia. Skromne były początki. Współautor książki W. G. Fay i brat jego Frank przystąpili do przedsięwzięcia z kapitałem 10 funtów, które sobie ziożyli podczas występów na prowincji. Prócz sił zawodowych grali pierwotnie i amatorzy. Lecz teatr miał odrazu opiekunkę w osobie Angielki Mrs. Horniman, która wydała na restaurację i adaptację gmachu dublińskiego opactwa 1300 funtów i zaopatrywała trupę w kostjumy. Przez kilka lat borykano się z trudnościami. Sława i powodzenie przyszły dopiero wtedy, gdy pionierzy odrodzenia irlandzkiego zwrócili uwagę na teatr i postanowili zrobić go swoją główną twierdzą kulturalną. Tu odbywały się premjery sztuk Synge'a i Yeatta, działali również Lady Gregory, zmarły niedawno poeta Russel (znany pod pseudonimem AE), lord Dunsany i inni. Może najbardziej zajmującą częścią monografii są ustępy, przedstawiające reakcję społeczeństwa na te utwory i nastroje publiczności oraz pierwsze sądy krytyki. (W. T.)

RUCH REGIONALISTYCZNY

Jussuf-Aga z Płocka rodem. Wojny o niepodległość naszego państwa w XIX wieku i ich tragiczny epilog, sprawiły, że mnóstwo najlepszych obywateli emigrowało do innych krajów, szukając w nich ratunku przed zaborczą przemocą. W ostatnim zeszycie (3 za 1936 r.) regionalnego miesięcznika płockiego „Życie Mazowsza“ zamieścił mgr. W. Rebański życiorys płk. inż. Augusta Schultza który po upadku powstania listopadowego udał się do Egiptu. Wykorzystując swą zawodową wiedzę inżynierską, po przyjęciu wyznania mahometańskiego i zmianie nazwiska na Jussuf-Aga, doszedł do wysokich godności, choć nigdy nie zapomniał swego polskiego pochodzenia i zbiory swe Bibliotece polskiej w Paryżu zapisał. Poza tem biograficznym artykułem znajdują się w zeszycie dalsze ciągi monografii miast Mławy i Dobrzyń, tudzież dwa wspomnienia z niedawnej przeszłości Płocka, a mianowicie jak budowano pierwszy most i jak w gimnazjum urządzono antyrosyjską manifestację podczas uroczystości ku czci Gogola w 1902 roku. (J. St.)

SZKOLNICTWO

1 272 000 złotych na szkoły powszechne wydało przez trzy lata Tow. „Popierania Budowy Szkół Powszechnych w okręgu polesko-białostockim. Zbudowano 110 szkół z 313 izbami lekcyjnymi i 288 mieszkalniami, wykańcza się 58 szkół; zaczęto budować nowych 99. Jest to wynik poważny, gdyż Polesie jest jak wiadomo bardzo ubogie, a zebrało samo 742 000 z powyższej sumy. Resztę dał zarząd główny.

Książki nadesłane

Edward Nehring: „Arbuzy, melony, tykwy na własny użytek“ Warszawa 1936. Nakł. Stow. Pracowników Księgarskich.
Kazimiera Ilakowiczówna: „Słownik literacki“ Warszawa 1936. Gebethner i Wolff.

Janina Osieńska: „W pięknej Rumunji“ Warszawa 1936. Gebethner i Wolff. Biblioteka Młodzieży.

Daniel Ropo: „Świat bez duszy“. Tłum. Michał Małek, Poznań 1936. Wyd. Księgarstwa św. Wojciecha.

Ks. bisk. Karol Radoński: „Dni triumfu Eucharystji“ Poznań 1936. Wyd. Księgarstwa św. Wojciecha.

DZIAŁ GOSPODARCZY

Wynalazki na tegorocznych Targach Poznańskich

Poważne trudności, przed jakimi postawił życie gospodarcze kryzys, stały się silną pobudką dla umysłu ludzkiego, które na wszelkich drogach szuka możliwości wyjścia z przesilenia.

Wśród innych usiłowań pobudziły te warunki do żywszej pracy działalność wynalazczą, dążącą do ulepszenia metod istniejącej produkcji, oraz do stwarzania nowych możliwości w dziedzinie wytwórczej. W tych warunkach nie dziwnego, że wynalazczość jest jednym z problemów najbardziej interesujących przemysł, i cieszących się jego dużą opieką.

Dla umożliwienia wynalazcom przedstawienia walorów swych prac sfery gospodarcze stwarzają im należyte warunki, aby, przy zachowaniu pełnych praw własności, mogli oni zapoznać kapitał ze swym dziełem.

Najszczęśliwsze okoliczności stwarzają po temu Targi, to też na poważniejszych imprezach targowych w Europie od szeregu już lat działa wynalazków znajdujących się na poczesnym miejscu (popularne Concours Lepines w Paryżu).

Na Targach Poznańskich mogliśmy wprawdzie w ostatnich latach obserwować już pewne sporadycznie wystawiane wynalazki, jednak było to tylko drobne wynalazki, na który zwiędzający Targi mało zwracali uwagi. Dopiero w roku bieżącym dyrekcja Targów postanowiła działowi wynalazków dać należytych uprawę.

W tym celu w porozumieniu ze Związkiem Fabrykantów w Poznaniu stworzono osobny dział wynalazków, który umieszczono w hali 17a. Do działu tego zgłoszono około 180 wynalazków. Zgłoszone wynalazki, zależnie od

swego przeznaczenia, przydzielił Związek Fabrykantów do 9 grup branżowych.

Dla poszczególnych grup powołano wybitnych rzeczoznawców w ogólnej liczbie 40. Rzeczoznawcy ci reprezentowali najbardziej kompetentne sfery naukowe i fachowe i po dokładnym zbadaniu wynalazków przedłożyli swe umotywowane opinie.

Nad całością sprawy czuwał komitet, powołany przez Związek Fabrykantów o następującym składzie: prezes Maciejewski, konsul Niedbał i dyr. Łyczywek ze Związku Fabrykantów, pp.: rzecz. patent. inż. Głowacki, inż. Winnicki, inż. Jodkiewicz, inż. Suchowiak, inż. Hedinger i inż. Maćkowiak.

Komitet po zapoznaniu się z opiniami rzeczoznawców podzielił pomiędzy 16 wynalazców nagrody na łączną sumę 1150 zł. Kwotę tę uzyskał Związek Fabrykantów z dotacji dyrekcji Targów Poznańskich w wysokości 650 zł i z dotacji 500 zł od p. inż. Winnickiego.

Pierwsze nagrody uzyskali następujący wynalazcy:

- 1) Chrzanowski Stan. (Warszawa) za szereg cennych ulepszeń w dziedzinie technicznej i motorowej.
- 2) Czerny Eugeniusz (woj. krakowski) na Termosyfon na piwo.
- 3) Malczyk Józef (Jasio) za szamotowy element do budowy pionowych kanałów dymowych w piecu.
- 4) Mleczko Stan. (Strzelno) za szereg ulepszeń w dziedzinie gospodarstwa domowego.
- 5) Gański Aleksander (woj. lubelski) za maszynę do usuwania z gleby perzu, chwastu i kamieni.

jestruje go pod warunkiem, że zakład zostanie dostosowany do tych wymagań w odpowiednim terminie, oznaczonym przez izbę. W stosunku do zakładów spółdzielni, należących do związków rewizyjnych i odbierających mleko lub śmietankę tylko od swoich członków, decyzja o wykreślenie z rejestru może być powzięta przez izbę rolniczą, po zasięgnięciu opinii właściwego związku rewizyjnego. Jeżeli zakład mleczarski zostanie unieruchomiony i pomimo wezwania izby rolniczej nie zostanie uruchomiony w oznaczonym terminie, lub jeżeli zakład jest prowadzony niezgodnie z przepisami ustawy oraz rozporządzeń na jej podstawie wydanych — izba rolnicza może wykreślić zakład z rejestru.

Nadzór nad zakładami mleczarskimi w zakresie ustalonym w ustawie omawianej sprawują izby rolnicze. Przedstawiciele izby rolniczej, upoważnieni do wykonywania czynności nadzoru, mają prawo, 1) wykonywania czynności nadzorczych we wszelkich pomieszczeniach zakładu, 2) przeglądania ksiąg handlowych, gospodarczych i innych dokumentów, 3) badania mleka i przetworów mleczarskich oraz bezpłatnego pobierania z nich próbek. Izby rolnicze mogą ustanawiać opłaty za wykonywanie czynności nadzorczych, wymagających pobytu przedstawiciela izby w zakładzie. Organizację ocen przetworów mleczarskich, sposób badania i wielkość pobieranych próbek oraz rodzaje zakładów, których przetwory będą podlegały ocenom, może ustalić min. rolnictwa i ref. roln. w drodze rozporządzeń.

Minister rolnictwa może w drodze rozporządzeń: 1. ustalać wymagania, jakim powinny odpowiadać poszczególne rodzaje przetworów mleczarskich, wywożonych zagranicę, ustalać podział tych przetworów na typy (standarty) oraz określać tryb zaliczenia tych przetworów do ustalonych typów; 2. określać warunki wywozu zagranicę, dotyczące opakowania przetworów mleczarskich, ich znakowania, przechowywania oraz przewozu; 3. postanawiać, że do wywożenia przetworów mleczarskich zagranicę uprawnione będą tylko przedsiębiorstwa, wpisane do odpowiednich rejestrów. Poza tem w drodze rozporządzeń mogą być ustalone miejsca odprawy celnej, miejsca kontroli oraz punkty graniczne dla wywozu poszczególnych rodzajów przetworów mleczarskich. W drodze rozporządzenia minister rolnictwa może postanowić, że do wywozu zagranicę będą dopuszczone tylko przetwory zakładów mleczarskich, odpowiadających pod względem pomieszczeń, urządzeń i rozmiarów wytwórczości wymaganiom poszczególnym, określonym w rozporządzeniu.

W zakończeniu ustawy wymienione są sankcje karne za przekroczenia przepisów.

Omawiana ustawa wchodzi w życie 6 sierpnia b. r.

Ustawa o mleczarstwie

W nr. 35 Dziennika Ustaw R. P. z dnia 6 maja br. ukazała się ustawa o mleczarstwie. Przepisy jej dotyczą: zlewni mleka, mleczarni, śmietanczarni, maślarni, serowni oraz bryndzarni; nie dotyczą natomiast zakładów, które trudnią się jedynie odsprzedażą spożywcom mleka i przetworów mleczarskich, nabytych z zakładów mleczarskich.

Minister rolnictwa i reform rolnych ustalił w drodze rozporządzeń wymagania, jakim powinny odpowiadać 1) pomieszczenia i urządzenia zakładów mleczarskich, 2) zawodowe przygotowanie technicznych kierowników tych zakładów. Poza tem min. rolnictwa i r. r. może wprowadzić obowiązek dla pewnych typów zakładów mleczarskich 1) prowadzenia przez zakłady mleczarskie wykazów surowców oraz przerobu według zasad, ustalonych w rozporządzeniu, 2) stosowania przez zakłady mleczarskie, ustalonych w rozporządzeniu technicznych metod wytwarzania poszczególnych rodzajów przetworów mleczarskich, 3) używania surowca, odpowiadającego pod względem jakości wymaganiom, określonym w rozporządzeniu, 4) obliczania cen za dostarczane zakładom mleczarskim mleko w stosunku do jego jakości oraz zawartości w niem tłuszczu.

Zakład mleczarski powinien być najpóźniej w ciągu 7 dni od uruchomienia zgłoszony do rejestru zakładów mleczarskich prowadzonego przez właściwą izbę rolniczą, która wpisze zakład do rejestru, jeżeli odpowiada na wymaganiom, ustalonym co do pomieszczenia i urządzenia. Osoba zamierzająca założyć zakład mleczarski powinna zwrócić się do izby rolniczej po wskazówki co do celowości założenia zakładu.

Właściciele zakładów mleczarskich istniejących w dniu wejścia w życie ustawy, jeżeli zamierzają prowadzić je nadal, winni w ciągu 6 miesięcy od dnia wejścia w

życie rozporządzenia co do wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia zakładów mleczarskich, wystąpić do właściwej izby rolniczej o zarejestrowanie zakładu, lub, jeżeli tego nie uczynią, zamknąć zakład w tym terminie. Jeżeli zakład mleczarski nie jest urządzony zgodnie z wymaganiami co do pomieszczenia i urządzenia, izba rolnicza zare-

KRONIKA GOSPODARCZA

Z KRAJU

(k) **Poprawa w sytuacji franka.** Oświadczenie min. finansów Regnier, zaprzeczające kursującemu zagranicą pogłoskom na temat radykalnych planów rządu francuskiego oddziaływać uspokajająco na nerwy nastrój kół giełdowych, ujawniający się w związku z głosowaniem do parlamentu. Drugim czynnikiem, przyczyniającym się do odprężenia w sytuacji franka francuskiego, było niewątpliwie podwyższenie przez Bank Francji stopy dyskontowej. Dzięki temu frank francuski, który w ostatnich dniach staczał się w tempie przyspieszonym w dół, wczoraj wykazał tendencję mocną. W stosunku do dolara i funta szterlinga. Jeśli chodzi o obecny poziom notowania dewizy na N. Jork w Paryżu, to jest ona nieco poniżej górnego punktu złota, wobec czego możliwe są tylko nieznaczne przesłuki złota z Francji do St. Zjednoczonych. Natomiast waluta holenderska, a zwłaszcza belgijska notowane są w Paryżu nadal na górnym punkcie złota. Jest rzeczą charakterystyczną, że frank szwajcarski, który w czasie ostatnich paru dni w okresie depresji franka francuskiego utrzymywał się na niezmiennym prawie poziomie, wczoraj wykazał większy spadek i to nie tylko w stosunku do franka fr. który podniósł się, ale i do innych walut.

(k) **Ustawodawstwo gospodarcze.** W nr. 35 Dziennika Ustaw R. P. z dnia 6 bm. ukazały się m. in. następujące ustawy o charakterze gospodarczym: ustawa o mleczarstwie (poz. 272); konwencja handlowa i nawigacyjna między Rzeczpospolitą Polską a republiką hiszpańską podpisaną w Madrycie dnia 14 grudnia 1934 r. (poz. 273); oświadczenie rządowe w sprawie wymiany dokumentów ratyfikacyjnych kon-

wencji handlowej i nawigacyjnej między Rzeczpospolitą Polską a republiką hiszpańską (poz. 274).

(k) **Utworzenie oddzielnego wydziału rzemiosła w min. przemysłu i handlu.** Z dniem 1 maja r. b. departament przemysłowy w min. przem. i handlu został przekształcony na departament przemysłu i rzemiosła. W związku z tem został utworzony oddzielny wydział rzemiosła, który załatwia całokształt spraw rzemiosła i przemysłu ludowego.

Z ZAGRANICY

(z) **Bank Francji podwyższył stopę dyskontową.** W celu przeciwdziałania odpływowi złota z Francji zagranicę, Bank Francji podwyższył wczoraj stopę dyskontową z 5 do 6 proc. Należy podkreślić, że jest to najwyższy poziom stopy dyskontowej, jaki był notowany we Francji od szeregu miesięcy, mianowicie w czasie słynnej paniki walutowej w r. ub. Utrzymywanie się stopy dyskontowej we Francji na tak wysokim poziomie wywiera bardzo ujemny wpływ na życie gospodarcze, hamując obroty produkcyjne. Ostatnia podwyżka dyskonta Banku Francji do 5 proc. okazała się mało skuteczną, gdyż złoto z Banku Francji odpływało zagranicę w dalszym ciągu.

(z) **Cena złota w Japonii podwyższona.** Min. finansów Japonii podał do wiadomości o podwyższeniu ceny zakupu 1 grama złota z 3 jenów do 3 jenów 50 senów. W związku z tem pewne koła japońskie spodziewają się, że decyzja min. finansów wzmocni w Japonii tendencje inflacjonistyczne, podwyższy dochody roczne producentów i odstręczy od tajnego wywozu zagranicę.

Młodzież Wszepolska

W czwartek, dnia 7 maja o godz. 20-tej odbędzie się w lokalu własnym M. W., św. Marcin 65

zebranie dyskusyjne

z referatem kol. mgr. Kucnera

Obecność członków i kandydatów obowiązkowa.

zr 280

Krótkie informacje gospodarcze

— W przesłanej min. przemysłu i handlu opinii Związek izb przem.-handl. wypowiedział się za całkowitem zniesieniem opłat pobieranych w zakładach gastronomicznych na rzecz funduszu pracy od publiczności, przebywającej w tych lokalach po godzinie 24, opłaty te bowiem wypłacają publiczność ze znacznej części zakładów gastronomicznych, oddziaływując jednocześnie na obniżanie się obrotów i dochodów tych przedsiębiorstw, a tem samem i na zmniejszenie się wpływów skarbu państwa z tytułu zasadniczych podatków państwowych.

— Państwowy Instytut Eksportowy zawiadamia eksporterów zainteresowanych w wywozie do Iranu, że w myśl wydanego tam ostatnio zarządzenia do przesyłek wszelkich towarów winny być dołączone świadectwa pochodzenia.

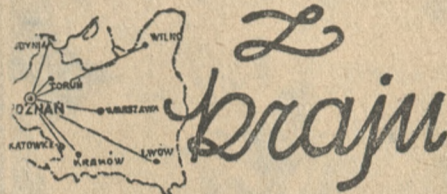
— Rokowania francusko-rumuńskie, prowadzone w Bukareszcie, w sprawie zakupu pewnej ilości ropy rumuńskiej, natrafiają obecnie na trudności

ADCO preparat do wytwarzania obornika i kompostów

z materiałów i odpadków roślinnych. Dostarczają firmy rolniczo-handlowe.

Zakłady Tomaszosiatowe Spółka z o. o. KATOWICE, ul. KOPERNIKA 14.

Pg 4430-71,52

KARY O NARUSZENIU USTAWY O UBOJU RYTUALNYM

Opracowywane obecnie przepisy wykonawcze do ustawy ograniczającej ubój rytualny przewidywać będą tryb ścigania wykroczeń polegających na ominięciu kontyngentów mięsa koszernego, bitego systemem rytualnym. Za wykroczenia tego rodzaju nakładane będą grzywny do wysokości 3.000 zł i kary aresztu do 3 miesięcy. Sprawy, o naruszenie ograniczeń uboju rytualnego kierowane będą przez władze policyjne i starostwa do sądów starościńskich. Od wymierzonych kar przysługiwać będą odwołania do sądów okręgowych tak jak to ma miejsce we wszystkich procesach karno - administracyjnych.

LOSY OPERY WARSZAWSKIEJ

Umowa zarządu m. Warszawy z p. Karolewicz - Waydową na prowadzenie opery wygasa z dniem 1 sierpnia r. b. W związku z tem do zarządu miejskiego wpłynęło jedenaście ofert na dzierżawę w r. 1936/37, czyli o pięć więcej niż w roku zeszłym.

Z poważniejszych kandydatur należy wymienić znakomitego śpiewaka Didura, który chciałby objąć operę wspólnie z kapelmistrzem H. Lewickim, Dołyckim i Zalewskim oraz Wandą Werwińską. Z innych kandydatur zwraca uwagę nazwisko inspektora Instytutu dla Głuchoniemych, p. Nivińskiego, p. Wojtkowskiego, oraz Dobosza i Mazarakięgo.

Specjalna komisja zarządu miejskiego, w skład której wchodzi kom. prezydent Starzyński, wiceprezydent Olpiński oraz p. Strzelecka, rozpatrzą oferty do 12 maja.

„CARITAS“ W ŁODZI

Centralny komitet niesienia pomocy najbardziej potrzebującym A. K. „Caritas“ w swych pracach charytatywnych służy najbardziej potrzebującym nie tylko materjalną pomocą, lecz i moralną. W ub. tygodniu staraniem „Caritasu“ przystąpiło do sakramentu małżeństwa 5 par osób bezdomnych, zamieszkałych w łódzkich domach noclegowych. Ślub odbył się w kościele Matki Boskiej Zwycięskiej. Nowożeńcy otrzymali ubrania, obrączki ślubne, oraz po 50 zł na opłacenie komornego. (KAP)

BEZCZELNI ZŁODZIEJE OKRADLI POLICJĘ

W Chorzowie niewykryci sprawcy włamali się do biur II komisariatu P. P. gdzie skradli około 400 zł. Ponadto poniszczyli różne akta, a część tychże zabrali ze sobą.

ZJAZD ŚPIEWAKÓW W KATOWICACH

W dniach od 30 maja do 1 czerwca odbędzie się w Katowicach wielki zjazd śpiewaków z okazji 25-lecia powstania Stow. Śpiewaków Śląskich. Przewidywany jest w zjeździe udział około 200 chórów i 10 tysięcy śpiewaków.

ECHA TRUCICIELSKIEGO PROCESU W SOSNOWCU

Proces przeciwko trucicielowi Pawłowi Grzeszolskiemu znajdzie sensacyjne echo w dniu 19 bm. w sądzie okręgowym w Sosnowcu. Ławę oskarżonych zajmie tym razem obrońca Grzeszolskiego adw. Hofmokr - Ostrowski pod zarzutem obrzydliwych sądowych. Adw. Ostrowski bowiem, po otrzymaniu wiadomości o wyroku skazującym, wystosował depeszę do sądu okręgowego w Sosnowcu o zgłoszeniu apelacji, przyczem poddał niedozwolonej krytyce wyrok sądowy. Rozprawa ta budzi zrozumiałe zainteresowanie.

ODNOWIENIE ŚLUBÓW NARODOWYCH KRÓLA JANA KAZIMIERZA W WILNIE

Z okazji święta narodowego Instytut Marianum zorganizował w Wilnie w dn. od 2 do 10 b. m. Tydzień Maryjny. Tydzień rozpoczął się 2 maja w wigilję święta Królowej Polski uroczystym nabożeństwem w Ostrzej Bramie, w czasie którego ks. arcyb. Jałbrzykowski, metropolita wileński, w otoczeniu licznych duchowieństwa świeckiego i zakonnego, dokonał aktu odnowienia historycznych ślubów narodowych króla Jana Kazimierza.

Przez cały Tydzień odbywają się wykłady dr. M. Skrudlika: „Front antychrześcijański“; Masoneria w świecie; Masoneria w Polsce; Bezbożnictwo; Front ludowy; Komunizm i jego sprzymierzeńcy; Walka o przyszłość. W związku z Tygodniem Maryjnym Instytut Marianum postanowił zorganizować w Wilnie w lipca przyszłego roku Kongres Marjański.

Park Wilsona tonie w kwiatach

W przepiękną szatę świeżej zieleni i barwnych kwiatów przystroił się Park Wilsona. Powszechną uwagę zwracają na siebie pod ciężarem kwiatów uginające się bobrowniki czyli magnolie. Są to drzewka, na których przed rozwinięciem liści ukazują się piękne, duże kielichy kwiatowe wewnątrz białe, zewnątrz różowo nabiegłe (*Magnolia soulangeana* i *acuminata*). Drzewko to otrzymało swą nazwę od prof. botaniki Pierre'a Magnol'a. Magnolie pochodzą z Azji i Ameryki północnej. Obfitem kwiecieniem pokryły się cudnie woniejące czeremchy (*Prunus padus*), które zwisają jako białe grona. Pokrewnym gatunkiem jest t. zw. drzewko migdałowe (*Prunus triloba*) o różowych kwiatach, gęsto skupionych na smukłych pędach, przypominających małe różyczki. Należy dodać, że ogrodnicy ścinają corocznie prawie wszystkie pędy kwiatowe po przekwitnięciu, by w roku następnym otrzymać piękne, gęste i powiewne kwiatostany.

900-lecie św. Stanisława

Podniosłe uroczystości w Szczepanowie

Trwające przez szereg dni wielkie uroczystości religijne z okazji 900-lecia urodzin św. Stanisława Męczennika we wtorek, 5 bm., osiągnęły swój punkt kulminacyjny. W dniu tym koło godz. 10 rano przyjechał do Szczepanowa ks. Prymas Hlond. Od stacji kolejowej Slotwina-Brzesko każda wieś wzniosła dla uczczenia ks. Prymasa po kilka bram triumfalnych. Domy wzdłuż całej drogi przejazdu ozdobione flagami papieskimi i narodowymi oraz girlandami kwieciami i zieleni. Ks. Prymas jechał eskortowany przez banderę konnych wieśniaków.

Wprowadzony uroczystość do kościoła, po krótkich modłach udał się na czele procesji do ołtarza połowego z relikwią św. Stanisława, gdzie odprawił sumę pontyfikalną. W nabożeństwie wzięli udział XX. biskup Lisowski, Barda, Komar i Rospond.

Kazanie do olbrzymiej rzeszy wierznych, liczącej około 50.000 osób, wygłosił ks. biskup Komar. Myślą przewodnią kazania było wezwanie do

konsekwentnego, świadomego swych celów czynu katolickiego. „Katolicy! — wołał dostojny kaznodzieja — powinniśmy wyjść z uśpienia, ocknąć się z powierzchownej pobożności i stanąć ramię przy ramieniu, serce przy sercu, głowa przy głowie. Czemu macie dwa sumienia, katolicy? Miejcie odwagę być katolikami w czynie, abyście wypełnili wolę Bożą, wolę Tego, który powiedział: Oto jestem z wami po wszystkie dni żywota. Burza przemienie i Chrystus zwycięży.”

Uroczystości, które będą jeszcze trwały do soboty, 9 bm., z udziałem XX. biskupów, odbywają się w podniosłej, wzruszającej atmosferze entuzjazmu i żarliwej pobożności. Relikwie św. Stanisława, które w dniu 4 maja przywiózł ks. arcybiskup metropolita Sapieha, pozostaną w Szczepanowie przez cały czas trwania nabożeństw.

W powrotnej drodze ze Szczepanowa ks. Prymas zatrzymał się w Bochni, gdzie miejscowe społeczeństwo zgotowało mu uroczyste powitanie.

Szlachetna akcja ks. Rękasa

Zainicjowana przez ks. kapelana Michała Rękasa akcja charytatywna pod nazwą „Radjo dla chorych”, cieszy się coraz bardziej wzrastającym powodzeniem słuchaczy. Świadczy o tem chociażby ożywiony ruch korespondencyjny. Setki listów nadchodzą do Rozgłośni Lwowskiej w tych sprawach. W styczniu było ich 465, w czem 390 listów w sprawie ideologii Apostolstwa Chorych i rozmów radiowych oraz listów z chorymi, przyczem nadeszło 187 nowych zgłoszeń chorych do Apostolstwa. Podań o doraźną pomoc materialną wpłynęło w tym mies. 75, przyczem przekazano do Rozgłośni Lwowskiej 154 przekazy i 112 pakietów, ofiar i podarunków na ten cel od radiosluchaczy na ręce ks. Rękasa.

W lutym listów było 453, w tem 334 omawiających sprawy ideowo - radiowe i 119 podań o radioaparaty i pomoc materialną. Ofiarność radiosluchaczy w tym miesiącu wyraża się cyfrą 165 przekazów pieniężnych i 81 paczek.

W marcu do 17 było listów 234, w czem

222 pismach chorzy komunikowali swoje wrażenia i uwagi na marginesie wygłaszanych pogadanek. Dary radjoprzyjaciół wynosiły 170 przekazów.

Wszystko to razem za pierwszy niepełny kwartał roku 1936 wynosił 1833 pozycje, świadczące najwymowniej, jak popularną i pożyteczną jest szlachetna akcja tego prawdziwie chrześcijańskiego kapłana, a jednocześnie jakim dobrodziejstwem stać się może radjo dla wszystkich cierpiących i upośledzonych przez los.

Sam sobie wyznaczył sekwestr

Tragikomiczna historia, z której śmieje się do rozpuku całe miasto, wydarzyła się w Klauzenburgu (Clui), w Rumunji. W terminie przystapiono do energicznego egzekwowania podatków. W trakcie tej akcji jeden z sekwestratorów przedłożył szefowi biura akta, z których wynikało, iż płatnik zalegał z podatkami od roku 1929. Szef polecił zabrać i zwieźć rzeczy odporne-

Fig 4 492-K 1 928

go podatnika, o ile nie uiszc od razu zaległości. Sekwestrator, przybywszy na miejsce, zastał panią domu, która oburzyła się na widok sekwestrowania rzeczy i tłumaczyła urzędnikowi, iż mąż jej jest szefem biura, nie może więc przecież sam wydawać polecenia zasekwestrowania i zwózki własnych mebli. Sekwestrator, nie wierząc jednak tłumaczeniom gospodyni, robił dalej swoje. Wówczas pani pobiegła do biura i tu zakomunikowała mężowi hiobową wieść: jego urzędnicy zabierają mu z mieszkania jego własne meble. Teraz zerwał się małżonek, pobiegł do domu i zastał przed bramą wóz z rzeczami. Na widok szefa struchlał sekwestrator. Skończyło się na tem, iż meble powędrowały z powrotem na górę do mieszkania szefa biura podatkowego. Różnie bywa...

Największe w świecie leprozorium

Największe w świecie leprozorium (zakład dla trędowatych) znajduje się w Shekług w Południowych Chinach z 800 trędowatymi.

W Chinach liczba osób, zarażonych trędą, wynosi 2 miliony, z tego tylko 2000 chorych, czyli jeden na 500 mieści się w leprozorjach, których jest 12. (P. D. R. W.)

KOMUNIKATY TEATRALNE

Z Teatru Wielkiego

Dzisiaj opera „Madame Butterfly” z gościnnym występem świetnego tenora Józefa Wolińskiego. W partii tytułowej usłyszymy po raz pierwszy artystkę naszego teatru Marię Kisielewską. Obsadę uzupełnią znani artyści pp.: dr. Roessler-Stokowska, A. Karpacki, Majchrzakówna, Cirin, Sendecki, Gruszczyński i Warchalewski. Kierownictwo muzyczne kapelm. Stefan Barański.

W piątek po raz 23 „Bal w Savoy'u”. W sobotę „Opowieści Hoffmanna” z p. St. Roy'em w roli tytułowej. — W niedzielę

po południu „Halka” po cenach niższych, wieczorem „Bal w Savoy'u”.

Z Teatru Polskiego

Dzisiaj, w czwartek „Pierwszy występ Jenny”, która szturmem zdobyła nadzwyczajne powodzenie. Codziennie na tej pełnej humoru komedji teatr jest przepelniony, a publiczność frenetycznymi oklaskami przyjmuje sztukę i wykonawców.

W piątek na dochód komitetu pielgrzymki do Częstochowy odegrana będzie piękna sztuka Kończyńskiego „Zburzenie Jerozolimy”. W sobotę i niedzielę ostatnia nowość scen światowych „Pierwszy występ Jenny”. W niedzielę po południu po cenach do połowy niższych po raz ostatni „Trzy asy i jedna dama”.

Z Teatru Nowego

Dzisiaj wieczorem powtórzenie głęboko nastrojowej współczesnej sztuki E. Lawry'ego „Pierwszy legion” („Tajemnica Jezuitów”) w znakomitem wykonaniu premierowego zespołu artystów. Przedstawienie zostało zakupione przez Stowarzyszenie Pań Miłosierdzia przy kościele św. Michała.

W piątek wieczorem powtórzenie granej w pełni największego powodzenia, doskonałej sztuki „Matura”, której przedstawienia nie przestają ściągać licznych rzesz publiczności, entuzjastycznie przyjmującej interesującą treść utworu i jego świetne wykonanie. „Matura” po raz ostatni na popołudniowym przedstawieniu, po cenach niższych, ukaze się w najbliższą niedzielę w premierowej obsadzie zespołu.

Aleksander Węgieńko w Poznaniu

Znakomity artysta i reżyser scen polskich Aleksander Węgieńko gościć będzie w Poznaniu w Teatrze Nowym w końcu przyszłego tygodnia w świetnej komedji G. B. Shaw'a „Zołnierz i bohater”.

Tajemnica Magazynu Mód

Godzina 2 w nocy. — Sztab — Szełowa — Szeł — 30-ci panienek szwaczek — Turkot 12-stu maszyn, kilku krojczych. Dwa potężne reflektory o sile 1000 wat każdy, oświetlają wspaniałe model sukni. Co chwila padają zapytania i odpowiedzi Szefa Perkowskiego, dodać 3 ctm., skrócić 2 ctm., telefonować do Schubertów itd.

Za szybami wielkich oszklonych szaf „tłok” „wisi” Paryż, Wiedeń, istna symfonia barw. W sąsiednim pokoju w głębokim fotelu siedzi wytorny pan, notując skrupelnie każdy szczegół wspaniałych kreacji w notesie — to Mąkowski zapowiada „Rewji Mód”.

Panie Perkowski, pozo te reflektory? konieczne przy kompozycji stroju wieczorowego — to tajemnica Magazynu Mód. Przepraszam mój frak Romanowski i Ska „komponowali” przy dziennym świetle — czemu nie reflektorach — mówi Mąkowski — bo czarny, pada odpowiedź.

Dalsze tajemnice Magazynu Mód odkryje się na Wielkiej Rewji w Słotcu 10 maja o godz. 11,45 przed poł.

Pozostałe bilety u p. Szełbrówskiej, ul. Fredz, nar. Pierackiego, 8g 1747

Mimo ograniczeń dewizowych

możemy wyjeżdżać do Jugosławji i Bułgarji.

Jak nas informują, ostatnie ograniczenia dewizowe nie wpływają, bynajmniej na zmianę programu tegorocznych wycieczek zbiorowych, organizowanych na zasadzie kompensacji do niektórych krajów Europy.

W szczególności wycieczki towarzyskie do Jugosławji, urządzane przez całe lato

trzy razy w miesiącu przez „Francopol” odbywać się będą regularnie bez większych zmian w zapowiadzianym programie.

Całkowity koszt podróży i miesięcznego pobytu nad Adryjatykiem wynosi zł. 439.— Zgłoszenia w biurach „FRANCOPOLU”, Warszawa, Mazowiecka 2.

Ng 15

Kapelusze

ostatnie nowości
dla Pań i Panów
oraz

Bieliznę - Pończochy - Szale
Trykoty - Rękawiczki - Krawaty

poleca najkorzystniej
w dużym wyborze
Ng 8710/1

Švenda i Drnek
Poznań, Stary Rynek nr. 65

Pięściarze Niemiec pilnie przygotowują się do igrzysk olimpijskich. Na fotografii pięściarze w obozie w Benneckenstein w pogawędce z trenerem Dirksenem (w okularach) i Feldhusem.

Gimnastyka

Niemcy — Polska. W maju przewidziany jest przyjazd niemieckiej gimnastycznej drużyny reprezentacyjnej do Polski, celem propagandy gimnastyki przyrzadkowej w kilku miastach. Ze względu na przygotowania drużyny polskiej na olimpiadę, Polski Komitet Olimpijski zaproponował związkowi niemieckiemu rozegranie spotkania z drużyną Sokola. Spotkanie to odbyć się ma 15 bm. w Warszawie. Termin nie jest jeszcze ustalony.

Naczelnik związku sokolego p. J. Fazanowicz ustalił następującą reprezentację: Dołowy, Kosman i Pietrzykowski — (Warszawa), Breguła i Słosarek — (Śląsk), Radziejewski — (Poznań), Lewicki — (Kraków) i Betyna — (Bydgoszcz). (R)

Hippika

We Lwowie rozegrane zostały wielkie ogólnopolskie zawody konne. Ważniejsze konkursy przyniosły następujące wyniki: W konkursie dla jażdźców cywilnych zwyciężył hr. Rostworowski na Echu przed K. Rostworowskim na Karchable i Wodzińską na Dominie.

W konkursie otwartym ciężkim z 14 przeszkodami zwyciężył por. Pohorecki z 14 p. uł. przed rtm. Kapuścińskim (CWS), Strzeszewskim, por. Korytkowskim i por. Dmowskiem.

W konkursie otwartym skoków przez przeszkody na pierwsze miejsce zakwalifikował się por. Pohorecki na Farsie przed rtm. Zgorzelskim na Asce, por. Mickunąsem na Znchorze i rtm. Kaweckim na Bugu.

W konkursie szybkości pań wygrała Wodzińska na Bartiku przed Wodzińską na Dominie, Kraińska na Junaku i Romiszewską na Tosce.

W konkursie szybkości dla jeźdźców cywilnych zwyciężył Strzeszewski na Owadzie przed Strzeszewskim na Rysiu, Tomeckim na Oberku i Strzeszewskim na Banżaju.

W konkursie ujażdżania koni o nagrodę miasta Lwowa pierwsze miejsce zajął por. Kobza na Czarnarce przed por. Kowalskim na Cenzorze i por. Kobzą na Cięciwie.

Piłkarska

W. G. i D. poznańskiego okręgu ukarał: Piłarskiego Stanisława, K. S. Blask, 4 tygodniową dyskwalifikacją, za brutalną grę na zawodach w dniu 13. 4., (koniec kary 31. 5. włącznie).

Chojnackiego Adama — K. S. Victoria, Września — 2-miesięczną dyskwalifikacją (do 4. 7.) za brutalną grę i pogroźki względem przeciwnika w dniu 5. 4.

Bogusza Aleksandra — K. S. Concordia, Mur. Gołina — 3-miesięczną dyskwalifikacją (do 4. 8.) za brutalną grę i kopnięcie przeciwnika bez piłki w dniu 5. 4.

P. Polaka Zenona pozbawia się prawa piastowania jakiegokolwiek godności w oddziale p. n. Z. S., Wieruszów na przeciąg 1 roku, za kwestjonowanie orzeczeń sędziego na boiskach oraz prowokowanie publiczności do ekscesów na zawodach w dniu 5. 4.

Matuszewskiego Felicjana — Szamotulski K. S. — 6-miesięczną dyskwalifikacją (do 4. 11. w.) za brutalną grę z umyślnym kopnięciem przeciwnika dnia 19. 4.

Zarembe Kazimierza — K. S. San — 4-tygodniową dyskwalifikacją (do 31. 5. w.) za brutalną grę w dniu 13. 4.

Klemczaka Marjana i Dolińskiego Czesława — Strzelec, Rawicz — każdego 6-miesięczną dyskwalifikacją (do 4. 11.) za grę w klubie niezwiązanym 29. 3.

Janowskiego Kazimierza i Musielaka Antoniego — T. G. Sokół, Leszno — każdego 4-tygodniową dyskwalifikacją (do 31. 5. w.) za brutalną grę w dniu 19. 4.

Kaczmarka Romana — Orkan, Fabiano — 6-tygodniową dyskwalifikacją (do 14. 6. w.) za kopnięcie przeciwnika bez piłki w dniu 19. 4.

Dudziaka Władysława — K. S. San — 1-roczną dyskwalifikacją (do 4. 5. 1937 r.) za brutalną grę z umyślnym kopnięciem przeciwnika bez piłki 19. 4.

Filipiaka Stanisława — Sokół, Mosina — 4-tygodniową dyskwalifikacją (do 31. 5. w.) za brutalną grę na zawodach w dniu 26. 4.

Poprawskiego Wincentego — Sokół II Poznań — 6-tygodniową dyskwalifikacją (do 14. 6. w.) za brutalną grę i kopnięcie przeciwnika bez piłki w dniu 26. 4.

Fuksa Wacława — T. G. Sokół II Poznań — 6-tygodniową dyskwalifikacją (do 14. 6. w.) za brutalną grę i kopnięcie przeciwnika bez piłki w dniu 26. 4.

Matuszczaka Jana — Pogoń, Poznań — 6-tygodniową dyskwalifikacją (do 14. 6. w.) za kopnięcie przeciwnika bez piłki w dniu 26. 4.

Kyclera Ryszarda — Sokół, Rawicz — 4-tygodniową dyskwalifikacją (do 31. 5. w.) za nieposłuszeństwo wzgl. sędziego na zawodach w dniu 26. 4.

Borowiaka Marjana — Sokół, Rawicz — zawieszona się w piastowaniu godności kapitana dr. na przeciąg 6 miesięcy (do 4. 11.) za nieposłuszeństwo względem sędziego, okazane na zawodach w dniu 26. 4.

Wawrzyniaka Bernarda — Sława, Poznań — 6-tygodniową dyskwalifikacją (do 14. 6. w.) za kopnięcie przeciwnika bez piłki w dniu 26. 4.

Kucego Wacława — Sława, Poznań — pozbawia się prawa piastowania godności kapitana dr. na okres 1 roku, z nieposłuszeństwem okazane w dniu 26. 4.

Francuscy piłkarze w Warszawie. Olym-pique z Marsylii jak nam komunikują, ma rozegrać dwa spotkania w Warszawie w dniach 28 i 29 czerwca t. j. w czasie powrotu z tournée po Lotwie. Przeciwnikiem Francuzów będzie Legja. Możliwe, że legja odstąpi jeden mecz innej drużynie warszawskiej.

Pięściarstwo

Przejęcie agend WOZB przez nowomianowanego komisarza mjr. Morawskiego odbyło się w obecności delegata okr. U. W. F. kpt. Kozłowski, oraz przedstawicieli PZB pp. inż. Suligowskiego i por. Łapińskiego. Członkowie dotychczasowego zarządu z prezesem adw. Foglem na czele przekazali p. Morawskiemu wszystkie akta oraz około 6000 zł gotówka.

Szermierka

Po ostatniej, siódmej z kolei eliminacji przedolimpijskiej szablistów, tabela klasyfikacyjna przedstawia się następująco: 1. kpt. Dobrowolski 7.5 p., 2. Sobik 6.6 p., 3. Segda 6.3 p., 4. Kaczmarek 5.4 p., 5. Sułki 4.4 p., 6. Kazimierowicz 3.2 p.

W klasyfikacji szpadzistów prowadzi Zaczek przed Sobikiem, Kantorem i Szemplińskim.

Tenis

Otwarcie sezonu HCP odbędzie się w niedzielę 10 bm. (w razie niepogody dn. 17 bm.) o godz. 10 na kortach klubu. W programie gry pokazowe. Członków i sympatyków uprasza się o łaskawe przybycie. (Dojazd na przodostatni przystanek tramwajowej linii 4.) (kom)

Na międzynarodowych zawodach w Wiedniu, Jędrzejowska odniosła szereg sukcesów.

W grze pojedynczej pań Polka pokonała Probst 6:0, 6:0, Sass 6:0, 6:2, a Krauss 6:3, 6:2. Oczywiście najcenniejsze jest zwycięstwo nad Krauss, która jest pierwszą rakieta Austrii.

W grze podwójnej pań para Jędrzejowska — Deutsch wygrała z parą Nachter — Szalay 6:1, 6:2.

W grze mieszanej para Jędrzejowska — Taroni zwyciężyła parę Bauer — Bacher 6:0, 6:0.

W grze pojedynczej panów warto podkreślić zwycięstwo **Vodicki nad Metaxa** 6:3, 7:5, 7:5.

Nowi mistrzowie w rzemiośle

W ostatnich dniach złożyli w Poznaniu egzamin mistrzowski:

W zawodzie blacharskim: Jan Hoffmann z Kępna, Paweł Wilke z Poznania, Alojzy Ponin z Gniezna, Edmund Bittner ze Śremu, Elektor i Roman Bennewitzowie z Klecka.

W zawodzie brukarskim: Kurt Grześkowiak z Bydgoszczy.

W zawodzie cukierniczym: Kazimierz Worsztynowicz ze Śremu, Paweł Just z Chodzieży, Ignacy Borowiak, Józef Król, Wacław Bagaziński, Edward Łężyk i Józef Nowak z Inowrocławia.

W zawodzie garncarsko - zdunskim: Leon Nowacki z Ostrzeszowa i Arnold Puszc z Pleszewa.

W zawodzie kotlarskim: Andrzej Kryszak z Gniezna, Maksymilian Stachowiak z Dziekanki pod Gniezmem i Jan Matz z Chodzieży.

W zawodzie fryzjerskim: z Poznania Cecylja Kaczmarkowa, Zenon Moskwiak, Władysław Olejniczak, Wiktor Szypper, Stefan Galubiński, Stanisław Senfleben, Roman Jarmuszewski, Kazimierz Brych, Józef Wojtowicz, Aleksander Kaczmarek, Stefan Wypych i Henryk Kunze. Z Inowrocławia Józef Gizowski, Ludwik Rumiński i Stefan Sobczyński, z Koronowa: Alfons Sadowski, Władysław Janiszewski i Walter Herberg, oraz Smigiel z Wieszowa pod Bydgoszczą i Stefan Skorupiński z Włoszakowic w powiecie leszczyńskim.

W zawodzie kołodziejskim: Franciszek Sokółka z Kwilca, Ernest Krause z Książa i Franciszek Szołński z Lubina w powiecie obornickim.

W zawodzie krawieckim: Zygmunt i Florjan Mroczkowie i Adrian Maiszew z Koronowa. Franciszek Kukułka, Władysław Jezierski, Andrzej Ratajczyk, Walenty Giernalczyk i Józef Libudziec z Ostrowa, Ludwik Lelewski z Gnieznowa, Erwin Bóy z Wonorza w powiecie inowrocławskim, Marjan Woźniak z Klecka i Bronisława Bąkowska z Poznania.

W zawodzie kowalskim: Stanisław Rosa z Jaroszewa (pow. Żnin), Franciszek Szary i Sylwester Zablocki z Gasa-wy, Sylwester i Stanisław Świątalowie z Czewujewa w powiecie żnińskim, Willy Seidel z Bożejowic, Wojciech Witek z Gogółkowa (pow. Żnin), Jerzy Fabisz, Brzyskorzystew (pow. Żnin), Franciszek Piotrowski i Sylwester Kubiak z Lysinina (pow. Żnin), Edward Kolasa ze Żnina, Feliks Inski z Sarbinowa (pow. Żnin), Erik Barke z Kruszyna (pow. Bydgoszcz), Stanisław Wojciechowski z Osiełka (pow. Bydgoszcz), Alojzy Wegner z Jarużyna (pow. Szubin), Sylwester Majewski z Klodyldowa (pow. Szubin), Ryszard Handtke i Feliks Woźny z Krotoszyna, Karol Iljan z Wyganowa (pow. Krotoszyn), Wilhelm Lutz z Jasnopol (pow. Krotoszyn), Jan Sadura z Buczku (pow. Kępno), Kazimierz Zbytek, Głębokie (pow. Mogilno), Marjan Bialecki, Latkowo (pow. Inowrocław), Stanisław Kluczewski, Wybranowo (pow. Inowrocław), Andrzej Stypczyński z Inowrocławia, Jan Błażejowski z Świątnik (pow. Gniezno), Leon Skupin z Popowa (pow. Gniezno), Walerjan Gulczyński z Gniezna, Jan Napierała z Komorowa (pow. Gniezno), Florjan Lehmann ze Zbąszynia, Klemens Popiela z Maniewa (pow. Oborniki), Marjan Jaworski z Ulejna (pow. Środa), Leon Kanke i Walter Schreder z Budzyna, Antoni Przybył z Mosiny, Sylwester Czerwiński z Drzazgowa (pow. Środa), Jan Ohnesorge z Grzybna (pow. Śrem) i Wiktor Bukowski z Gołaszyna (pow. Oborniki).

W zawodzie malarskim: Ludwik Andrzejewski z Czepienia, Brunon El-sner z Rakoniewic, Herman Skornia z Poznania, Franciszek Otto z Chodzieży i Erik Hoest z Margonina.

W zawodzie murarsko - ciesielskim: Michał Głowacki z Kruszycy, Maksymilian Piekut, Franciszek Ciesiel-wicz, Jan Ossowski i Konrad Gehrman z Bydgoszczy, Jan Zieliński z Fordonu, Florjan Służewski z Szubina i Jan Pufelski z Koronowa.

W zawodzie piekarskim: Kazimierz Ciesiolka, Wacław Rogalka, Florjan Werner, Józef Paetzold i Adam Wleky z Leszna, Mieczysław Wojtecki z Kościana, Edmund Zbikowski, Kurt Brunk, Bernard Puczyński, Edmund Nowicki i Józef Koźminka z Koronowa. Stanisław Szaliński i Jan Michalak z Margonina. Jan Pelczyński, Roman Czaplowski i Walter Machholz z Bydgoszczy. Florjan Sitz, Otton Wruck i Leon Waruke z Szamocina, Roman Ruszkiewicz z Mieszkowa pow. Jarocin i Bertold Kollwe z Bojanowa.

W zawodzie rzeźniczo - wedliniarskim: Edmund Bischoff i Leon Heymann, Franciszek Kozłowski i Bernard Kuhn z Szamocina, Marcin Lennartz i Antoni Pachciarek z Ludwikowa (pow. Chodzież), Adolf Quade z Zacharzyna (pow. Chodzież), Karol Zwirtz z Lipy (pow. Chodzież), Ludwik Cynalewski, Józef Radomski, Piotr Stoff, Kazimierz Smakulski i Ignacy Wiśniewski ze Żnina, Joachim Zygmunt z Leszna, Andrzej Borowy z Krzywina, Leon Apolinarski z Święciechowy, Czesław Kaźmierczak, Franciszek Preus, Kazimierz Sobkowski i Edmund Wegeng z Margonina, Herbert Kley z Li-

pin (pow. Chodzież), Stanisław Maruszka z Trębaczowa (pow. Kępno), Roman Maczyński z Krzyżownik, Benard Tadeusz Zygmuntowski, Czesław Czyż, Marjan Kostusiak, Edmund Dolata i Bolesław Goździela z Poznania.

W zawodzie siodlarskim: Paweł Błacha z Dąbcza pow. Leszno, Jan Sander z Gniezna i Florjan Król z Margonina.

W zawodzie studniarskim: Bogumił Hinz z Margonina.

W zawodzie ślusarskim: Paweł Kargel i Maksymilian Dombrowski z Chodzieży, Antoni Gaisler z Budzyna, Karol Zenz z Poznania i Józef Karliński z Poznania.

W zawodzie szewckim: Ignacy Mienszak, Bolesław Szmania, Władysław Tugemann, Stanisław Szczeciński, Tomasz Musielak, Józef Przeworski, Mieczysław Wiczorek, Franciszek Frycia, Marjan Porankiewicz, Alfred Ernest Lange, Józef Guzik, Franciszek Zawodny, Stanisław Ulatowski, Romuald Rakowski, Marjan Woźniak, Józef Krzyżaniak, Michał Fro-cisz i Stefan Łukomski z Poznania, Antoni Figiel i Tomasz Brzostowicz z Bydgoszczy, Mieczysław Karaska ze Strzelewa (pow. Bydgoszcz), Jan Prokopczak z Łob-żenicy, Franciszek Kuehn z Wysokiej, Stanisław Kwieciak z Szubina, Stanisław Żółć z Obornik, Albert Gesse z Mroczy, Jan Kramarczyk z Osieczny, Wacław Syp-niewski z Gniezna, Walenty Moczowski z Łubowa (pow. Gniezno) i Aleksander Sta-chowiak z Jarużkowa (pow. Gniezno).

W zawodzie stolarskim: Egon Kar-rau z Łobżenicy, Wiktor Piotrowski i Jan Schuelke z Bydgoszczy, Adolf Gohl z Ko-ronowa, Stefan Banasiak z Gnieznowa, Bronisław Bednarski z Wygody (pow. Ino-wrocław), Ginter Gassa, Franciszek Da-jewski, Franciszek Kaźmierczak i Stani-sław Piotrowski z Leszna, Józef Socha z Kórnik, Kazimierz Wachowiak i Ger-hard Bloch z Wągrówca, Stanisław Tom-czak z Książa, Leon Schmidt z Obrzycka, Stanisław Gawroński, Stanisław Leśny, Piotr Kędziara i Stanisław Roguszczyk z Poznania, oraz Jan Dydziński z Kobyle-pola.

Losowanie

3-proc. Premj. Poż. Inwest.

Odbyło się losowanie 3 proc. premjowej pożyczki inwestycyjnej I emisji 1935 roku.

Wylosowane główne wygrane (pierwsze liczby oznaczają nr. serji, drugie — nr. obligacji):

- zł 500 000: 2222-38.
- zł 125 000: 17206-9.
- Po zł 50 000: 4245-9, 6904-10.
- Po zł 25 000: 7457-4, 22438-42.
- Po zł 10 000: 937-12, 3889-46, 4657-48, 7420-30, 8214-29, 8250-50, 9555-27, 14113-13, 14495-41, 18601-8, 20523-37, 20870-1, 22158-40, 22366-22.
- Po 5 000 zł na n-ry: 14-17, 1146-30, 2151-10, 2471-07, 2706-21, 3084-42, 3109-11, 3057-03, 3372-39, 3449-14, 3528-37, 4062-07, 4258-37, 6011-15, 6870-50, 7027-38, 7466-04, 7468-03, 9110-34, 9526-21, 10140-12, 10665-26, 10971-02, 11079-45, 11386-47, 11191-43, 11307-02, 11363-05, 12229-40, 12351-05, 12776-13, 13107-09, 14083-02, 14220-47, 14967-41, 16767-47, 17194-50, 17590-11, 17847-02, 17873-14, 18155-37, 18624-18, 18704-34, 19075-24, 19843-14, 20187-38, 20202-28, 20854-20, 22297-36.
- Po 2 000 zł na n-ry: 89-5, 616-49, 621-16, 817-28, 840-13, 1128-36, 1143-5, 1224-22, 1245-49, 1520-33, 1879-25, 1919-13, 1911-34, 2044-22, 2288-28, 2536-12, 2490-16, 2586-34, 2864-34, 2907-13, 2838-40, 2677-23, 3160-47, 3478-33, 3619-47, 3395-46, 3771-01, 3988-5, 4093-36, 4094-41, 4500-40, 4526-13, 4513-41, 4647-05, 4795-35, 4732-15, 4999-15, 5155-28, 5218-01, 5431-25, 5995-45, 6017-25, 6568-05, 6887-22, 6893-40, 6979-3, 7005-45, 7306-33, 7483-23, 7466-12, 7542-49, 7810-40, 8329-45, 8790-22, 8855-41, 9008-13, 9114-40, 9311-25, 9323-36, 9309-13, 9535-16, 9631-15, 10003-36, 10030-25, 10074-05, 10062-25, 10078-25, 10079-05, 10155-01, 10062-05, 1049-12, 10629-40, 10775-40, 11154-01, 11124-13, 11126-3, 11646-25, 11864-47, 11719-41, 12088-22, 2093-35, 12094-41, 12552-25, 13694-13, 13804-36, 14087-33, 14176-37, 14240-40, 14873-01, 14961-49, 15130-36, 15324-50, 15349-23, 15529-15, 15542-25, 15937-50, 16017-46, 16153-28, 16255-45, 16434-47, 16420-47, 16581-13, 16703-47, 16316-47, 16637-37, 16720-37, 17011-05, 17864-46, 17875-23, 18016-25, 18053-36, 18038-41, 18041-23, 18273-16, 18419-36, 18360-47, 18705-35, 18750-41, 18929-16, 18926-28, 19295-25, 19494-33, 19403-35, 19411-47, 19551-47, 19769-40, 19838-50, 20132-41, 20250-50, 20299-46, 20302-13, 20465-37, 20465-41, 20108-49, 20689-12, 20817-50, 20890-25, 20956-34, 21102-46, 21261-40, 21306-05, 21599-36, 21617-12, 21819-25, 22081-37, 22152-45, 22510-34, 22609-41, 22766-25, 22841-36.

WYPRZEDAJEMY kapelusze

markowe zagraniczne jak: **Borsalina, Habig, Pichler** po cenach znacznie niższych. Wielki wybór kapeluszy wiosennych wyrobu własnego i krajowego już od zł 7,50.

TOMASEK, Poczta 9
Spec. Magazyn i Wytwórnia Kapeluszy
Rok zał. 1910 Tel. 51-40

RADJO

Chór Eryana śpiewa

Chór Eryana, to jeden z najstarszych zespołów polskich revellersów. W repertuarze swym posiada utwory, które budzą zainteresowanie wśród zwolenników muzyki poważnej, jak i lekkiej. Nie brak również pełnych czaru bajek dla dzieci. Utwory te odznaczają się zarówno oryginalną muzyką, jak i tekstami, stojącymi na pierwszorzędnym poziomie literackim. Dnia 8 maja o godz. 18.00 usłyszą radjosłuchacze nową serję piosenek na wykonaniu tego chóru.

nałną muzyką, jak i tekstami, stojącymi na pierwszorzędnym poziomie literackim. Dnia 8 maja o godz. 18.00 usłyszą radjosłuchacze nową serję piosenek na wykonaniu tego chóru.

Clemens Krauss i Fryderyka Ursuleac

Koncert symfoniczny, który transmituje Polskie Radio z Filharmonji Warszawskiej 8 maja o godz. 20.00, należąc będzie do naj-

większych koncertów tego sezonu muzycznego. Dyrygent — Clemens Krauss zalicza się do najwybitniejszych kapelmistrzów doby dzisiejszej, i stoi obecnie na czele najlepszych orkiestr berlińskich, śpiewaczka Fryderyka Ursuleac jest sławną niemiecką śpiewaczką. Program koncertu obejmuje kompozycje wyłącznie niemieckie. Rozpoczyna go Brandenburski Koncert G-dur Bacha, po nim następuje wspaniała I sym-

fonja C-dur Beethovena, zakończy zaś poemat symfoniczny Ryszarda Straussa — „Życie bohatera”. Poza tem w czasie koncertu pieśni Ryszarda Straussa wykona wyżej wspomniana śpiewaczka F. Ursuleac.

Za ogłoszenia i reklamy odpowiada administracja w osobie Antoniego Leśniewicza w Poznaniu.

Dnia 5 maja 1936 r., zasnęła w Bogu, opatrzona Sakramentami św., nasza najdroższa matka, babka i prababka, ś. p.

Stanisława z Hoffmanów Pawlikowa

przeżywszy lat 80. Pogrzeb odbędzie się w piątek, 8 maja br. o godz. 5 po południu z kostnicy Zakładu Opatrzności na Śródcie.

Pg 4494-19,40

W smutku pogrążeni
dzieci i rodzina.

We wtorek, dnia 5 maja 1936 r., zasnęła w Bogu, po krótkich i bolesnych cierpieniach, opatrzona Sakramentami św., moja najdroższa żona, córka, nasza ukochana siostra, bratowa, szwagierka i ciotka, ś. p.

Klara z Dymkowskich Kaczmarkowa

Sodaliska właśc. Firmy H. Dymkowski, Gniezno.

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, dnia 9 maja 1936 r. o godz. 4 po południu z kostnicy św. Jana, ul. Szpitalna w Gnieźnie na cmentarz św. Piotra.

ng 10430

Stroskani
mąż, matka i rodzina.

Gniezno, Bydgoszcz, Poznań.

W środę, 6 maja 1936 r., o godz. 6, zasnęła w Panu, zaopatrzona Sakramentami św., nasza najdroższa matka, teściowa i babcia, ś. p.

z Würków

Albertyna Hulda Palczewska

przeżywszy lat 87. Pogrzeb odbędzie się w sobotę, o godz. 16,30 z kaplicy cmentarnej na Górczynie. Msza św. odprawi się w kościele M. B. Bolesnej na św. Łazarzu w sobotę, 9. bm. o godz. 8. O powyższem donoszą

zg 13477

w smutku pogrążeni

Janostwo Kasprzakowie i Konstancja Palczewska.

Poznań, ul. Graniczna 1, Berlin.

Osobnych zawiadomień się nie wysyła.

Za spokój duszy, nieodżałowanego mego męża i najdroższego naszego ojca i brata, ś. p.

Rusa Kuszczelana

zmarłego dnia 8 maja 1935 r. odprawi się

Msza św.

w kościele św. Marcina w sobotę, dnia 9. bm. o godz. 9. O modlitwę za drogiego Zmarłego prosi

zg 13 475

żona z dziećmi i rodzina.

Za liczne kondolencje, wieńce i kwiaty oraz za udział w pogrzebie i wszelkie dowody okazanego nam współczucia z powodu zgonu naszego najdroższego, ś. p.

Edwarda Adama Wróblewskiego

składamy wszystkim, a w szczególności Przewielebnemu Duchowieństwu, Szanow. vm Panom Naczelnikom i Gronu Urzędniczemu Urzędu Poczтового Poznań I, Szanownym Panom Kolegom ś. p. Zmarłego oraz Krewnym, Przyjaciółom i Znajomym najserdeczniejsze

podziękowanie

zg 13 478

rodzice i siostry.

Swarzędz, dnia 7 maja 1936 r.

Prywatne gimnazjum

koedukacyjne z prawami poszukuje od września

nauczycieli (nauczycielek)

biologii z fizyką, łaciny, geografii z historią, gimnastyki i zajęć praktycznych.

Inne kombinacje przedmiotów możliwe. Wymagane pełne kwalifikacje. Placę według norm państwowych. Zgłoszenia do ekspedycji Kurjera Poznańskiego pod dz 1748.

Sześciopokojowe

komfortowe, front, I piętro, od zaraz do wynajęcia. Wiadomość: Tow. Ubezpiecz. „Przeorność”, Pl. Wolności 14. Pg 4410-19,25

LOKAL

na skład (duży) z obszernymi piwnicami przy 3 Maja 4. Zgłoszenia Towarzystwo Ubezpiecz. „Przeorność”, Plac Wolności 14. Pg 4408-19,26

POMOCNIK

dobry ekspedjent, uczciwy, władający językiem niemieckim z całkowitem utrzymaniem potrzebny do handlu żelaza od 1. 6. 1936 r. Oferty Kurjer Poznański ng 10 770.

Zarząd Miejski w Bydgoszczy sprzedaje na dogodnych warunkach

nieruchomość

z całkowitem urządzeniem i pięknym ogrodem w Solcu Kujawskim, położoną tuż nad Wisłą, nadającą się na letnisko wzgl. dom wypoczynkowy.

Oferty przyjmuje Zarząd Miejski — Oddział Nieruchomości Miejskich. ng 10 173

To drobne przeoczenie czyni Panią o 10 lat starszą

Jeden odcień pudru może nadać Pani młody wygląd i nieopisane piękno, wówczas gdy inny odcień może Panią postarzyć. — To że jest Pani brunetką, nie znaczy bynajmniej że powinna Pani używać pudru dla brunetek lub ciemnego „Rachel”, tak samo jak blond włosy nie zmuszają Pani do używania pudru w odcieniu „naturel”. Rozsądny sposób wyboru pudru jest wypróbowanie sześciu różnych odcieni na swej twarzy i wystudjowanie efektu. Powinna Pani również używać pudru, który trzyma się na skórze Pani tak, by nie potrzebowała Pani pudrować cały dzień nosa i podbródka. Każdy dobry puder można uczynić przylegającym przez zmieszanie zawartości każdego pudełka z łyżeczką Pianki Kremowej. W Pudrze Tokalon, spreparowanym według oryginalnego francuskiego przepisu znakomitego paryskiego Pudru Tokalon, Pianka Kremowa jest zmieszana naukowym sposobem w ściśle wymierzonej proporcji z najcenniejszym przesianym

pudrem. Nie tworzy on plam ani nie przylepia się do skóry i jedno zastosowanie nada Pani najudowniejszą i najbardziej czarującą cerę na przeciąg ośmiu godzin. Kolor pudru jest kontrolowany zapomocą nowej maszyny, która jest nieomylna. 5. 000. 000 kobiet używa Pudru Tokalon corano.

KURSY SAMOCHODOWE FR. JURKOWSKI-POZNAŃ DĄBROWSKIEGO 79-TEL:78-80

CZY WIESZ, ŻE

firany gotowe i z metra — dywany — dywaniki

chodniki linoleum — materiały meblowe i dekoracyjne oraz wszelkie dodatki do wyścielanych mebli

POLECA NAJWIĘKSZA TEGO RODZAJU FIRMA W POLSCE

Michał Pieczyński

POZNAŃ, STARY RYNEK 44, narożnik Woźnej

HURT

parter I piętro — telefon 24-14

DETAIL

Komunikat wiosenny!

Już od kilku dni cały elegancki Poznań spędza codziennie wieczory na dancingu w najpiękniejszym i najmielszym w centrum miasta

ogrodzie letnim

>ALCANTARA<

(przy Domu Rzemieślniczym ul. Fr. Ratajczaka 21 g). Uroczę otoczenie świerków i kwiatów. Doskonały parkiet, Pierwszorządny zespół jazzowy. Bardzo dostępne ceny. Początek codziennie o godz. 18 — w niedziele i święta o godz. 17.

W razie niepogody — w soboty i niedziele — dancinę odbywa się na reprezentacyjnej Dużej Sali.

zg 13 479

OGŁOSZENIE.

Publiczne wydzierżawienie sprzętu owocu nad szosami w powiecie Śreńskim odbędzie się 20 maja br. o godz. 10,30 w salce konferencyjnej Wydziału Pow. (pokój nr. 4). Warunki dzierżawy ogłosi się przed rozpoczęciem licytacji. Środa, dnia 5 maja 1936 r. ng 10 175

Przewodniczący Wydziału Powiatowego J. Niedziałkowski, Starosta Powiatowy.

Uchwała. W sprawie upadłościowej nad majątkiem Banku Zjednoczenia w Poznaniu — wyznacza się termin końcowy na dzień 4 czerwca 1936 godz. 10 w gmachu Sądu Grodzkiego w Poznaniu, pokój 45. Poznań, dnia 4 maja 1936 r. Sąd Grodzki. ng 10 174

Nagłówkowe słowo (tłusto) 25 groszy, każde dalsze słowo 15 groszy, 5 liczb = jedno słowo. l, w, z, a = każde stanowi 1 słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 100 słów, w tem 5 nagłówkowych.

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych: 1-linowy milimetr 50 groszy

Znak oferty naprzykład: n 3695, z 21 025, d 1811 i t. d. = 1 słowo.

Drobne ogłoszenia w dni powszednie przyjmuje się do godz. 11,10, w soboty i dni przedświąteczne przyjmuje się do godz. 11,00.

1. DOMY - PARCELE

Kupię kamienicę nową do 135 000. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 42 552

Poszukuje kupna domu nowego do 120 000.— bez pośrednika. Oferty Kurjer Poznański zdg 42 551

Willowe parcele, Wolińska, Winiarska — tramwaj. tablica orientacyjna tamże — wiadomość Szanińskiej 1, mieszkanie 19, tel. 74-15. zdg 42 502

Kamienice śródmieściu wprost od właściciela kupię. Wpłaty 50 — 70 000. Oferty Kurjer Pozn. zdg 42 667

Kupię kamienicę, willę w Poznaniu, wpłaty 35 000 zł. Pośrednicy wykluczeni. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 42 568

Kamienicę czynszową willę dochodową kupię, wpłaty 20—25 tys. Szczegółowe oferty z ceną Kurjer Pozn. zdg 42 624

Dom nowy wpłaty 17 000, domek dwumieszkańkowy 9 000. Małecki, Rybaki 20a. zdg 42 664

Poszukuje solidnego kapitalisty (kapitałistki) z 35 000 zł do rentownej nieruchomości w śródmieściu jako współwłaściciela. Zgłoszenia proszę do Kurjera Pozn. zdg 42 148

Parcele pod budowę kamienicy między dwoma szczytami w pobliżu Parku Wilsona tania sprzedam. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 42 740

Parcele w okolicy Staszewka przy lesie i jeziorze na sprzedaż. Informacje Poznań, Różana 22, m. 6. zdg 42 810

Parcela willowa, gotowe plany, cześciowy materiał budowlany, centrum, pół ceny sprzedam. Ceyba, Plac Nowomiejski 5. zdg 42 832

Dom mieście powiatowym, dochód 3 600.—, cena 15 000.—, Dom Złoty, Poznań, Szkolna 12. Pg 4 495-55,74

Wille
w Puszczykowie, 2-mieszkaniowa i ogród sprzedam korzystnie. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 42 826

Parcele
przy halach balonowej na sprzedaż. Oferty Kurjer Poznański zdg 42 833

Parcele
pod domy, wille, piękne położenie Zaremby, Górna Wilda 48. zdg 42 889

2. PIENIĄDZ

1 000,—
pół roku kto wypożyczy. Oferty Kurjer Poznański zdg 42 640

1 500,—
pożyczki spiesznie poszukuje. Dobry procent, spłata jeden rok. Agenci wykluczeni. Oferty Kurjer Poznański zdg 42 555

Wspólnika
z gotówką 8 — 10 000 zł celem kupienia nieruchomości. Oferty Kurjer Poznański zdg 42 650

Szukam
starszej pani lub pana z 6 000 zł na powiększenie restauracji w Poznaniu, procent wolny pokój i utrzymanie. Oferty Kurjer Poznański zdg 42 677

Domek
willę do 12 tys. gotówką kupię. Oferty właścicieli do Kurjera Poznańskiego zdg 42 662

Przedstawicielstwo
poważnej firmy przyjmie lub przystąpi jako wspólnik, gotówką 4 — 5 000 zł i zabezpieczenie. Oferty Kurjer Poznański zdg 42 629

20.000 — 50.000 zł.
poszukuje i hipotekę kamienicy Poznaniu wartości 150 000. Oferty Kurjer Poznański zdg 42 693

800 zł
pożyczki poszukuje, warunki korzystne. Oferty Kurjer Poznański zdg 42 817

Wspólnik
gotówka 500 złotych potrzebny. Oferty Kurjer Poznański zdg 42 855

3. LETNISKA I UZDROWISKA

Letnisko
urocze położenie w lesie, przy jeziorze, kord tenisowy, dobre oddziaływanie od 1. 5. 36 „Mormin“, poczta Ostroróg, powiat Szamotuły. dg 1649

Letnie
mieszkanie z kuchnią od zaraz do wynajęcia w Puszczykowie. Otto Dankwirth, Poznań, ul. Franc. Ratajczaka 40. zdg 42 125

Puszczykowo
Poznańska 69 letnisko, Mikołajczak. Pg 4 309-55.50

Potrzebne
w Poznaniu na dwa letnie mieszkające trzy do 4 pokoi z dobrem utrzymaniem dla rodziny z dorastającymi dziećmi. Warunek okolica sucha, las, kąpiel, tenis. Oferty pod zdg 41 758 Kurjer Poznański

Dokąd wyjechać na lato
porady i dokładnych informacji udzieli

bezpłatnie „Erest“
Biuro Propagandy Letnisk Polskich, Poznań, Sew. Mielżyńskiego 22. I. zdg 41 862

3 pokoje
umeblowane na całe lato, las, Warta, przy Biedrusku wydzierżawia. Poznań, Fabryczna 1 — 5. zdg 42 566

Letnisko
we dworze od 15 maja br. począwszy, las, jezioro tuż przy parku. Miejscowość sucha i zdrowa. Informacji udziela Halina Nowakowa, Działyskich 1. Pg 4429-19.30

Od
zaraz przyjmuje na letnisko na majątku. Park bardzo malowniczy. W pobliżu las, jezioro i Warta. Możliwość łowienia ryb, tenis, bilard. Zgłoszenia do Kurjera Poznański zdg 42 871

4. OSOBISTE

Cofam
wszelkie zarzuty i obelgi podniesione na żonę Wandę Jasielską z Poznania i stwierdzam, iż takowe są nieprawdziwe. Zygmunt Jasielski. zdg 41 983

Cofam
wszelkie zarzuty i obelgi podniesione na pana Jana Weychana z Poznania. Zygmunt Jasielski. zdg 41 984

Stach
Marcin 5. Obfitych łask Bożych Wład. zdg 42 669

Stachu
dużo szczęścia powodzenia życzę Tobie od serca Zocha. zdg 42 675 Słizne

kapelusze
w każdej cenie „Ines“ Piekary 2225. zdg 42 890

Partnerki
do tenisa poszukuje. Oferty Kurjer Poznański zdg 42 820

Przyjdź
konieczne 11. 5. 36 r. kawiarnia „Roma“ ul. Ratajczaka o godz. 5 po południu. Dżich. zdg 42 876

6. OŻENKI

Wdówka
przystojna, kulturalna, 3-letnim synkiem, posiadająca własne piękne mieszkanie, szuka towarzysza życia inteligentnego, materialnie niezależnego. Oferty Kurjer Poznański zdg 42 587

Panna
lat 37, sympatyczna, spokojna — znajomości szuka męża. Kłótni panu zależy na szczerym i życzliwym domowym. Proszę się odezwać. Wdowiec z dzieckiem mile widziany. Oferty Kurjer Poznański zdg 42 872

7. SPRZEDAŻE

mębli
Dlaczego zwróć się z kupnem niezbędnych Tobie mębli taniej już nie będzie jak jest obecnie przy

Świętosławskiej 10 (Jezuicka) ng 8 613

Stanisławom
praktyczne, okazjne podarki — „Lamus“, Strzelecka 1. P 411-55.52

Meble
poleca naitaniei **K. Bakoś** Stary Rynek 51 zdg 39 508

Koń
platforma powózka zaraz. Ewangelicka 1 telefon 30-19. zdg 42 533

Bernardyny
młode mam na sprzedaż, sztuka 20,— złotych. Zgłoszenia Ambroży Cycowski, Lucim, poczta Makowsko pow. bydgoski. zdg 42 353

Maszyny do pisania
oraz części przybory, naprawy. Skóra S-ka, Al. Marcinkowskiego 23. ng 8755

„Meble W. Paetz“
Najnowocześniejsze wzory, niskie ceny Poznań, Wrocławska 15. Coroczna wystawa na Targach Międzynarodowych. dg 1329

Opony
samochodowe, motocyklowe — pierwszorzędnych fabrykatów dostarcza najtaniej firma „Motor“, Poznań, Dąbrowskiego 5 telefon 62-27. dr 1 379

Modne Kapelusze Koszule Krawaty
tanio. M. Paszek, Wrocławska 30. zdg 42 109

Chevrolet
limuzyna, czwórka do sprzedania. Patr. Jackowskiego 41, m. 3 zdg 42 650

Artykuły męskie i towary krótkie
każdy z osobnym wejściem, z mieszkaniem przy ruchliwej ul. Poznaniu, dobrze zaprowadzony spowodu choroby tanio oddam zaraz. Objekt circa 13 tysięcy. Adres Kurjer Poznański zdg 42 639

Pianino
pierwszorzędne. Dąbrowskiego 66 m. 2, od godz. 17. zdg 42 642

Jamniki
czarne, rasowe, młode. Poczta 29, m. 6. zdg 41 480

Minerwa
limuzyna, bardzo dobrym stanie korzystnie sprzedam. Zgłoszenia maj. Czachurki, poczta Falkowo. zdg 41 402

Willa
7 pokoi 13 móg zabudowania gospodarcze, ogrodnictwo, letnisko przy Poznaniu. Poznań, Fabryczna 1 — 5. zdg 42 507

Dywan
serwis stołowy, patefon, obrazy olejne. Patrona Jackowskiego 13 m. 5 tel. 73-02. zdg 42 564

Okazja
pianino sprzedam. Poczta 31 m. 6. zdg 42 553

Skład
kolonialny z mieszkaniem spowodu choroby tanio sprzedam. Adres Kurjer Poznański zdg 42 613

2 Chevrolety
4 cyl. limuzyna, 6 cyl. otwarty dobrym stanie. Cegielnia Parowa Krzywiń, pow. Kościan. zdg 42 619

Maszynę
wpuszczaną sprzedam. Zielona 5 m. 1. zdg 42 609

Składnicy
murowana, bocznicą, biurem, telefonem, elektryką, stajnią centrumPoznania sprzedam lub wydzierżawie. Oferty Kurjer Poznański zdg 42 603

Sztuczer
jak nowy sprzedam za 95,— zł. Oferty Kurjer Poznański zdg 42 602

Wentylator
220 volt przed zmianą średnicy 30 cm Siemens z ozonotorem, 2 induktory do elektryzowania, fuzja do strzelania kurkowych, magiel domowy. Oferty Kurjer Poznański zdg 42 601

Sklep w Toruniu
materiały piśmienniczy i galanterii w pobliżu gimnazjum i w centrum miasta, dobrze zaprowadzony, z powodu śmierci właściciela zaraz na sprzedaż. Zgłoszenia S. Ponicka Toruń, Most Pauliński 3. zdg 42 555

Zamienie
motocykl na parcelę. Oferty Kurjer Poznański zdg 42 574

Samochód
ciężarowy 2,5 — 3 tonn Citroen po gruntownym remoncie w bardzo dobrym stanie na sprzedaż. Oferty Kurjer Poznański zdg 42 571

Meble
radio, porcelanę sprzedam. Marcin 27/12. zdg 42 660

Urządzenie
składowe dla każdej branży stosowane tanio sprzedam. Marcelego Mottego 10/11. zdg 42 626

Skład
pieczywa, kawiarenka urządzenie tanio na sprzedaż. Górna Wilda 31. zdg 42 631

Skład
towarem lub bez. Oferty Kurjer Poznański zdg 42 696

700 samochodów
rozbranych używanych części, podwozia mleczarskie, opony najtaniej w firmie Autoskład Poznań, Dąbrowskiego 80 telef. 46-74. dg 1 745

Ogródek
działkowy owocowy sprzedam. — Łukaszczyca 2 m. 12. zdg 42 695

Fabryczne
zabudowanie 3 pokoje ogród parcela front sprzeda właściciel. — Oferty Kurjer Poznański p 3 320

Wentylator
Bergman 1/40 do wmurowania, stały prąd. Szewska 19 m. 2. zdg 42 685

Dla stolarzy
maszyna kombinowana taśmówka frezerka, wiertarka, falcówka systemu niemieckiego zapad noży ręczny lub motor w dobrym stanie na sprzedaż, również lawka stolarska i tokarka. Oferty Kurjer Poznański zdg 42 682

Sprzedam
lub zamienie na wille 1—2 mieszkaniowa za dopłatą 10 000 złotych ogród wraz z pawilonem letnim, pokój kuchnia, weranda, garaż itd., nowe szelcne opłotowanie 2 metry wysokości, 100 drzew owocowych, 300 róż, pół morgi turkawek, winorośl, maliny, 300 krzewów agrestu. Wielkość parceli 1 870 m². Najwyższy punkt Poznania blisko przystanku tramwajowego. Oferty do Kurjera Poznańskiego ng 10 826

Podstawy walowe
Plansichter 4 działowy, 2 łuszcarki, filter, mieszarka, perlak, sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 42 725

Skład
kolonialny sprzedam. Adres Kurjer Poznański zdg 42 723

Wózki
dziecięce kupuje, reperuje, pociąg ceratą Razer, Szewska 11. zdg 42 710

Restaurację
sprzedam. Piekary 18. zdg 42 746/7

Skład
papieru centrum ruchliwa ulica sprzedam. Adres wskaże Kurjer Poznański zdg 42 742

Restaurację
dobrym punkcie tanio sprzedam. Plac Sapieżyński 8. zdg 42 781

Samochód
6 osobowy kryty fabrykat amerykański w najlepszym porządku nowe gumy z powodu stosunków rodzinnych bardzo korzystnie na sprzedaż. Obejrzeć można każdego czasu w Poznaniu. Łaskawe zgłoszenia do Kurjera Poznański zdg 42 777

Meble
najtaniej poleca **Baranowski** Poznań, Podgórna 13. Pg 3570/1

Plaszcze Kostjmy Komplet
przodują elegancją — cenami najniższymi, bo wprost z fabryki konfekcji damskiej

Wildowa — Syn
Wodna 1 Asygnaty kredytowe. ng 8594/5

Walizki
tanio. Czysta Szkoła 11. Pg 2963/4-10.40/41

Osie z kołami
na gumach pełnych i detych na powózki dostarcza Automagazyn Jakóba Wujka. dg 1553/4

Skład
do wynajęcia. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 42 752

Skład
kolonialno - delikatesowy, wódki, wina, magiel, towarem, 2 pokoje kuchnia, łazienka. Adres wskaże Kurjer Poznański zdg 42 705

Pianino
3 Maja 3a — 13 parter. zdg 42 776

Sypialkę
brzozowa ładna korzystnie — sprzedam. Głębocki, Górna Wilda 37. zdg 42 760

Wózek
dziecięcy sprzedam. Waly Jana III 12 — 14 front. zdg 42 757

Fryzjerski
zakład mieszkaniem w śródmieściu. Adres wskaże Kurjer Poznański zdg 42 755

Pianino
tanio. Woźna 10 — 20. zdg 42 750

Piekarnię
piec nowoczesny sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 42 749

Samochód
ciężarowy „Praga“, jak nowy, korzystnie sprzedam „Włocławianin“, Nowa 11. zdg 42 780

Samochód
„Ohrlyser“ jak nowy, kryty, tanio sprzedam „Włocławianin“, Nowa 11. zdg 42 788

Jadalnię
eleganckie tanio. Stolarnia, Bukowska 9. zdg 42 739

Pies
Fokstrier, śliczny okaz, na sprzedaż. Adres Kurjer Poznański zdg 42 733

Stasieńce
Stasiowi na imieniny podaruj ręczny zegarek, pierścień, Chwilkowski, Nowa 8, Bazar. zdg 42 821

Wózek
dziecięcy. Poznań, Waly Jana III 12. front, m. 14. dg 1 661

Restaurację
przy Starym Ryнку tanio odstąpię, pełna koncesja, wprost od właściciela. Oferty Kurjer Poznański zdg 42 856

Lodówki
rzeźniczkę wykonuje. Plac Bernardyński 3 — 8. zdg 42 852

Portepiany fisharmonje
okazyjnie. Pierackiego 10. podw. parter. zdg 42 849

Radjoodbiorniki
mało używane. Telefunken Ambassador tanio. Radioexpert, Śniadeckich 1. Telefon 64-44. Pg 4 423-55.63

Motocykl
mało używany, jak nowy spowodu wyjazdu tanio. Wyspiańskiego 19, m. 11. zdg 42 847

Piekarnia
przepisowa mieszkaniem na sprzedaż. Prusa 19, m. 1. zdg 42 865

Wóz
reklamowy piekarski. Zaremby, Górna Wilda 48. zdg 42 888

Bilardy
okazyjnie sprzedam. Górna Wilda 48 — 1. zdg 42 887

Wille
maszynnie budowaną, garażem — ogrodem sprzedam. Właściciel Wyspiańskiego 23. zdg 42 882

Lód naturalny
sprzedaje każda ilość, każdego czasu Słodziński, Wroniecka 17. — telefon 12-42, dawn. Browar Walter. zdg 42 877

11. KUPNA

Srebro
brylanty kupuje Szulc, Wolności nr. 5. Pg 4 302-18.83

Srebro
złoto, brylanty, kryształy, antyki kupuje — sprzedaje „Lamus“ — Strzelecka 1. Pg 4304-55.39

Resztówkę
gospodarstwo niedaleko Poznania kupię, wgl. dam w zapłatę wille, pięknie położoną w Poznaniu. — Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 42 843

Rower
damski w dobrym stanie kupię. Dom Komisowy, Podgórna 10a. zdg 42 611

Poszukuję
roweru dziecięcego dwukółowego w dobrym stanie. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 42 623

Maszynę
damską używaną kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 42 800

Biurko
4 osobowe kupię. Oferty do Kurjera Poznański zdg 42 596

Skład galanterji
męskiej, damskiej wgl. towarów krótkich przejmę w śródmieściu. Oferty Kurjer Poznański zdg 42 628

OGÓLNOPOLSKIE

PIĄTEK, 8 MAJA.
6.30 aud. poranna; 12.03 dziennik; 12.15 aud. dla szkół — studenckie „Kaczor-k-Kwaczorek“; 12.45 koncert zespołu sal. P. Ryńska; 15.30 koncert ork. Sereńdyńskiego; 16.00 — pog. dla chorych; 16.45 „Złota“ — opow. dla dzieci; 17.00. Skarby Polek! — „O kolejniostwie“ — odczyt; 17.15 „Minuta poezji“ — wiersze W. Baka; 17.20 Paul Juon: Kwintet op. 84 na flet, obój, klarinet, róg i fagot (z Krakowa); 17.50 poradnik sportowy; 18.00 koncert Chórów Eryana; 19.35 snort; 19.45 kom. śniegowa; 19.50 Biuro Studiów rozmawia ze słuchaczami P. R.; 20.00 koncert symfoniczny ork. Filarmonji pod dyr. Clem. Kraussa i Fryderyka Urselae (spiew). W proz.: Bach. Beethoven. R. Strauss-Krauss. R. Strauss; 22.30 „Skryżka techniczna“; 22.50 muzyka taneczna z dancingu.

WARSAWA
Piątek, 8 maja. Warszawa — 15.20 giełda; 16.15

Skład
wyrobów monopol. wgl. kolonialny kupie za gotówkę lub wynajmę odpowiedni próżny skład. zdg 42 691

Siodło
sportowe, lornetkę polową kupię okazjnie. Opis, cena Kurjer Poznański zdg 41 873

Złote
przedmioty stare kupuje Chwilkowski, teraz Nowa 8 Bazar. zdg 42 721

Motor
prąd stały 220 volt do 2 P. S. Oferty Kurjer Poznański zdg 42 718

Złote
stare przedmioty kupuje Chwilkowski, teraz Nowa 8 Bazar. zdg 42 588/9

Garderobę
używaną, ubuwie, kwity lombardowe, części radjowe — kupuje Skład Komisowy, Poznań, Śluzarska 6a. zdg 42 291/2

Kupię
wannę do kąpiei. Oferty Kurjer Poznański zdg 42 805

Kupię
używany wózek ręczny stolarski z platformą dobrze utrzymany lekki na resorach. Oferty Kurjer Poznański zdg 42 857

Śledziówki
bezpłatnie po śledziach tylko dobrym stanie kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 42 783

Kupię
zegary, luzi, bile, gumę do bilardów. Oferty Kurjer Poznański zdg 42 763

Kocioł
parowy ca. 125 m², około 10 atm. dobrze utrzymany, natychmiast kupię. Franciszek Górecki, Tartak Parowy, Pleszew. zdg 42 735

Pianino
kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 42 703

Maszynę
do szycia używaną kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 42 836

Składowe
urządzenie. Oferty Kurjer Poznański zdg 42 839

Wózek
dziecięcy sportowy kupię. Ogrodowa 13, m. 2. zdg 42 896

Posiadłość
w okolicy Poznania ca 20 móg kupię, wpłata do 20 000. Pośrednicy wykluczeni. Zgłoszenia do Kurjera Poznański zdg 42 859

Obrusy
kupię. Woźna 1, m. 2. zdg 42 881

Cukiernię
ruchliwą, mieszkaniem kupię. — Oferty Kurjer Poznański zdg 42 875

Maszynę do pisania
używaną w dobrym stanie kupię. Oferty do Kurjera Poznańskiego pod zdg 42 597

12. DO WYNAJĘCIA

Cztery
słoneczne, holl, balkon, willa bez podatku, komfort, czerwiec. — Wawrzyniak, Sołacz, Śląska 11 Pg 4413-55.51

3 — 5
konf. obszerne, naprzeciw plebanji. Czestochowska 11. Górny. zdg 42 652

Mieszkania
trzy i cztero-pokojowe zaraz do wynajęcia. Zgłoszenia przyjmuje Administracja Domów Miejskich, Grunwaldzka nr. 18, parter pokój nr. 4. ng 10 825

Trzypokojowe
Górna Wilda 147. zdg 42 647

Trzypokojowe
wille plac Zbawiciela. Informacja Bóznicza 15 m. 1. zdg 42 550

2-3
pokoi kuchnia, place zgory, agenci wykluczeni. Dokladne oferty Kurjer Poznański zdg 42 850

15 POKOJE UMEBL.

Dwa
pokoje prężne i piętrowe narożnik Ratajcza skw. Marcina od zaraz spokojnemu lokatorowi do wynajęcia. Oferty Kurjer Pozn. zdg 41 959

Skarbowa
1-5 jeden- lub dwuosobowy utrzymaniem, urzednikiem (czkom) zdg 42 678

Grottgera
14 - 3. zdg 42 561

Pokój
jedno- dwuosobowy centrum wysoki parter utrzymaniem - bez. Adres wskaze Kurjer Pozn. zdg 42 595

Słoneczny
dwuosobowy obiadaniami. Ratajcza-ka 9 - 10. zdg 42 584

Pokój
na dwie osoby zaraz. Półwiejska 5 m. 10. zdg 42 689

Elegancki
także przyjezdny. Wrocławska 28/29 m. 8. zdg 42 681

Urzednikowi
Piekary 18 - 9. zdg 42 697

Przyjezdnyemu
Ratajcza 9 - 8. zdg 42 679

Małeckiego
17 - 6. zdg 42 717

Panu
Rynek Śródecki 15 - 6. zdg 42 556/7

Pokój
frontowy. Długa 7 - 7. zdg 42 751

Dwuosobowy
Ratajcza 9 m. 11. zdg 42 805

Dwuosobowy
czysty, balkon kulturalnym. Woźna 14b - 15. zdg 42 712

Marcinkowskiego
24. m. 31. wyplacalnemu. zdg 42 813

Elegancki
panu stanowisku, chętnie przyjezdny. Marcina 5 - 9. zdg 42 892

TEATRY

TEATR POLSKI: Czwartek, 7. 5. „Pierwszy występ Jenny”.

TEATR WIELKI (Opera): Czwartek, 7. 5. „Madame Butterfly” z wyst. Józefa Wolińskiego.

Piątek, 8. 5. „Bal w Savoy-u”.

Sobota, 9. 5. „Opowieści Hoffmanna”.

Niedziela, 10. 5. o godzinie 15: „Halka”. Ceny popularne od 50 gr. do 2 zł.

Niedziela, 10. 5. o godzinie 20: „Bal w Savoy-u”.

TEATR NOWY: Czwartek, 7. 5. „Pierwszy legion”.

Piątek, 8. 5. „Matura”.

CYRK STANIEWSKICH: Dzisiaj o godz. 8,15.

KINA

Poznań, czwartek, 7. 5. APOLLO: „Dzisiejsze czasy”.

CORSO: „Pod szubienicą”.

GLORIA: „Moskiewskie noce”.

GWIAZDA: „Córka generała Pankratov”.

METROPOLIS: „Dzisiejsze czasy”.

OSWIATOWE T. C. L.: „Piewca wolności”.

RENAISSANCE: „Burza nad światem” oraz „Dolores”.

Przyjezdny
tanio. Wodna 13 - 9. zdg 42 784

Młyńska
12a - 10. zdg 42 815

Młyńska
12 a. mieszkanie 9. Elegancki, elektryczność, inteligentnemu. zdg 42 808

Przyjezdny
najtaniej. Kolegiacki 5 - 3 (Nowy Rynek). zdg 42 809

Mickiewicza
21/25, mieszkanie 1. zdg 42 799

Słoneczne
(utrzymaniem) także przyjezdny. Półwiejska 2 - 6. zdg 42 798

Przecznica
2-4, telefon utrzymaniem. zdg 42 862

Pokój
2 panów. Czarneckiego 15, m. 31

Frontowy
Mostowa 16 - 6. zdg 42 764

16. SZUKA POKOJU

Skromnego
pokoiku na stałe Jeżyce. Oferty Kurjer Pozn. zdg 42 616

17. LOKALE

Skład
z przyległym pokojem na Osiedlu do wynajęcia, czyste, mieszkanie 60 zł. Informacji udzieli skład cygar. Poczta 30. zdg 42 853

Składowy
z mieszkaniem poszukuje. Oferty Kurjer Pozn. zdg 42 704

18. DZIERŻAWY

Plac
na kiosk blisko Poznania, skład każda branża, ubikacje dla stelmacha wydzierżawie. Oferty Kurjer Pozn. zdg 42 794

23. ROZMAITE

Lisy - futra
przerabia, odświeża, ceny posezono- nowo. Pracownia Kuśnierska, Pietrzak, Piekary 22. zdg 42 032

Koncesja
na butelkową sprzedaż wódek potrzebna od zaraz. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 42 672

Wróży
chiromantka przyjezdna z Warszawy. Piekary 6 - 2. zdg 42 771

Ociemniały
inwalida poszukuje w Poznaniu kierownika z lokalem na uruchomienie koncesji na wyszynk napojów alkoholowych. Oferty Kurjer Pozn. zdg 10 829

Akumulatory
ładujemy z odbiorem i dostawa w dom. (zastępczy wypożyczamy bezpłatnie). Uskuteczamy wszelkie naprawy instalacji światła, dzwoniów i anten. modernizujemy i elektryfikujemy odbiorniki radiowe najkorzystniej. Języka Ładownia Akumulatorów, ul. Piotra Wawrzyńska 5 (obok ul. Dąbrowskiego). zdg 42 654

24. NAUKA

Studentki
udzielają korepetycji z wszystkich przedmiotów. Samopomocowa Organizacja Studentek, Aleje Marsz. Piłsudskiego 7, pokój 2, telefon 31-20, po poł. 47-54, zdg 41 408

Obcokrajowiec
szuka znajomości pani celem nauki języka niemieckiego, za wynagrodzeniem godzinowym. Oferty w języku niemieckim Kurjer Pozn. zdg 42 570

Niemieckiego
konwersacji poszukuje małżeństwo. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 42 560

Potrzebna
na lato Francuzka o skromnych wymaganiach. Zgłoszenia Skrzydłowska, Lucyna p. Śrem. zdg 42 549

25. MUZYKA

Akordeon
kupię. Agencja Kurjera Poznańskiego, Krotoszyn. ng 10 831

26. SZUKA POSADY

Ogłoszenia do 30 słów dla poszukujących posady w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej cenie drobnych

a) Służba domowa

Służąca
samodzielnym gotowaniem szuka posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 42 696

Poszukuje
posługi. Oferty Kurjer Pozn. zdg 42 632

Dziewczyna
szuka posady do wszystkiego. Oferty Kurjer Pozn. zdg 42 707

Dziewczyna
uczciwa, gotowanie szuka posady zaraz lub 15. Oferty Kurjer Pozn. zdg 42 646

Dziewczyna
z gotowaniem do wszystkiego - szuka posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 42 622

Służąca
uczciwa, pracowita, czysta, dobre gotowanie, długoletnie świadectwa poszukuje posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 42 699

Sierota
młoda poszukuje posady do dzie- ci lub prac domowych dobrze polecona. Oferty Kurjer Pozn. zdg 42 698

Poszukuje
posługi przed obiadem. Oferty Kurjer Pozn. zdg 42 722

Dziewczyna
samodzielną szuka posady od 15. Oferty Kurjer Pozn. zdg 42 835

Dziewczyna
samodzielnym gotowaniem szuka posady od 15. Oferty Kurjer Pozn. zdg 42 734

Małżeństwo
bezdzielne przyjmie wspólną po- sadę w pensjonacie w Gdyni, żona - jako pokojowa, mąż do wszystkiego na sezon lub stałe. Oferty Kurjer Pozn. zdg 42 770

Pokojowa
na letnisko szuka posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 42 758

Zastępczyni
trzydziestoletnia, inteligentna, - uczciwa, znająca wszystkie prace domowe i wychowanie dzieci szuka posady w lepszym domu. Oferty Kurjer Pozn. zdg 42 753

Służąca
z dobrem gotowaniem do wszelkiej pracy domowej szuka posady od 15 maja. Oferty Kurjer Pozn. zdg 42 891

Wiejska
uczciwa, samodzielna, poszukuje posady od 15. 5. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 42 736

Szukam
posady samodzielnie gotowania. Oferty Kurjer Pozn. zdg 42 708

Służąca
do wszystkiego do dobrego samo- dzielnego gotowania szuka posady od 15. Oferty Kurjer Pozn. zdg 42 883

b) Inni

Szofer
mechanik wyjątkowo dbały o samochód obejmie posadę w większej firmie lub lepszego państwa. Mogę złożyć większą kaucję. - Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 42 197

Młody
urzednik gosp. względnie pisarz podwzrówy z ukończoną szkołą rolniczą i hodowlaną, dwuletnia praktyka przyjmie posadę od 1. 7. 1936. Oferty Kurjer Pozn. zdg 42 344

Wychowawczyni
dobremi świadectwami poszukuje posady, najchętniej wieś. Zgl. Kurjer Pozn. zdg 42 637

1 500 zł
kaucji bank, złoży emeryt. por. na posadę kierownika filii, magazyniera, kasjera, inkasenta, biuralisty. Oferty Kurjer Pozn. zdg 42 563

Bufetowa
starsza, inteligentna poszukuje posady także wyjazd. Łaskawe oferty Kurjer Pozn. zdg 42 562

Pani
z towarzystwa obejmie zarząd domu, pensjonatu, wychowanie dzieci, wyjeździe, wynagrodzenie skromne, wzajemnie traktowanie dobre, referencje pierwszorzędne. Oferty Kurjer Pozn. zdg 42 620

Praktykantów
rolnych i leśnych obeznanych z prowadzeniem szkółek hodowlanych, obór zarodowych, jedwabnictwem i przemysłem rybnym poleca „Bratnia Pomoc”. Stowarzyszenie Studentek i Studentów Uniwersytetu Poznańskiego, Poznań, Al. Marsz. Piłsudskiego 7, tel. 39-46. zdg 42 578

Kulturalny
lat 30, zdolny, energiczny, o doskonałych warunkach zewnętrznych, redaktor, handlowiec, kórrespondent, znajomość propagandy, dzielny organizator, samodzielny, biegły niemieckim i francuskim szuka odpowiedniej posady. Prima referencje i świadectwa. Oferty Kurjer Pozn. zdg 42 577

Panienska
podręczna do szycia poszukuje posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 52 744

Reemigrant
pracownik umysłowy

Wielkopoleń, inteligentny z dobrą prezencją, znający doskonale języki francuski i niemiecki szuka pracy jako technik rysunkowy, podróżujący, sprzedawca, krowczy lub co innego. Miejscowość obojętna. Oferty do Kurjera Pozn. zdg 42 575

Bufetowiec
garmańsz, specjalista w salatach, zakaskach, majonezach, pasztecikach poszukuje posady od zaraz. Reflektuje na wyjazd. - Łaskawe oferty Kurjer Pozn. zdg 42 573

Panna
z prowincji znająca szycie szuka lżejszej posady, najchętniej do dzieci. Oferty Kurjer Pozn. zdg 42 694

Fryzjer
z kartą rzemieślniczą szuka posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 42 687

Dam
syna w naukę za obuwnika, za pierwszorzędne wyuczenie wynagrodzenie. Oferty Kurjer Pozn. zdg 42 720

Emeryt
szuka zajęcia za skromnym wynagrodzeniem. Oferty Kurjer Pozn. zdg 42 773

Sierota
inteligentna poszukuje jakiegokolwiek bądź posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 42 804

Absolwentka
Wyższego Kursu Miejskiej Szkoły Handlowej, pisząca na maszynie, szuka posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 42 841

Inteligentna
panienka, lat 21, w krytycznym położeniu szuka zajęcia. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 42 848

Narodowiec
trzy lata bez pracy - w nader krytycznym położeniu; 6 kl. gimn. szuka jakiegokolwiek posady. Zgłoszenia do ekspedycji Kurjera Pozn. zdg 42 869

Bezpłatnie
maszynistka poszukuje posady. - Oferty Kurjer Pozn. zdg 42 861

Praktyki
biurowej poszukuje absolwent Szkoły Handlowej, dobruemi świadectwami, piszący na maszynie. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 42 860

Nauczycielka-
wychowawczyni
pozwolenie, zakres szkoły powsz., francuski, szycie, szuka posady. Oferty wieś Włókna, poczta Skoki, Poznańskie „Nauczycielce”. zdg 42 870

Bona
z prawem nauczania Wlkp z praktyką przy starszych dzieciach i małych, kurs pielęgniarstwa, szycie niemieckie poszukuje posady. - Czekanowska, Grudziądz, Paderewskiego 3. zdg 42 873

Kucharka
młoda, znająca dobrą kuchnię, świadectwa z poleceniem lub jako pokojowa szuka posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 42 023

Krawcowa
wszystko szyć, naprawie, szuka posady w dom na wyjazd 1,50 dziennie. Oferty Kurjer Pozn. zdg 42 117

Dobry
fachowiec przyjmie bufetu na rachunek własny. Oferty Kurjer Pozn. zdg 40 825

Panienska
poszukuje posady popołudniowej do dzieci. Oferty Kurjer Pozn. zdg 40 294

Młoda
niemiecka pielęgniarka dzieci, poszukuje od zaraz posady do dzieci, które mają zamiar wyczyć się języka niemieckiego. Zgłoszenia Agencja Kurjera Pozn. zdg 10 636

Wychowawczyni
zna biegle język francuski (poby- ta we Francji) szuka posady do dzieci. Oferty Kurjer Pozn. zdg 41 258

Technik dentystyczny
biegły w pracach technicznych i operatywie szuka posady. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 41 168

Piekarz-cukiernik
poszukuje pracy skromnym wynagrodzeniem. Oferty Kurjer Pozn. zdg 41 296

Krawcowa
w dom z dobrym krojem poszukuje posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 41 287

Praktyki rolniej
bezpłatnie szuka studentka agromomii. Oferty Kurjer Pozn. zdg 41 825

Uczeń
ogrodniczy dwa lata praktyki poszukuje posady zaraz. Oferty Kurjer Pozn. zdg 41 816

KOLA ERBE przy zmęczeniu fizycznym i umysłowym

R. Barcikowski S. A. Poznań nr 8761/2

Emeryt wojskowy
szuka posady administratora, woźnego, portjera za wolne mieszkanie. Oferty Kurjer Pozn. zdg 41 789

Czysta służąca
do wszystkiego potrzebna od zaraz. Helak, Grunwaldzka 19. zdg 42 790

27. WOLNE POSADY

Korespondent handlowy
do lat 26 poszukiwany. W ofertach należy podać wykształcenie, odbyta praktyka i wiek. Zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdg 41 843. Oferty nieuwzględnione pozostaną bez odpowiedzi.

Dziewczyna
młodezza, uczciwa, czysta, bez spania, dobre polecenia zaraz. Focha 103, m. 2. zdg 42 709

Agentów
do sprzedaży na dogodnie raty plat- terów, porcelany i innych. Stary wysoki zarobek zapewniony. Oferty Kurjer Pozn. zdg 42 728

Marszantka
samodzielną potrzebna. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 42 398

Fryzjerka
dzielnia. Słowackiego 34. zdg 42 867

Fryzjer
damsko-męski. Dąbrowskiego 5a. zdg 42 518

Fryzjerka
potrzebna zaraz. Marszałka Focha 101. zdg 42 894

Apteka
w Gostyniu poszukuje od zaraz pomocnika (cy) magistra lub mag. farm. z podaniem warunków. dg 1 735

Asystent mierniczy
praktyk dobry, natychmiast potrzebny. Inż. Bittner, Chorzów - Jacka 4, Górny Śląsk. dg 1751

Potrzebna
pokojowa na wieś z prasowaniem. Zgłoszenia w Poznaniu u p. Jeske, Wyspiańskiego 12, III. zdg 42 633

Panienska
do obsługi gości potrzebna. Szewska 6 m. 1. zdg 42 769

Książkowy
kawaler, z znajomością brzońzy mlynarskiej i tartaku potrzebny. Oferty z podaniem referencji do Kurjera Pozn. zdg 42 654

Uczeń
krawiec uczniwiec damskiej przyj- mie. Mostowa 26, m. 7. zdg 42 814

Dziewczyna
do wszystkiego, dobre gotowanie, kochająca dzieci, potrzebna od 15. Zgłoszenia Wierzbicice 13, m. 5 zdg 42 641

Biegła
krawcowa trykotarska do wyrobów dzianych. Adres Kurjer Pozn. zdg 42 812

Podróżującego
na Poznań do sprzedaży prywatnej poszukuje firma włókiennicza. Zgłoszenia życiorysem Kurjer Pozn. zdg 42 565

Księgowa
potrzebna. Dąbrowskiego 57 - 8. zdg 42 792

Dziewczyna
dla dzieci z dobrego domu. Nowak, Wrocławska 9. Zgłoszenia 18 - 20. zdg 42 618

Rymarza
kwalifikowanego z kartą rzemieślniczą specjaliste w galanterji z własnymi maszynami na samodzielne stanowisko poszukuje się. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 10 428

Mierniczy
praktykanta i technika obznajomionego z instrukcją pruska zaraz przyjmie. Zgłoszenia inż. Woliński, Poznań, Wiśniowa 52 - dzwonić od Bzowej. zdg 42 594

Potrzebna
panienka do szycia bielizny. - Zgłaszać się plac Wolności 9-12. zdg 42 726

Posługaczka
zaraz. Prusa 19 - 10. zdg 42 863

Dziewczyna
starsza uczciwa, kochająca dzieci do wszystkiego. Kolejowa 49, restauracja. zdg 42 576

Panna
do pracy. Żydowska 32 m. 1. zdg 42 665

Domokrądnego
posiadającego licencje Poznaniu poszukuje. Oferty Kurjer Pozn. zdg 42 767

Dziewczyna
z gotowaniem do wszystkiego - czysta, uczciwa potrzebna od zaraz. Walczak, St. Rynek 46/47 m. 5. zdg 42 668

28. ROZRYWKA

Dziewczyna
16 lat do pomocy w składzie i prac domowych potrzebna od zaraz. Pośrednictwo rodziców po- żądane. Zgłoszenia Stary Rynek 45. Probiernia. zdg 42 692

Księżniczka
Czardasza - Marta Eggerth tyłko jeszcze dziś. Kino Wilsona. zdg 42 608

Bufetowa
dobre świadectwa zaraz. Restaura- cja Wrocławska 29. zdg 42 700

Kino
„Gloria” - „Moskiewskie noce” Annabella, Haary Baur. zdg 42 737/8

Uczeń
fryzjerski lub wolontariusz po- trzebny. Ulica Mokra 4. zdg 42 688

Londyńska
Maształarska, poleca przy dobo- rowej orkiestrze, cenach zniżo- nych. Karafki od 2 złotych. - Dancing towarzyski. zdg 42 818

Bufetowa
rutynowana znająca Expresso, sprzedaj ciast, język polski, niemiecki potrzebna od zaraz. Zgłoszenia piśmiennie z fotografią kawiar- nia Bristol, Gniezno. ng 10 429

Panienska Poście Restante
Polska najradośniejsza komedia. Kinoteatr „Sfinks” zdg 42 702

Organizacja
przyjmie maszynistkę. - Adres Kurjer Pozn. zdg 42 787

Kino Tecza, Wilda
Dom Nr 56 zdg 42 822

Humor zagraniczny

Dobrze wyłomaczył... Niech pan tylko spojrz na moją nową marynarkę: ledwie ją ubrałem - rozpruły się całe plecy... To tylko świadczy jak mocno trzymają guziki!

Co futro = to Edmund Rychter = co palto = to Edmund Rychter = co ubranie = to Edmund Rychter, Poznań, Ostrów Wielkop.

Przedpłata
na miesiąc maj 1936 roku za oba wydania razem w Poznaniu w ekspedycji zł 3,20, w agencjach w mieście zł 3,50, z odnoszeniem do domu w Poznaniu zł 3,70, z odnoszeniem przez pocztę poza Poznaniem miesięcznie zł 4,10. kwartalnie zł 12,30, pod opaską miesięcznie w Polsce zł 5,00, w innych krajach zł 7,00-9,50. W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkod w zakładzie strajków i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Ogłoszenia
na stronie 6-lamowej 25 gr. na stronie 4-lamowej przy końcu tekstu redakcyjnego 60 gr. na stronie czwartej (lub piątej) 100 gr. na stronie drugiej (lub trzeciej) 120 gr. przed wiadomościami potocznejmi 200 gr. od 1-lamowego milimetra. Ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca 20% nadyżki. Ogłoszenia do wydania porannego przyjmujemy do godz. 18,30, w nagłych wypadkach do godz. 22 u stróża. do wydania głównego (wieczornego) „drobne” do g. 11.10, w dni przedświąteczne do godz. 11,00, większe według możliwości. Drobne ogłoszenia (najwyżej 100 słów w tem 5 nagłówek); słowo nagłówek. (tłuste) 25 gr. każde dalsze słowo 15 gr. Za różnicę między zestawem a wysokością ogłoszenia, powstałe wskutek matryce, wydawnictwo nie odpowiada.

W wydaniach wielkoświątecznych i uroczystościowych poprzedza normalną codzienną część numeru z reklamami i ogłoszeniami materiał poświęcony danej uroczystości. Telefony do Redakcji i Administracji: 44-61, 14-76, 33-07, 35-24, 35-25, 40-72, w niedzielę, święta i nocą tylko 14-76, 35-24 i 40-72. P. K. O. Poznań nr. 200.149